

ISSN 1821-1550
9 7 7 1 8 2 1 1 5 5 0 0 2

УВОДНИК

Нема га к'о млека

Пише Мирослав Јовановић

Сећате ли се старог „рецепта” за сиротињско прехранјивање током лета: 'леба, сира и парадајза? Било некад, сада може само да се приповеда, јер овога лета своје троје је на високој цени, мада је сиротиње засигурно све више. Баштовани су већ урадили све да и обична српска салата буде скупа, неки пекари су дигли цене хлеба, други то најављују, док је сир, чак и онај најобичнији сељачки, од раније за многе патрен. Да не говоримо посебним и специјалним које фабрикују млекаре.

Део носталгије за старим добима временима су и млекарице и млекације који су са кантама на обрамбама били први који би вам сваког јутра банили пред врата и остављену шерпицу напунили млеком. О ценама се договорало, онако људски и скоро пријатељски, јер млекације су били драги и уважени ликови, чак су служили и за „романсирање“ вицева попут оног који почиње са „Добро јутро, госпоја“, „Добро јутро, Остоја“ и епилогом у госпојином усхићењу: „Суните ми цела и ја сам са села“.

Ови данас, међутим, изгибао се. Млекације „од врата до врата“ одавно су нестале, настала је велика и, чини се, монополна индустрија прераде и паковања млека, потом ланци трговине, а сви би за себе да скину понешто кајмака. Наравно, да најмање остане онима који гаје и хране краве, пошто су они најмање заштићени, а наука и технологија још нису измислили замену за „сировинску базу“ млека, па јадне кравице остају незамењиве као музеј.

Помало драматична вест с почетка ове недеље каже да ће од 22. августа производици обуставити испоруке млека свим прерађивачима, пошто проговори о вишој откупној ценама нису дали задовољавајуће резултате. Ову најаву саопштио је Конзорцијум производица, уз тврђњу да су их млекаре опет изиграле, јер њихова прича о два и по динара већој откупној ценама није тачна. Наиме, она важи само за млеко екстра класе, које је до сада плаћано 26 динара и које чини мањи део откупа, али не и за оно кога је највише и чија је цена 23-24 динара, као и за млеко малих производица „из канти“ који добијају само 18,5 динара за предати листар.

Конзорцијум производица млека такође је јавно изнео сумњу у коректност млекара које саме утврђују квалитет откупљене сировине, јер се скрида и закида на параметрима, па зато веома мали проценат добија оцену екстра или високог квалитета.

Млекаре, дабоме, оспоравају такве сумње, а београдски „Имлек“ (за кога је одавно утврђено да има монополски положај, али ником ништа) покушао је кроз плаћени новински оглас да покаже како је „скидање кајмака“ равномерно и да они као прерађивачи нису екстрапрофитери.

Тако је рашичлањена малопродајна цена свежег и дуготрајног млека. Листар овог првог потрошача плаћа 60 динара, а од тога је 12 динара порез државе (ПДВ) и маржа трговине, 27,50 добија сељак или фармер, транспорт је 2,5 динара, амбалажа седам, а млекари за све трошкове остаје 11 динара. Дуготрајно млеко продаје се за 79 динара, уз ПДВ и маржу од 18,50, производица опет добија 27,50, транспорт је 2,50, амбалажа 12,50, и „удео“ млекаре 18 динара.

„Поштени оглашиваč“, међутим, није навео бар две групе података који битно мењају ову „рачуницу“. Прво, само део откупљеног млека (који?) се и продаје као млеко, а жешћа зарада млекара је на прерађивинама и, друго, млеко које се откупи од производица и оно које се продаје у радњама - није исто. Млекара га дебело „обере“, „извади му душу“, исцеди му протеине и масноће - врло вредне и употребљиве - па га тек онда лиферује трговини.

Шта ће бити од понедељка? Хоћемо ли обогатити жаргон са - нема га к'о млека?

Невреме опустошило гружанска села Град гори од бомбардовања

УДРУЖИВАЊЕ
КРАГУЈЕВАЧКИХ
ТЕКСТИЛАЦА

НЕНАД ЈОВАНОВИЋ
ПОСЛЕ ПОКУШАЈА
САМОСПАЉИВАЊА

АЦА ПРОПАГАНДА,
АУТОР ХИТОВА

Та чудна
реч
- кластер

Хоћу да
постанем
добар момак

Песме пичи,
благо
чичи

страница 4.

страница 12.

страница 13.

Главна 160, 034 367 327

Karadordeva 51, www.refilm.com
Tel. (034) 33 77 98 (034) 34 01 03 (064) 287 64 60

ДРУГА СТРАНА

Пешкир

Пише Драган Рајичић

Беше ових дана и вест да је наш председник државе, Премилостиви Борис, посредовао између фудбалског савеза и тренера Антића и тако помогао да дође до компромиса. Тренер Антић је, наводно, мало спустио цифру за своје услуге и тај проблем је, Богу хвала, сад већ увељико за нама.

Оста нам, међутим, нерешена проблематика око 'леба и млека. Произвођачима се не исплати да се око тога зноје, а нама се, пак, не исплати да то једемо. Након великих промена у ово доба смо стомаке пунили парадајзом, али данас, да извините, са истим можемо да се обришемо, са млеком се одавно ретко виђамо, а ако и 'леба опет поскупи и комуникацију са њим свешћемо на разумну меру, тј. јешћемо га само за не дај Боже. Према свецу и тропар, а они који брину о нама свакако ће бити задовољни ако својим примајима измиримо дуговања према јавним предузећима. Одатле ће и они узети колико им треба, а ми ћемо за 'леба да се ухватимо чим нас уведу у Европу. Дотле је најбоље да у празним устима држимо и језик за зубима, да не расипамо драгоцене калорије које сад већ хронично не успевамо да надоместимо.

Племенити Борис се очигледно боље разуме у фудбал и друге игре него у 'леба и млеко. Око млека нити посредује нити се у то петља. Није његова надлежност и од њега је, рачуна вероватно, дosta што нам обећа оних пола милиона нових радних места, а кад имаш радно место, онда ваљда имаш и за тај 'леба. Такође је вероватно да од сиљних државних обавеза није још стигао да провери шта му је са тим обећањем било, али ако нешто није испало како треба ствар ће свакако исправити већ у следећем предизборном циклусу. Тада би могао да нам обећа и цео милион новозапослених, па шта нам Бог да. Ваљда је и Господ милостив.

Осим што је помогао да се овај огромни проблем са лоптом успешно разреши, наш Премилостиви је овог лета завртао рукаве и у борби против корупције. Није, додуше, шчепао никога ни из своје странке ни од коалиционих партнера за врат, али је зато потписао онај закон о промени правила рада Агенције за борбу против поменутог зла. Сад све може и овако и онако и чланови агенције могу оним што су већ утврдили да се обришу горе него ми са парадајзом. Из таквог развоја догађаја, искусни Даћић који се у корупционашке коферчије разуме из прве руке, сам их је држао, одмах је извукao нови наук: одлуку Уставног суда о укидању дуплих плата на Косову треба преиспитати. Док су његови доле све држали у својим рукама, лепа пара се ту обртала. Што ће даље рећи, можда се у близкој перспективи и Уставни суд обрише својом одлуком јер наша правна држава је чудо. Поготову кад се први човек државе боље разуме у разне коалиционе игре него у производњу 'леба и млека.

Свој допринос јачању правне државе дају и судије које су након познате реформе правосуђа добиле ногу тако што се, наводно, масовно учлањују у Николићеву СНС. Ако је то истина, не могу да се отмем утиску да их је шут-карта заслужено стигла. Па зар данас, после свега, морају у партију, свеједно коју? Но, ако је истина да масовно хрле баш Николићу и Вучићу у загрљај, можда у томе ипак има неке логике. Будући да својевремено нису много учинили да дотичне стигне нека казна за сва она зла која су нас под њима снашла, нека их данас заједно. То може да смета само онима који још нису скапирали да је у овој земљи са правдом исто као и са оним Тадићевим обећањем о пола милиона радних места. Можемо и њом да се обришемо, мада већ боли глава колико нам пешкир смрди!

Карикатура: Горан Миленковић

АНКЕТА ДА ЛИ СТЕ ОБРАТИЛИ ПАЖЊУ НА „ПЕТАК ТРИНАЕСТИ“?

**Боривоје
Павловић,**
пензионер:
- Нисам
сујеверан, дан ко
дан.

Зоран Павловић,
машински
инжењер:
- Море, свима
нам је дошао
одавно.

**Драган
Мировић,**
професионални
војник:
- Има проблема,
мајка ми је
преминула на тај
дан.

**Милица
Радовановић,**
студент
фармације:
- Не баш, али сам
пазила да ми
црна мачка не
пређе пут.

**Јована
Павловић,**
студент
економије:
- То је дан нас
леворуких, да не
кажем левака.

**Емилија
Станковић,**
професор:
- Родила сам
ћерку тринаестог
и мени је срећан
брож.

Милан Зорић,
машински
техничар:
- Пазио сам на
све замке, да ми
„црни петак“ не
остави
последице.

**Јелена
Бујанковић,**
студент економије:
- Да, помало сам
страховала, али
много мојих
пријатеља у
окружењу имају
фобију од страшног датума.

**Славица
Стевановић,**
економиста:
- То је мој дан од
студенских дана,
полагала сам
сваки испит као
од шале.

ЖИТОПРОДУКТ

Крагујевац, Војводе Путника 70
Телефони: 034 370 303
370 215, 370 072, 370 135, 370 192
zitoprodukt@nadlanu.com

Брашно по производацким ценама

Производачке цене, гарантовани квалитет белог, лиснатог, печеног, замрзнутог пецива

Све врсте хлеба и пецива у нашим објектима: ТЦ Аеродром, Мала пијаца, код улаза у Житопродукт, у кругу Заставе, у Улици Драгослава Срејовића 5

NOVI CHEVROLET SPARK

VEĆ OD 7.240 €

ZASTAVA PROMET - ARENA MOTORS

Lepenički bulevar 33, Kragujevac
Telefon: 034/502 000
Besplatan poziv: 0800 034 035
gm@arenamotors.rs

CHEVROLET

„ПРОШАО“ ПРОЈЕКАТ ЗА ГРАДЊУ
ЗАТВОРЕНИХ БАЗЕНА

И из кризе настане нешто добро

Влада Србије одобрила је прошле недеље градњу затворених базена у Крагујевцу, што је први од шест пројекта којима је град конкурисао на јавни позив Владе за подстицај развоја грађевинске индустрије. Градња би могла д почне већ најесен

! оквиру програма помоћи грађевинској индустрији Влада Србије прошле недеље донела је одлуку о изградњи затворених базена у Крагујевцу и Пироту. Ову одлуку јавности је саопштила министарка омладине и спорта Србије Снежана Самарџић Марковић, која је том приликом рекла да „уз директан допринос развоју пливања, које је као базични спорт изузетно важно за правilan развој деце и младих, инвестирањем у изградњу базена даје се допринос опоравку домаће грађевинске индустрије, а истовремено се отварају и нова радна места“.

Министарка је оценила и да су градовима попут Крагујевца и Пирота неопходни затворени базени, како би сви становници Србије, а пре свега млади и спортисти, имали услове барем приближне онима које њихови вршњаци имају у развијенијим европским земљама.

Изградња затворених базена први је на листи од шест кандидованих пројекта чију ће изградњу делом финансирати Влада Србије.

- Најважнији међу пројектима су затворени базени и хтели смо да то буде први кандидовани пројекат, јер се дуго спрема-

мо за овај посао који је јако битан за Крагујевац. Све друге објекте спремали смо се сами да ради, али базени су нешто што је специфично. Након што је Влада одобрila овај пројекат, све ће бити веома брзо договорено и требало би

да од септембра крену радови, каже градоначелник Веролуб Стевановић, оцењујући да ће у наредној фази проћи и сви преостали пројекти којима је град конкурисао.

Треба подсветити да је реч о пројектима којима је град конкурисао на јавни позив који је расписало Министарство животне средине и просторног планирања у сарадњи са министарствима омладине и спорта, просвете, здравља и културе за финансирање пројекта изградње, реконструкције и адаптације објеката од јавног значаја у овој и наредној години. На седници Скупштине града одржаној по хитном поступку пре месец дана одлучено је да град конкурише са шест пројекта укупне вредности од једне милијарде и 616 милиона динара. Кандидовани су пројекти затворених базена, стамбено-пословног блока у Колонији, зграде

ПРЕДВИЂЕНО јЕ ДА ЗАТВОРЕНИ БАЗЕНИ БУДУ УЗ ПОСТОЈЕЋЕ ОТВОРЕНЕ

Завода за хитну помоћ. На списку су се нашли и обданиште у Корићанима, реконструкција дела Основне школе „Живадинка Дивац“ са доградњом фискултурне сале и доградња источне трибине стадиона „Чика Дача“.

Први на листи пројекта које је локална самоуправа кандидовала у оквиру програма мера за помоћ грађевинској индустрији је изградња затворених базена. Иако је град имао главни пројекат затворених базена чији је аутор Петар Арсић, професор са Архитектонског факултета у Београду, због високе вредности инвестиције од преко осам милиона евра, пре два месеца урађена је редукована варијанта која би требало да кошта до 3,6 милиона евра.

Новим пројектом предвиђени су минимални пратећи садржаји, док су основне

функције остале исте када је реч о базенима, трибинама за 400 гледалаца, као и о пратећем делу неопходном за спортска такмичења. У новом пројекту изостављено је око 3.000 квадратних метара површине, где је требало да се налазе куглане, спа центри, фитнес центри и ВИП ложе. Став локалне самоуправе био је да је боље извршиши рационализацију пројекта и у условима економске кризе ипак изградити затворени базен, него вансеријски пројекат професора Арсића, по коме је Крагујевац требало да има један од четири најбоља базена у Европи, оставити да и даље чека боља времена.

Предвиђено је да затворени базени буду завршени најкасније за годину дана од момента почетка градње.

Г. БОЖИЋ

Од прошлог понедељка у крагујевачком „Аутосаобраћају“ бораве представници београдске „Ласте“ са задатком да сагледају ситуацију у „АС-у“, на основу чега ће пословство ове фирме донети одлуку о стратешком партнерству и преузимању градског превоза у Крагујевцу.

Према речима члана Градског већа задуженог за комуналну делатност Зорана Јовановића, локалну самоуправу превасходно интересује градски превоз, а индиректно и опстанак ове фирмe, као и судбина 750 запослених. Јовановић је објаснио да су прошлог петка вођени разговори са потенцијалним стратешким партнериом београдском „Ластом“, која је заинтересована да преузме „АС“, или тек пошто сагледа комплетно стање у овом предузећу. Уколико буде донета одлука о преузимању, „Ласта“ ће ући у градски превоз са својим возилима, а по окончању конверзије дуга у акције града преузеће и преостали део фирмe.

Очекује се да до краја недеље буде постигнут договор, а уколико до њега не дође ствари би се додатно закомпликовале. Наиме, да би градски превоз од првог септембра почeo нормално да функционише, уколико преговори пропадну, град ће бити принуђен да ангажује два или три мања приватна превозника којима ће бити повериен овај посао.

Иначе, „Аутосаобраћај“ је у претходна два месеца остао без девет аутобуса које су одузеле лизинг куће због неизмирених обавеза. Због тога је градски пре-

НА ПОМОЛУ РЕШЕЊЕ ПРОБЛЕМА ГРАДСКОГ ПРЕВОЗА

Ако Ласћа свије гнездо

СТАРУДИЈЕ „БОР ТРАВЕЛА“
КОЈЕ ЈЕ „АУТОСАОБРАЈАЈ“
НЕДАВНО КУПИО

возник активира неколико стarih аутобуса, али су они по свему судећи били недовољни, због чега је купљено девет стarih аутобуса од „Бор травела“ за нешто више од пет милиона динара.

- Очекујем да ће се ова ситуација, која никад није била гора, ускоро разрешити. Брука је и срамота за град да овакви аутобуси превозе наше грађане, али се надамо да ће „Ласта“ преузети градски превоз и увести своје аутобусе, каже Јовановић.

Београдска „Ласта“ озбиљан је кандидат за преузимање градског превоза у „Аутосаобраћају“, а до краја недеље знаће се да ли је постигнут коначан договор, кога чека и 750 запослених, од којих је бар 350 вишак

И запослени у „Аутосаобраћају“ једва чекају да се оконча дугогодишња агонија и реши проблем запослених, било да остану у фирмама или се определе да напусте радна места уз социјални про-

грам. У досадашњој ситуацији при оваквом уделу у власништву, при чему држави припада 40 одсто акција, малим акционарима 49, а приватној фирмам НПКО из Београда 11 одсто, никоме није пада-

ло на памет да уложи велики новац и откупи пакет државних акција, а да при томе нема управљачку моћ. Због тога је Градско веће донело одлуку о конвертовању дуга у акције, како би евентуални стратешки партнери имали интерес да купе акције на берзи.

Председник независног синдиката у овој фирмама Влада Ђоровић каже да је и раније било заинтересовани за преузимање „АС-а“, али да сви чекају да се заврши конверзија, јер би једино у том случају могли да преузму већински пакет акција. Према његовим сазнањима посао конвертовања дуга „Аутосаобраћаја“ према граду у акције требало би да буде завршен до средине септембра.

Тада ће „АС“ и званично постати државно предузеће пошто ће град и држава имати укупно 54 одсто акција. У том случају створили би се и услови за повезивање радног стажа, пензијског и здравственог осигурања радника, односно за реализацију социјалног програма. У овој фирмама сада има око 750 запослених, што је, како тврди Јовановић, ван свих норми. Према важећим стандардима предвиђено је 3,5 до 3,7 радника по аутобусу, а с обзиром да „Аутосаобраћај“ има око 120 аутобуса, то значи да максималан број ангажованих радника не сме да буде изнад 400.

Уколико до краја недеље буде постигнут договор са „Ластом“, очекује се да ће врло брзо град добити градски превоз какав му и приличи.

Г. БОЖИЋ

УДРУЖИВАЊЕ КРАГУЈЕВАЧКИХ ТЕКСТИЛАЦА

Та чудна реч – кластер

Модел удружилања малих предузећа из западних земаља, који се код нас до сада врло слабо „примио”, решило је да примени 10 фирм за израду конфекције како би лакше изашли на домаће и страно тржиште

Пише Милош Пантић

I отребу да се мала производна предузећа удружују у кластере већ годинама заговарају домаћи економски стручњаци, али та идеја никако да озбиљније заживи међу српским предузетницима. Реч је о моделу из развијених западних земаља, где се више предузећа окупи око једног заједничког производа и свако израђује по један део, или свако задржи свој производ, али под једним именом наступају на тржишту.

И поред велиоког залагања Регионалне агенције за привредни развој Шумадије и Поморавља да предузетницима објасни предности оваквог рада, до сада је на овом подручју успео једино кластер производијача цвећа, док кластер фирми за израду намештаја није прорадио, иако је на-

ДЕЧЈА КОНФЕКЦИЈА „КОЛИБРИ”

прављен пројекат заједничког производа. Да ли је у питању наш менталитет, где више предузетника тешко може да сарађује ако се не зна ко има главну реч, оптерећеност свакодневном борбом за опстанак, или нешто треће, тек за сада је кластерска „књига” спала на једно слово.

Међутим, ускоро би у Шумадији могао озбиљније да заживи и други кластер, овога пута производијача текстила који су се ујединили под именом „Шумадија текстил”.

Овај кластер формиран је прошле године на иницијативу Миодрага Илића, власника дејче конференције „Колибри”. У њега је

ушло осам крагујевачких фирм, међу којима су и „Валентино”, „Санекс” и „Принчипеса”, као и „Сана” из Рековца и „Орион” из Врњачке Бање.

■ Извоз у Русију

Миодраг Илић, технolog текстила, завршио је вишу школу у Загребу и већ 20 година успешно послује са израдом дејче конфекције у својој фирмама „Колибри”. На идеју да прихвати пословање по принципу кластера и за то заинтересује колеге из бранше дошао је због лакшег наступа на страном тржишту.

- Конфекција је специфична грана и тешко је окупити више

МОДЕЛИ ЗА КОЈЕ СЕ ПРЕПОСТАВЉА ДА СЕ МОГУ „ПРОБИТИ” НА СТРАНО ТРЖИШТЕ

производијача око израде једног заједничког производа, али када се ради о заједничком наступу на тржишту, онда ту постоји интерес. Нас десет производијача смо се удружили и покушавамо да уђемо

рина за наше производе не постоји. Руско тржиште тражи квалитетне производе, а тај услов чланови овог удружења задовољавају.

- Партер са којим смо преговарали био је задовољан квалите-

tus **DOKAZANO NAJJEFTINIJI!**

**DOKAZANO
NAJJEFTINIJI!**

Svinjska plećka
bez kostiju

339,90
din/kg

NAJJEFTINIJI!

**DOKAZANO
NAJJEFTINIJI!**

Juneće grudi
Juneća rebra

349,90
din/kg

**DOKAZANO
NAJJEFTINIJI!**

Testenina
• више врста
400g

37,90
din/kom

**DOKAZANO
NAJJEFTINIJI!**

Garnier deo, roll on, stick
• више врста

179,90
din/kom

Akcija važi od 17.08. do 24.08.2010. године или dok traju залихе у том периоду.

ИНИЦИЈАТОР
УДРУЖИВАЊА МИОДРАГ
ИЛИЋ

том робе, али посао није склопљен јер није могао да обезбеди банкарске гаранције. Сада смо у преговорима са другим фирмама и очекујемо да ће исход бити повољан. Али, морамо да наступимо на два највећа сајма, од којих је један у септембру, а други у фебруару наредне године, каже Илић.

■ Радња у Крагујевцу

У извозу крагујевачки конфекционари виде шансу за опстанак, јер је пословање у овој грани све теже. Због конкуренције јефтине кинеске робе и великих пореских намета све више шумадијских производија бежи у „сиву зону“. То се, по објашњењу Илића, огледа у томе што све више њих продаје робу на крагујевачкој шареној пијаци, где је у овом тренутку 80 посто робе из гране текстила, а на тој пијаци нема издавања фискалних рачуна.

- Ми који радимо легално тешко можемо да се одржимо. Проблем је и што је у Србији практично угашена производња тканина, па материјал купујемо у Турској, а цена је везана за долар. Чињеница је да је вредност евра у односу на долар пала, а такође и вредност динара у односу на евро, што за нас значи веће улазне тро-

шкове. Због тога све теже послујемо и мораћемо да отпуштамо један број радника, каже Илић.

Десет предузећа из овог кластера запошљава око 200 радника, а само „Колибри“ и „Валентино“ 90 њих. У саставу удружења је, поред фирм које се баве израдом одевних предмета, и крагујевачки „Санекс“ који шије постелину, као и „Орион“ из Врњачке Бање који производи дугмад.

У кластеру „Шумадија текстил“ сматрају да ће и на домаћем тржишту боље резултате имати удржени. Зато планирају да закупе један већи локал у центру Крагујевца где би под фирмом „Шумадија текстил“ све чланице удржења продајале своју робу по велепродајним ценама. Ако тај потез буде успешан планирају потом отварање оваквих радњи и у другим градовима.

Логистичку подршку кластеру шумадијских текстилаца пружила је Регионална агенција за привредни развој Шумадије и Поморавља и градско Удружење самосталних предузетника „Слога“. По статуту, приступ нових чланова је отворен и већ има заинтересованих фирм да им се прикаже.

Индустријска производња у Шумадији и Поморављу већа је за 10,6 одсто, што је више од републичког нивоа, али су плате и даље испод српског просека

Према подацима Регионалне привредне коморе Крагујевац, индустриска производња у Шумадији и Поморављу у јуну ове године већа је за 10,6 одсто у односу на исти период прошле године. У односу на остварено кретање у производњи у Србији бележе се повољнији резултати. Раст физичког обима остварен је у десет индустриских грана, као што су производња моторних возила и приколица, рециклажа, производња хемикалија и хемијских производа, намештаја, производа од гуме и пластике...

Оваквим резултатима, посебно у производњи аутомобила и приколица, као и рециклажи, поред компанија „Фијат аутомобили Србија“, „Застава инпро“ и „Застава реомат“ допринела је Владина уредба о замени стarih аутомобила по систему „старо за ново“ и обавезно рециклажи стarih возила. На тај начин, али и уз субвенционисане кредите за куповину „пунта“, продато је најмање 15.000 овог модела аутомобила произведеног у крагујевачкој фабрици. Томе ваља додати и контингент аутомобила који је уговорен за извоз у Египат, Алжир и друге државе северне Африке, али и најављени извоз за Украјину.

Пад физичког обима производње забележен је у производњи коже, прецизних и оптичких инструмената, електричних машина и апарата, издавачкој и

КАСАРНА „РАДОМИР ПУТНИК“ УСКОРО У ВЛАСНИШТВУ ГРАДА?

Преговори око цене

Уколико у септембру дође до споразума између града Крагујевца и Министарства одбране, биће извршена процена вредности касарне и Дома војске у центру града, а ако обе стране буду задовољне ценом - убрзо би могао да уследи и откуп

Вишегодишња „борба“ града Крагујевца за земљиште површине девет хектара у самом центру, где се налазе касарна „Радомир Путник“ и Дом војске, по речима званичника из „Заједно за Шумадију“, ускоро би могла бити приведена крају. Наиме, на конференцији за медије, одржаној прошле недеље, портпарол ове странке Зоран Палчић и члан савета за локалну самоуправу Душан Жупљанић, истакли су да су у току интензивни преговори са Министарством одбране и министром Драганом Шутановићем да ови објекти пређу у власништво града. Уколико Министарство да одобрење да се пренос изврши, све остаје на Пореској управи која би имала задатак да утврди вредност, односно суму коју би град требало да плати Министарству.

- „Заједно за Шумадију“ безрезервно подржава напоре градонаучног Стевановића у преговорима са Министарством одбране како би касарна и Дом војске што пре постали власништво града. Форсирамо причу да се примени модел масовне станоградње, по ком би војска добила

надокнаду или у новцу или у становима. Одговор министра Шутановића очекујемо у септембру, па да затим Пореска управа изврши процену вредности, истиче Душан Жупљанић. - Прве процене су за нас биле неприхватљиве, с обзиром да је само зграда старе кухиње у касарни процењена на 1,3 miliona евра, што је за град било превише, па се дошло у ћорсокак.

По његовим речима, и текућа реформа војске иде на руку граду, с обзиром да прихваћени систем реорганизације подразумева да некоришћени војни објекти буду дати градовима уколико се користе у јавне сврхе. Иначе, укупна сума коју би град могао да издвоји за оба објекта са све земљиштем је готово четири miliona евра.

- Као што је познато, планирано је још раније да ту буду подигнуте зграде главне градске пијаце, библиотеке, позоришта, стамбени блок, јавна гаража, а да Дом војске постане музички центар. Србија је, подсећам, потписала Мега пројекат са европлатским партнерима, према чијим одредбама војни објекти и земљиште могу бити бесплатно уступљени градовима ако се користе за јавне намене, док би од дела који се користи у комерцијалне сврхе 21 одсто од изграђеног простора припало Ми-

нистарству одбране. Напомињем да би ових девет хектара за град били од великог значаја, а војска их не користи. У преговорима се, за сада, помиње цифра од око 3,8 miliona евра коју сматрамо разумном и реалном, али је ван памети, по првој процени, само за кухињу дати 1,3 miliona евра и на то не можемо да пристанемо.

Жупљанић је навео и да се град залаже за решавање овог проблема још од 2004., а да се тренутно договори о истом питању завршавају у Београду, као и делом у Јагодини. Међутим, није могао да одговори колики део од девет хектара би био употребљен у јавне сврхе, а колики у комерцијалне, али је нагласио да нико други не би могао комерцијално да користи поменуту локацију, јер локална самоуправа својим одлукама може да заштити сопствене интересе.

Н. СТЕФАНОВИЋ

КАСАРНА „РАДОМИР ПУТНИК“

ПРИВРЕДА ШУМАДИЈЕ И ПОМОРАВЉА У ПРВИХ ШЕСТ МЕСЕЦИ

Нешто боље, али далеко од добrog

„ГРАХ АУТОМОТИВ“ У
БАТОЧИНИ ЗБОГ
ИНВЕСТИЦИЈА САДА ЈЕ
ВЕЛИКИ УВОЗНИК

штампарској делатности и репродукцији записа.

Извоз привреде Шумадије и Поморавља забележио је у првих шест месеци ове године раст од 15,5 одсто, а остварена вредност износи 118,9 miliona долара. Раст извоза на нивоу Србије већи је за 18 одсто.

Према подацима Регионалне коморе, која покрива два округа, Шумадијски и Поморавски, увоз у овом периоду већи је за 13 одсто. У овом периоду увежено је робе вредне 237,1 miliona долара. Остварен је дефицит од 118,2 miliona долара, што је увећање за 10,5 одсто. Покривеност увоза извозом износи

50,1 одсто. Привреда Шумадије и Поморавља највише је извозила у Немачку, Босну и Херцеговину, Црну Гору, Словенију, Италију, Македонију, Бугарску, Хрватску, Француску, Руску Федерацију... Мада је робе него у исто време прошле године извежено је у Црну Гору, Хрватску и Француску.

Највише се увозило из Италије, Немачке, Кине, Аустрије, Швајцарске, БиХ, Словеније, Румуније, Мађарске. Увозило се из 56 земаља, а извозило у 55 држава.

Увоз из Италије повећан је у односу на прошлу годину за три пута и износио је 40 одсто укупног увоза.

И за овај податак најзаслужнија је компанија „Фијат аутомобили Србија“ која овога тренутка гради нову енергани и која је у инострanstvu наручила опрему вредну око 150 miliona евра. Ако се томе дода и то да ова компанија увози и комплетне делове за „пунто“, али и да је већ поручила или ће то ускоро урадити, нову опрему за производњу два или три нова модела аутомобила, онда слика постаје много јаснија. Иначе, ова компанија ће, када се радови на реконструкцији производних хала заврше и инсталира нова опрема, од тренутно највећег увозника у Шумадији и По-

морављу веома брзо постati један од највећих извозника, а тада ће се слика о покривености увоза извозом свакако променити.

Међу водећим увозницима су „Кроношпан“ и „Грах аутомотив“. Прва фирма инсталира нову опрему у индустриској зони у Лапову, а друга прави нову фабрику у Баточини. Када обе инвестиције буду заокружене од увозника ће такође постати извозници као и ФАС.

И док индустриска производња у ова два округа расте, плате су и даље испод републичког просека. Просечна нето плата у Републици Србији износила је у јуну 34.161 динар, у Шумадијском округу била је 30.807, а у Поморавском 27.177 динара.

Када се погледа по општинама шумадијским, слика је шаролика. Највеће нето плате имају у Крагујевцу и она у просеку износи 32.423 динара, у Аранђеловцу 29.853, Баточини 25.500, Книћу 24.014, Рачи 25.787 и Тополи 22.229 динара.

Према подацима Националне агенције за запошљавање, у Шумадијском округу запослено је 59.078, а у Поморавском 52.934 лица. У оба ова округа незапосленија је 64.193 особе.

Према подацима Агенције за приватизацију, од почетка процеса приватизације продато је 46 предузећа у Шумадији и 37 у Поморављу. У поступку за приватизацију су 23 фирме у Шумадијском и 15 предузећа у Поморавском округу. Од овог броја само ће два ићи на аукцијску продају.

М. ЂЕВИЋ

ХОЋЕЛИ СЕ ПОГОРШАТИ СТАТУС НАЈСТАРИЈИХ

Пензионерски страх од новог закона

Синдикати тврде да ће се пензије до 2015. године, ако се усвоји нови закон, смањити на четвртину, а из највеће пензионерске партије, која је на власти, кажу да нема разлога за страх, јер ће њихова висина пратити ниво зарада у јавном сектору

Пише Јаворка Станојевић

Kада, крајем августа, стигну у Београд, да ли смо испунили услове за повлачење треће транше кредита од 350 милиона евра, представници ММФ-а желеће да виде колико је Србија одмакла у смањењу захватања из државне касе за пензије. Овај ултимативни захтев међународних кредитора главни је разлог због кога је, у сред лета кад му време није, нацрт Закона о пензијском и инвалидском осигурању нашао у Скупштини, иако су посланици, који би о њему требало да расправљају, још на одморима. У жури, која се правда дувањем за врат оних који би требало да нам дају преко потребан новац, предлагачи су прескочили неопходне кораке заобишивши и Социјално-економски савет, који је требало да да зелено светло.

Мада су они који седе у Влади оценили да ће усвајање овог закона значити реформу пензионог система на начин који неће угрозити кориснике пензија, синдикати, који спадају у one који су заобиђени, оштро су реаговали. Јер, њихова математика показује да ће реформа значајно отањити пензиони чек.

Љубисав Орбовић, председник Савеза самосталних синдиката Србије (CCCC), наиме, тврди да ће се пензије до 2015. године смањити за четвртину. Према његовим речима, ако се усвоји неповољан систем индексације који је, под притиском ММФ-а, ушао у нацрт Закона, просечна пензија, која се сада креће на нивоу 64 одсто просечне зараде, за пет година вредети тек 40 процената просечне плате.

■ РАЗЛИЧИТА ВИЂЕЊА УПС-А И СИНДИКАТА

На овакву рачуницу синдикат је навео нови систем усклађивања пензионерских примања чији раст ће убудуће, уместо раста трошкова

СТАТИСТИЧКИ ПОДАЦИ

Најмања пензија осам, највећа сто хиљада

Према последњим подацима ПИО фонда, у Србији је крајем прошле године било 1.600.313 пензионера. Пресек стања рађен у новембру прошле године показује да је 1.321.521 пензионер из категорије запослених, 54.033 је из самосталних делатности, док у категорији пољопривредника има 224.759 пензионера.

Статистика показује да просечна старост у моменту пензионисања у Србији износи мање од 57 година и да жене иду у стапосну пензију у просеку са 31 годином радног стажа и 57 година живота, а мушкици са 37 година стажа и 60 година живота. Најнижа старосна и инвалидска пензија износи 11.088, популарни вредна 8.384 динар, а највиши пензиони чек тежи 102.766 динара.

живота и висине просечне зараде, требало да прати ниво потрошачких цена и раст бруто националног дохотка, али уз услов да БДП годишње расте више од четири процента.

Мада синдикати, овог пута удружења, најављују штрајкове ако Закон, прође представници Удружења пензионера Србије (УПС) не сматрају да је предложено решење горе од постојећег. Ђуро Перић, председник УПС-а, каже да ће, с обзиром да је предвиђено да се раст зарада у јавном сектору, такође, веже за кретање потрошачких цена, пензионери делити судбину запослених. Први човек УПС-а, који је посланик у Скупштини, не види ништа спорно ни у клаузули да се ће пензије, које до 2013. могу бити кориговане за популарни већи одсто, након тога можи да прате БДП само ако он буде већи од четири процена годишње.

- Нема разлога да пензије буду смањене, јер ће њихова висина пратити ниво зарада у јавном сектору. Што се тиче везивања за БДП то за сада није потпуно јасно, али је та заштитна мера била неопходна како би се избегло превелико захватање из државне касе. ММФ, наиме, тражи да се средства за пензионерске припадностима, које буџет сада финансира са 46 одсто, односно 213 милијарди динара, обезбеде из реалних извора, каже Перић напомињући да, у исто време, Фонд ПИО, од послодавца који не измирују обавезе, не може да наплати 250 милијарди динара.

Овакво тумачење Перића председник CCCC-а, међутим, види као намерно замагљивање очију и куповину времена до избора.

- Без обзира шта говоре УПС и они који су на власти, извесно је да су наше суморне прогнозе реалније од њихових оптимистичких. Сви прорачуни иду у том смислу, јер ММФ захтева да се учешће пензија са садашњих 13 одсто БДП-а смањи на 10 процената. Када знамо да нема услова за раст, онда се једино може закључити да ће цевови најстаријих бити све празнији. Тумачење власти заправо значи само да пензије неће да се смањају до избора 2012. године.

Таква тенденција видљива је из нацрту Закона, у коме стоји да ће се пензије од априла 2011. године, када би требало да буду одмрзнуте, усклађивати с кретањем потрошачких цена у претходним шест месецима и додатно са половином раста бруто домаћег производа у односу на претходну годину. Оваква формула за важи за 2011. и 2012. годину. Од 1. априла 2013. године, међутим, остаје да важи кретање потрошачких цена, али се мења проценат раста бруто домаћег производа, тако да се применjuје проценат раста БДП изнад четири одсто. Постоје не треба бити велики економски стручњак да би се закључило да наша привреда не може да оствари толики раст, јасно је шта ће бити са пензијама. Такође, јасно је да када Закон буде донет неће моћи лако да се мења, па ће њиме бити погођени садашњи и будући пензионери. Ово је време економске кризе у коме свако гледа како да преживи данас, па нешто што ће настати за пет година губи на важност. Синдикати зато сматрају да је њихова дужност да упозоре на болне последице које ће их стићи, каже Орбовић.

Синдикалне организације тврде да неће седети скрштених руку и

ОД ПРОСЕЧНЕ ПЕНЗИЈЕ И САДА СЕ ТЕШКО ПРЕЖИВЉАВА

најављују низ активности, које иду од покушаја повлачења спорног начинта ради дораде, преко подношења амандмана, организовања окружних столова, до штрајкова.

■ Не испод 60 одсто плате

Орбовић каже да је најважнији захтев синдиката да се у Закон убаци одредба која ће гарантовати да просечна пензија не сме пасти испод 60 одсто просечне зараде. За њега не постоји дилема да ли је то, у условима ултимативних захтева које постављају страни кредитори, оствариво:

- Ми не живимо у држави у којој је на власти ММФ, немамо ништа са њима, нити су они страна са којом проговарамо. Обраћамо се највећи држави и од њених највиших представника тражимо да заштити све који су поштеним радом остварили право на пристојан живот у старости, али и све нас који још увек радимо надајући се да као пензионери нећемо постати социјални случајеви.

Орбовић нема разумевања ни за проблеме који муче ПИО фонд које послодавци за доприносе дугују више од двеста милијарди, каже да је за то одговорна држава која толерише такво понашање. Неспремност да прихвате било какве аргументе који би ишли у прилог новог законског решења синдикати правдају ставом да ће, ако овај закон прође, почети распродажа државних фондова.

- Сви знамо како је код нас текла приватизација. Сада када смо распродали сва предузећа и већину упростили, на ред су дошли фондови. Данас је то ПИО, сутра ће бити здравствени фонд и тако док не стигнемо до тачке на којој више нећемо имати ништа. Треба ли причати да то за грађане значи мале пензије, скупо здравство и готово немогућу егзистенцију, каже председник CCCC-а, објашњавајући због чега је важно спречити доношење оваквог Закона о пензијском и инвалидском осигурању.

■ Како каже ММФ

Суочени са разним тумачењима пензионери за сада пасивно чекају шта ће их снаћи. Они који се пензији тек надају су узнемирили. Ово се посебно односи на запослене којима је мало остало до одласка у мировину. Зато мањом журе да се пензионишу по правилима која још важе. Осим продужавања радног века, пролонгирања права на породичну пензију, смањења привилегија на основу отежаних услова рада и поштовања услова за одлазак у инвалидску пензију и превремено пензионисање, будући пензионери страхују да ће им пензије бити знатно ниже од колега који су раније пензионисани. Иако за ово страховање не постоје реални основи, лоша очекивања се темеље

да смањи пензијске расходе и омогући да пензионери учествују у плодовима економског напретка земље.

Незгодно је, међутим, што је тај раст на „дугачком штапу“, а има и техничких проблема. Највећи је што код нас коначни подаци за БДП стижу са великом закашњењем, па ће морати да се користе прелиминарне процене. Осим што није поуздано, то је згодно и за политичке манипулације на рачун пензионера.

Са манама, коригован или потпуно изменjen, Закон би већ у септембру требало да уђе у склопитинску процедуру, а посланик Ђуро Перић очекује да би у октобру могао да буде донет. Оно што је сада једино сигурно је да ће крајњим решењем морати да буде задовољен ММФ.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

ГРАД КРАГУЈЕВАЦ

Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине

Служба за заштиту животне средине

ОБАВЕШТЕЊЕ

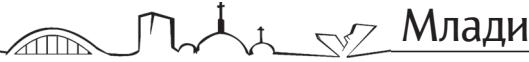
О ПОДНЕТОМ ЗАХТЕВУ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине обавештава јавност да је носилац пројекта штампарија "Златна књига" из Крагујевца, поднео захтев за одлучивање о потреби израде студије о процени утицаја на животну средину ПРОЈЕКТА – Пословног простора – штампарије, чија се реализација планира на катастарској парцели 5655 КО Крагујевац 1 (Мокрањчева), на територији Града Крагујевца.

Увид у податке и документацију из захтева носиоца пројекта може се извршити у просторијама овог органа - Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, канцеларија број 326, Трг слободе бр. 3, у периоду од 19.08.2010. до 30.08.2010. године, у времену од 9-12 часова.

У року од 10 дана од дана објављивања овог обавештења, заинтересована јавност може доставити мишљења о захтеву за одлучивање о потреби процене утицаја предметног пројекта на животну средину овом органу.

Овај орган ће у року од 15 дана од дана истека рока из става 3. овог обавештења донети одлуку о томе да ли је за предложен пројекат потребна процена утицаја на животну средину, о чему ће благовремено обавестити јавност.

ВИШЕ ОД ПОЛОВИНЕ ДЕЦЕ ИМА ГОВОРНЕ СМЕТЬЕ

Шест сати ћутања оставља последице

Најчешћи проблеми у развоју говора због којих најмлађи Крагујевчани посебују Развојно саветовалиште су касно започињање говора, заменјивање или изостављање гласова и муцање

Више од 60 одсто малишана предшколског узраста у Србији има проблема с говором. У последњих пола века говорно-језичка патологија код деце повећана је за 17 одсто, показало је истраживање које је пре две године урадио београдски Институт за експерименталну фонетику и патологију говора.

Овакву статистику, по мишљењу стручњака, у великој мери кроји чињеница да деца предшколског узраста у просеку проводе по три сата дневно испред малих екрана, још толико им пажњу заокупљују видео игрице, што узрокује лепезу лингвистичких, психомоторних и локомоторних поремећаја. Пре свега, зато што су телевизија и видео-игрице примери једностране комуникације у којој деца сатима ћуте, а речник којим говоре јунаци цртаных филмова задовољава говорни ниво малишана од две године.

Сваки проблем решив за три месеца

Не малу улогу у свему имају и родитељи који, по речима Весне Бараћ Миладиновић, логопеда у Развојном саветовалишту Дома здравља, уместо да подстичу говор код деце реагују на гестове, па уместо да

дете каже „хочу играчку“ доволно је да само испружи руку.

Најчешћи проблеми у развоју говора због којих најмлађи Крагујевчани посебују Развојно саветовалиште су касно започињање говора, заменјивање или изостављање гласова и муцање.

- Са две године дете би већ требало да има фонд од око педесетак речи, све мање од тога сматра се застојем. Други у низу најчешћих проблема због којих деца долазе јесте дислалија. У питању је поремећај код кога деца имају солидан фонд речи, изграђену гласовно-језичку структуру, али замењују или изостављају поједине гласове, најчешће р, ч, ћ. Тешање и неправилно изговарање речи од стране родитеља један су од најчешћих узрока овог поремећаја, каже Весна Бараћ Миладиновић.

Овај проблем често имају и малишани који дugo користе цуцлу или сисају прст. Муцање је треће по учесталости када су проблеми говора у питању. Додуше, оно може бити и пролазна фаза у развоју вербалног изражавања и јавља се када дете нема доносијан фонд речи да изрази све што у том моменту жели. Највећа грешка коју родитељи праве је нејављивање стручњаку на време. Често се на чињеницу да дете до друге године није проговорило више од две-три речи одмахује руком уз коментар да

ЛОГОПЕД ВЕСНА БАРАЋ
МИЛАДИНОВИЋ АПЕЛУЈЕ НА
ОДГОВОРНОСТ РОДИТЕЉА

„има временна пошто му је и отац, баба, деда... касно проговорио“. Слична ситуација је и са неизговарањем појединачних гласова. Говорно-језички поремећаји се не наслеђују, али да се наслеђује предиспозиција за њихов настанак. Уколико родитељ не изговара адекватно одређен глас, велике су шансе да ни дете неће то чинити на правилан начин. Истакнути стручњак говоре да су родитељи 97 одсто деце са говорним поремећајима имали неке језичке поремећаје који нису адекватно лечени.

- Код деце нормалног психофизичког развоја проблеми у говору исправљају се већ за неколико месеци. Развој говора матерњег језика завршава се са навршеном осмом годином живота и до тада би дете требало да говори потпуно правилно. Ранији третман омогућава да се проблем брже реши, међутим, исправљање говора могуће је и у знатно каснијем узрасту, али једино у ситуацијама када су особе јако стимулисане. Најчешће у одраслом добу код логопеда долазе млади који

желе да упишу глумачке академије или ради посао спикера или презентера, каже наша саговорница.

Околина их сматра приглупим

Проблем у говору неће дете касније само дисквалификовати за одређена занимања, попут глумачког или учитељског, већ може да проузрокује читав низ невоља.

- Оно што најпре дета могу да доживе је исмејавање од стране вршњака, што касније доводи до повлачења и затварања. Због неадекватног изражавања ову децу је околина склона да сматра приглупом, па се по правилу дешава да добијају ниже оцене у школи, теже се укупљају у различите активности, у старти бивају дисквалификована за учешће у школским приредбама и друштвеним активностима које подрзумевају јавни наступ.

Додатна невоља је и то што се проблем у говору када дете крене у школу пребацује на поље писања. Тако ће дете које одређени глас не изговара исто слово изостављати док пише, објашњава Весна Бараћ Миладиновић.

Патологија говора код деце је у сталном порасту, па четири логопеда који раде у Развојном саветовалишту имају пуне руке послана. Јул, август и почетак септембра су „ударни месеци“.

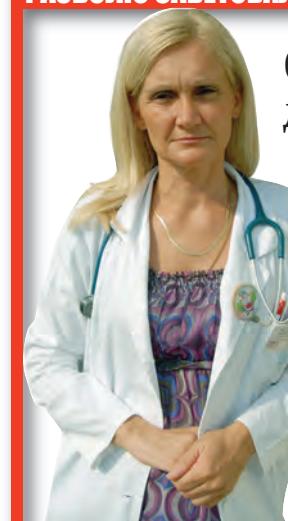
- Веће гужве ствара долазак наше деце чији су родитељи на раду иностранству и који желе да њихови малишани правилно говоре српски језик, што је похвално. Међутим, није баш за хвалу што се родитељи малишана који живе овде сете проблема баш пред полазак у школу или вртић, сматрајући да ће са пар долазака код нас решити све. Да би се одређени проблем у говору решио потребно је, у просеку, три месеца.

На жалост, има и оних родитеља предшколца који по упутству изабраног педијатра дођу код нас са дететом и не појаве се више никада. Када их кроз неколико година из школе пошаљу поново, одговарају да су већ били и да ништа није помогло, каже наша саговорница.

Код логопеда у Развојном саветовалишту родитељи могу довести дете без икакве „процедуре“, пошто није потребан упут. На први преглед, односно консултацију, долази се у термину који логопед одреди, а он се може заказати путем телефона или на шалтеру централног објекта Службе за здравствену заштиту предшколске деце.

Марија ОБРЕНОВИЋ

РАЗВОЈНО САВЕТОВАЛИШТЕ

Савети за здраво детињство

Поред педијатара, ту су и психолог и дефектолог-логопеди, па се покрива велики спектар проблема који се могу јавити у најранијем узрасту

Развојно саветовалиште је посебна служба у оквиру Дома здравља, намењена, пре свега, деци рођеној са ризиком старости до десет година. Поред педијатара, ту су и психолог и дефектолог-логопеди, чиме се покрива читав спектар проблема који се могу јавити у најранијем узрасту.

Др Јасна Ђинђић, начелница педијатријске службе

- Оснивање развојног саветовалишта започело је још 1970. године у циљу раног откривања, лечења и праћења деце која су под биолошким ризиком - превремено или после термина рођене деце, малишана који су добили ниску апгар очену на рођењу или су у том моменту имали висок ниво билирубина и слично. Поред тога, намењено је и деци која су под психосоцијалним ризиком, али и потпуно здравој деци која расту у адекватном окружењу, каже др Јасмина Ђинђић, начелница педијатријске службе.

Развојно саветовалиште прати малишане са ризиком на рођењу, врши категоризацију деце ометене у развоју. Тим лекара саветовалишта обавља систематске прегледе, редовно посебује обданишта и школе на територији града и околних општина. Овде се врше неуро-

лопски прегледи ризичне и деце ометене у развоју, прате се она са пролазним сметњама, као што су енеуреза, дизурија, енкомпреза, адаптациони проблеми и деца са сметњама у говору.

У Саветовалишту раде педијатар са двосеместралном едукацијом из области менталне хигијене, педијатар са субспецијализацијом дечије неурологије, психолог, четири дефектолога-логопеда и две медицинске сестре са једногодишњом едукацијом за рад у Развојном саветовалишту у Заводу за психофизичке поремећаје и патологију говора.

Развојно саветовалиште налази се у централном објекту Службе за здравствenu заштиту предшколске деце у Змај Јовинoj улици. Прегледи и консултације са стручњацима запосленим у Саветовалишту могу се заказати на телефон 370-123.

САЈАМ ОМЛАДИНСКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА У ВЕЛИКОМ ПАРКУ

ОБЕЛЕЖЕН МЕЂУНАРОДНИ ДАН МЛАДИХ

Година младости

Сајам уприличен у Великом парку био је добра прилика за информације о раду омладинских и студенских организација, ћачких парламената и невладиних организација које се баве младима. На самом сајму промовисан је и конкурс за финансирање најбољих омладинских волонтерских акција који је расписан „Школа мира“ уз подршку Министарства омладине и спорта.

- Конкурс је намењен младима који активно раде или имају намеру да раде на мобилисању својих вршњака за активно укучавање у друштво. Добро дошли су акције које ће указати на проблеме и потребе младих. На конкурс се могу пријавити регистрована омладинска удружења, али и неформалне групе. Конкурс траје до 20. октобра, а максимална вредност пројекта је 80.000 динара, каже Петар Стефановић, координатор „Школе мира“.

Иначе, прослава Међународног дана младих у Великом парку представљала је само прву у низу активности које младе Крагујевчане очекују у наредних годину дана. Наиме, Генерална скупштина Уједињених нација

је период од 12. августа ове до истог датума наредне године прогласила Светском годином младих.

- Главна тема Међународне године младих је дијалог и међусобно разумевање. Локална и Регионална канцеларија за младе у Крагујевцу свакако ће се потрудити да ову годину низом активности намењених генерацији од 15 до 30 година адекватно обележе како би на младима заиста био акценат у наредном периоду. Надамо се да ће Србија да идуће године коначно добити давно о-

бећани Закон о младима, каже Бранко Ратковић, координатор Локалне канцеларије за младе.

Међународни дан младих био је и прилика за добру забаву, па је у Великом парку упариличен и концерт бенда „Ходник“, а наступило је и неколико дијељева. Присутне девојке и младићи имали су и прилику да изразе своје жеље и очекивања за наредну годину пошто је у парку направљен велики пано на коме су могли да окаче своје поруке.

М. ОБРЕНОВИЋ

Пише Милутин Ђевић

Iоследњи дан јула и 6. август биће црним словима убележени у новију историју Кнића и села книћанског атара. Градом и олујним ветром тих дана захваћено је подручје од 5.204 хектара, а потпуно су уништене пољопривредне културе у Радмиловићима, Пајсијевићу, Кусовцу, Топоници, Гунцатима...

Кукуруз је страдао на скоро две хиљаде хектара, засади шљива су уништени на 803 хектара, купус на 215, кромпир на 165, крмно биље на 1.527 хектара, а страдали су и паприка, парадајз, лук, лубенице, соја, засади крушака, јабуке... Директна штета на пољопривредним културама процене на је на нешто више од 800 милиона динара, а укупна штета на усевима, објектима и локалним путевима процене је на више од милијарду и по динара.

Због тога је прошле недеље Општинско веће Кнића дало сагласност председнику општине Бориславу Бусарцу да део подручја општине прогласи подручјем које је захваћено елементарном непогодом. Тада је донета и одлука да се формира Општински штаб за ванредне ситуације.

■ За 36 села – 21 ракета

- Општина није у могућности да надокнади штету пољопривредним производијама, а изгубљеној добити да и не говоримо. Поред тога некатегорисани путеви страдали су више од 60 одсто. Одлука коју смо донели омогућиће нам да се за помоћ обратимо Комисији за надокнаду штете од елементарних непогода при Министарству инфраструктуре, али то нас такође не спречава да се обратимо и свим осталим министарствима да санирамо колико-тако ситуацију.

Најбитније је да помогнемо производијама да наредне године заснују производњу, јер нико не схвата да ти људи, који сада превижавају, то чине преко сточног фонда, то значи да се он уништава, а зна се да се сточни фонд обнавља годинама. Штета је око милијарду и по динара, а буџет општине Кнић, под условом да се редовно и то стопроцентно пуни, износи 241 милион динара, објашњава председник општине Борислав Бусарац.

НЕВРЕМЕ НАНЕЛО ОГРОМНЕ ШТЕТЕ СЕЛИМА КНИЋАНСКОГ АТАРА

Град и бујице горе од

Према речима заменика председника општине Драгана Мишовића, последице невремена могле су да се спрече или барем ублаже.

- И овога пута, као и много пута пре, у питању је људски фактор. У фебруару смо имали поплаве, које су по мишљењу комисије за процену штете изазване недомаћинским понашањем око руковођења браном на Гружанској језеру. Тада је поплављено 90 хектара под житарицама и 320 хектара ливада.

Од тада крећу наше невоље, настављају се поновним поплавама у априлу, да би ово што се дододило крајем јула и почетком августа докрачило наше пољопривредне производијаче. Штете су велике и за буџет Републике Србије, а камоли за малу и неразвијену општину каква је книћанска. Противградна заштита је у потпуности затајила. Подручје општине Кнић са 36 гружанских села које се простира на 413 квадратних километара на располагању је имало само 21 противградну ракету, објашњава Мишовић.

Иначе, Општинско веће Кнића прво је у Србији, због тешких по-

године бити још градобитније, предложило да се уведе авионска противградна заштита целог подручја Републике Србије. То поткрепљују и тиме да је авионски саобраћај, после скидања санкција, знатно повећан, а да ракетама не може да се дејствује када се одвија авионски саобраћај.

Према речима заменика председника општине Драгана Мишовића, Француска је још 1971. године увела авионску противградну заштиту и ту земљу од те године није ни једном „убио“ град.

На седници Општинског већа чуло се да у једном вођњаку који има 200 стабала шљива после града и олујног ветра на дрвећу није остало не само ни једна шљива, него ни један једини лист. Комисија је проценила да је штета стопроцентна. И ту, међутим, није крај, јер су и стабла веома оштећена и питање је да ли ће вођари моћи наредне године да очекују било какав род или ће морати да униште воћњак и засаде нова стабла.

Такође, један пољопривредник из Кусовца који има уговорене из-

ОТРЕШЕНЕ ШЉИВЕ И ТРАЈНО УНИШТЕНА СТАБЛА

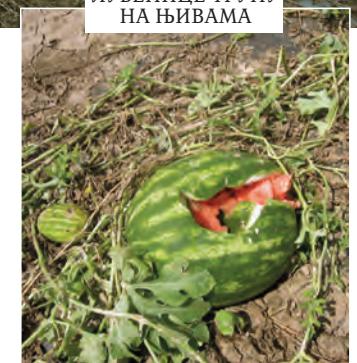

возне послове, иако је засадио неколико хектара купуса, сада мора да купује купус како би испоштовао уговорене обавезе, јер је његов засад комплетно уништен.

■ Прорадила клизишта

Поред пољопривредних култура веома је страдала и путна мрежа. Локалних путева је 80 километара, а некатегорисаних у книћанском атару око 180 километара. За зимско и летње одржавање тих правца за ову годину одвојено је око 26 милиона динара.

Према речима инспектора за локалне и некатегорисане путеве

Александра Милосављевића, да би се ти путеви после олујног невремена довели у стање какви су били пре непогоде потребно је,

бомбардовања

ПАРАДАЗА ВИШЕ НА ЗЕМЉИ
НЕГО НА СТРУКОВИМА

КАКО ЈЕ ГРАД „ПОЦЕПАО“ ГЛАВИЦЕ КУПУСА

грубим проценама, око 36 милиона динара и то само за некатогорисане путева. За локалне путеве, који су у највећој мери асфалтирани, поред одвојених 26 милиона биће неопходно још око 15-16 милиона динара.

- Поред тога прорадила су и клизиша у Суморовцу, Пајсијевићу и Коњиши. То су клизиша која су и раније постојала, али су се сада поново активирала. Најгоре је то што се проширују стари и отварају нова. Потребна нам је помоћ Републике да бисмо могли да сагледамо колико би нам новца било потребно да се она санирају, јер то сами не можемо да урадимо, каже Милосављевић.

Општинско веће одлучило је и да прва наредна седница Скуп-

шине општине буде посвећена последицама невремена које је кинђански атар захватило крајем

јула и почетком августа, на који ће одборници бити упознати са предузетим мерама на санацији штете и потезима локалне самоуправе.

- Сви треба да знајемо каква је наша ситуација и да знајемо од кога и на који начин можемо да добијемо било какву помоћ. Треба да се припремимо и за одговарају-

ћи ребаланс општинског буџета и шта је то шта под хитно морамо да урадимо. Морајемо да скратимо неке ствари, јер је ситуација таква да нас тера да интервенишемо где морамо, а да неке ствари које смо планирали да урадимо оставимо за касније и нека боља времена. Буџет је веома мали, само 240 милиона, штете прелази милијарду и по. Када је наша основна делатност пољопривреда и када ту претрпимо штету од 70 одсто, онда је ситуација катастрофална. Да имамо развијену прерађивачку индустрију, да општина има и друге изворе, ситуација би била лакша, али о томе сада не вреди причати, закључује председник општине Борислав Бусарац.

Према речима његовог заменика Мишовића, најгоре је то што је и овог пута затајио људски фактор, а да нико није позван на одговорност.

УНИШТЕНИ МОСТОВИ И
ОШТЕЋЕНИ ПУТЕВИ

DR PAVIĆEVIĆ
GINEKOLOŠKO – AKUŠERSKA ORDINACIJA

Stomatološka ordinacija
Dr BLANUŠA

034 466 308 064 12 23 661
Kragujevac Zmaj Jovina 43

radno vreme
od 8-12h
17-19h

ВРШИМО СВЕ СТОМАТОЛОШКЕ УСЛУГЕ
МИЈЕМА ДЕНТ

Др. Драган В. Ђорђевић
доктор стоматологије

телефони
034/356-444
064/16-20-311
Илинданска 7/1

GIP
KRAГUЈEVAC

GEO ING PREMER

Premer zemljišta... омеђавање
Snimanje objekata... parcelacije
Deobе parcela... izrada
situacionog planа
Snimanje vodova
Izrada katastarsko
-topografskih planova
Lepenički bulevar 25/1
Telefon: 034 330 821

DR ALARM

УГРАДЊА
СЕРВИС
ПРОЈЕКТОВАЊЕ
ALARMNI СИСТЕМИ

Miroslava Antića 4
Tel-Fax 302 380, 063 605 318

FENIKS
VIDEO НАДЗОР
ALARMNI СИСТЕМИ
EVIDENCIJA РАДНОГ ВРЕМЕНА
SA КОНТРОЛОМ ПРИСУПА
СЕРВИСИРАЊЕ ЕЛЕКТРОНИКЕ
ОЗВУЧЕЊЕ

034 342 368
063 778 50 40
064 285 74 40

НАСТРАДАЛА ШКОЛА У ГУБЕРЕВЦУ

Почетак године под знаком питања

Кров школе потпуно је уништен, а плафон прокисао, тако да ако Министарство просвете хитно не интервенише школска година за 85 малишана неће почети на време

УЧИОНИЦЕ У ШКОЛИ У ГУБЕРЕВЦУ ДО САНАЦИЈЕ СУ НЕУПОТРЕБЉИВЕ

Основна школа у Губеревцу, која је истурило одељење школе у Гужи, највише је настрадала у невремену које је 6. августа захватило кинђански атар. Кров је потпуно уништен, плафон је прокисао, а укупна штета на овом монтажном објекту, коме је иначе истекао рок трајања, процењена је на преко 4,3 милиона динара.

Према речима директорке школе Весне Перовић, управа школе већ се обратила Министарству просвете и упознала га са насталом штетом.

- С обзиром да новцем из буџета општине нећемо моћи да санирамо штету и оспособимо школу за нормалан рад, од Министарства просвете затражили смо материјалну помоћ. Ако не будемо успели да добијемо помоћ са стране, школска година неће почети на време и бићемо принуђени да тражимо одлагање почетка наставе, каже Весна Перовић.

Председник општине Кинђа Борислав Бусарац каже да је санирање стања у школи у Губеревцу приоритетан задатак, али понавља да ће то бити веома тешко.

БОРИСЛАВ БУСАРАЦ И ДРАГАН МИШОВИЋ
ТРАЖЕ ПОМОЋ ДРЖАВЕ

- Није ми јасно да Београд има паре да се авионима штити од комараца, а да ми овде у Шумадији немамо ни противградне ракете. Знам да поједини стрелци на својим станицама у време не-погоде нису могли да дејствују, јер нису имали ни једну једину ракету. Данима пре овога шта

нас је задесило говорило се да нема ракета, али то као да никога није било брига. Зато неко мора да одговара, категоричан је Мишовић, додајући да је кинђански атар овога пута претрпео далеко веће штете него 1999. године у време НАТО бомбардовања.

ЗАХТЕВ ЗА УВОЂЕЊЕ РЕДА У ТАКСИ ПРЕВОЗ

Дугогодишње толерисање јавашлuka

Новоосновано удружење „Ситак” захтева потпуно спровођење Одлуке о ауто такси превозу на територији града. Од локалне власти и Инспекције рада траже појачано контролисање возила и возача, али и ограничавање броја возила, решавање проблема такси стајалишта и спречавање рада нелагалног линиског таксија.

Градско управи обратило се новоформираним удружењем такси превозника „Ситак” које за циљ има, како кажу, борбу за потпуну легалност у области такси превоза. У захтеву се од надлежних градских инспекцијских служби тражи да изађу на терен и обезбеде легалност рада, уз потпуну спровођење Одлуке о ауто такси превозу на територији града Крагујевца. Траже контролу возила и возача, ограничен број такси возила, решавање проблема стајалишта и спречавање такси превоза по ценама аутобуске карте, односно, линиског таксија.

„Катастрофална ситуација у области линиског такси превоза, која траје неколико година, тренутно је у фази кулминације. Такво стање узроковало је регистрацију Удружења „Ситак”, са основним циљем: борба за потпуну легалност у области такси превоза. Тражимо од надлежне инспекцијске службе да изађе на терен и санкционише све преступе, имајући у виду да је велики број такси возача непријављен. Град ће добити квалитетнији такси превоз, а ми, легални таксисти елементарне услове за рад и опстанак”, написали су у дојницу Инспекцији рада.

Надлежним је остављен рок од 30 дана, а након тога, уколико не буде помака, представници „Ситака” не искључују ни могућност законом дозвољеног облика протеста.

■ Контрола у три смене

Коментаришући захтеве таксиста, Зоран Јовановић, члан Градског већа за комуналну привреду, каже да је добро што су се таксисти коначно удружили и што наступају заједнички.

- Захтеви су коректни и ми ћemo учинити све да им изађемо у сусрет. Најпре ћemo разматрати део захтева који се односи на нелегалне таксисте, јер је то заиста велики проблем. Инспекцијске контроле су ових дана појачане и у наредном периоду надзираћемо рад таксиста у три смене. Највећи проблем су они

таксисти који су, по Уредби о стављању такси возила старијих од 10 година ван снаге, изгубили могућност да возе, а они то и даље чине. Захтев таксиста да не легализујемо та возила потпуно је оправдан.

Такозвани линијски таксисти користе то што постоји проблем у градском превозу, односно „Аутосаобраћај”, и возе по ценама аутобуске карте. Појачаном контролом у проtekлих шест месеци против њих је спроведен поступак у првом степену у више од 700 случајева, од чега је око 250 пријава отишло судији за прекрашај. Наставићемо са праксом појачане контроле, уз асистенцију полиције, наглашава Јовановић.

Када је реч о такси стајалиштима, наш саговорник каже да их на територији града има 12 са 117 места. Наравно, у локалној самоуправи свесни су да је број стајалишта и такси места недовољан, али да су у овом тренутку то максимални капацитети, мада се размишља о њиховом проширењу. Ипак, члан Градског већа за комуналну привреду објашњава да су нетачни наводи Удружења „Ситак” да у Крагујевцу има много такси возила. Према проценама, у саобраћају је око 630 возила, што је оптималан број за град. А, иначе, локална самоуправа нема законских могућности да тај број ограничи. Такси превоз спада у предузетничку делатност, па као и свака друга ограничава се појудом и тражњом на тржишту.

■ Кад може Београд...

Образложењем из градске управе стиче се утисак да се проблеми у такси превозу колико држе под контролом. Међутим, члан Управног одбора „Ситака” Предраг Спасојевић каже да, сви су изгледи, остаје реализација прекрашајних поступака. Прописане су високе новчане казне, чак и одузимање возила, али то се не догађа у пракси.

Осим тога, градска власт, сматра Спасојевић, поспешује линијски такси превоз путника. То што „Аутосаобраћај” не одржава све поласке не значи да треба толеријати нелегалне таксисте који возе по ценама аутобуске карте.

- Прописано је да линијски превоз може обављати правно лице, под одређеним условима, а уколико се то чини супротно закону казне су до 250.000 динара, али не видимо да град сузбија ту појаву.

Коментар господина Јовановића да се грађани некако морају превезти до радних места, пошто „Аутосаобраћај” има проблема, ништа је

друго него поспешивање нелегалне појаве линијског таксија.

Проширили смо првобитни захтев, тражимо да нам се достави списак свих легалних таксиста. Незванична информација гласи да у граду има 300 пријављених такси возача, како онда на улицама имамо 630 возила?! Разумљиво би било да је супротно, категоричан је Спасојевић.

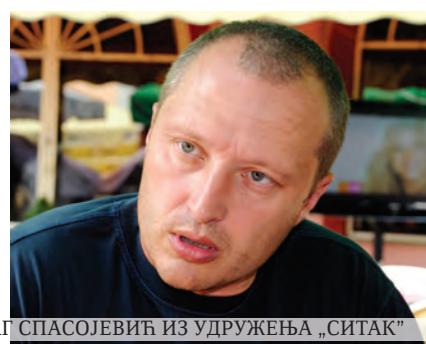
Он сматра да, уколико град остане по страни, на крају може доћи до сукоба легалних и нелегалних таксиста. Такође, не верује ни у тврђњу да се број ових предузетника не може ограничити.

- У Београду су то урадили. Према броју становника може да се одреди и потребни број такси превозника. Ми захтевамо поштовање прописа и легалност у раду, да сваки возач буде пријављен, то ће и свести број таксиста на размну меру. Зато смо се и обратили Инспекцији рада, дођаје Спасојевић.

Потпредседник „Ситака” Милош Радовић наводи да легални таксисти за обавезе према држави месечно издавају око 10.000 динара, толико, мање-више, кошта и одржавање аутомобила који је свакодневно у раду у две смене, а од 4.000 до 10.000 динара такси удружења наплаћују та-

МИЛОШ РАДОВИЋ И ПРЕДРАГ СПАСОЈЕВИЋ ИЗ УДРУЖЕЊА „СИТАК”

ковано коришћење базе. Треба зарадити за себе и за радника, јер би једно возило требало да возе најмање два возача.

■ Различити пропусти

Уколико се не сузбије нелегална конкуренција и ови легални ће већином прећи у „сиву зону”:

- У оваквој ситуацији немогуће је остварити приход који би нас одржао у послу. Могуће је да толеријатем нелегалног такси превоза градска власт чува социјални мир, или од тог мира појединци су направили бизнис. Пре је то разлог нереаговања неко има велики број аутомобила, непријављених радника, услуга базе. Уколико се настави са непоштовањем прописа не преостаје нам ништа друго него да изађемо из послса или се укључимо у „сиву зону”, објашњава Радовић.

Такође, у „Ситаку” не прихватају тврђњу да град овог тренутка не може да повећа број такси стајалишта. Заправо, и то је, према њиховом ставу, контрадикторност, јер како је могуће определити 117 места за таксисте, а дозволити да у раду буде, свеједно, 300 или 600 возила?

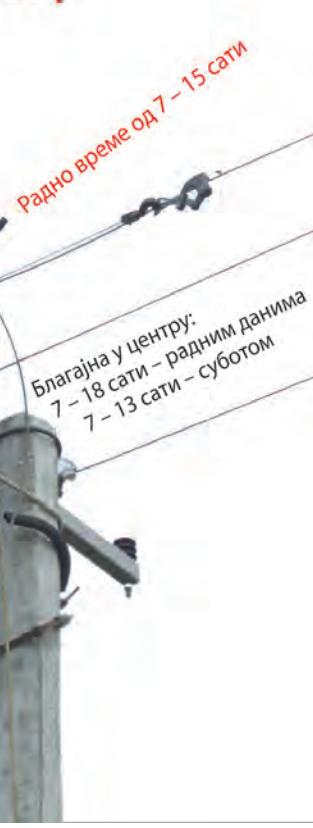
- Да ли то значи да је већина таксиста увек у раду, није им потребно да чекају путнике, или на посао крећу из својих дворишта – и возе осам сати без прекида? Зато таксисти често и крше саобраћајне прописе, поново се укључује у разговор Спасојевић.

Да је локална самоуправа и у овом делу направила пропусте представници „Ситака” илуструју тиме што је једно од стајалишта обележено на саобраћајно неприхватајивом месту, испред апотеке на Мајој Ваги. Друго је у Ердоглији, преко пута трговине „Трнава”, надомак раскрснице, а кажу да има још таквих примера. Изгледа да се из тог разлога и толерише да таксисти крећу са „дивљег” стајалишта поред солитера на Мајој Ваги, са паркинга солитера „Ипсолон” у Ердоглији или са тротоара у Змај Јовиној улици преко пута Клиничког центра.

И Спасојевић и Радовић тврде да је „Ситак” прво и право удружење таксиста које се, попут синдикалне организације, једино бори за права таксиста и основне услове за рад. Остало су пословна удружења, возачи под знаком „фирме”, као радници или самостални предузетници са сопственим аутомобилом, користе услуге базе. Наравно, уз надокнаду.

Александар ЈОКИЋЕВИЋ

**ПРИВРЕДНО ДРУШТВО
ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ**
ЦЕНТАР до Крагујевац

ПОСЛОВНИЦЕ:

Кнић 510 - 197

Рача 751 - 262

Баточина 842 - 311

Лапово 853 - 710

ЕД Електрошумадија
Крагујевац

Центrala 307 - 200

Дежурна служба 335 - 195

Прикупљачи 307 - 368

Пријава стања и

рекламације 370 - 300

GOLIJA d.o.o.

GRAĐEVINSKI MATERIJAL

U ponudi građevinskog materijala nudimo Vam: OPEKARSKI PROIZVODI: CIGLA, GITER BLOK, PREGRADNI BLOK, SIPOREX, GVOŽBE...

IZOLACIONI MATERIJAL

Materijal za toplotne i zvučne izolacije u građevinarstvu: URSA, ISOVER, AUSTRONORM, FIM-Kanjiža, IZOLIRKA-Šid...

PARKET, LAMINAT, BRODSKI PODOVI

lamelni parket, masivni parket, bambusov parket, bambo flor parket, parket lamel, bukov parket itd. Lajne ukrasne jasen, bukva...

SISTEMI SUVE GRADNJE

U našoj ponudi izdvajamo: RIGIPS, USG, KNAUF Materijal za: Suvo malterisanje, Oblaganje zidova i termoizolaciju, Oblaganje potkrovila, Oblaganje plafona, Spuštenje plafone, Pregradne zidove...

BOJE I LAKOVI

Iz naše široke ponude izdavajamo boje i lakovе: HGP, Zvezda HELIOS, DELFIN BG...

VELUX I ROTO KROVNI PROZORI

Velux krovni prozori
Roto krovni prozori

СУТРА ОТВАРАЊЕ АВАЛСКЕ УЛИЦЕ

Четири траке и два пешачка прелаза

Постављањем сигнализације и тротоара, радови које је обележило „надвлачење“ мештана и града око цене земљишта, биће комплетно завршени. Пешачки прелази планирани су на краку Београдске и будуће Улице Ивана Рибара

Iосле бројних перипетија, пре свега због решавања имовинских односа, Крагујевац ће од ове недеље бити бољатији за још једну модерну магистралну саобраћајницу, јер ће постављањем сигнализације и званично бити завршени радови на Авалској улици. Међутим, како су се радови приводили крају, мештана ове улице је забрињавала чињеница да и након обележавања улице на потезу од поште на Аеродрому до раскрснице код Медицинске школе нема - пешачких прелаза. По речима директора Предузећа за изградњу града Вељка Мерцана, разлога за забринутост нема, с обзиром да је предвиђено да се у неколико наредних дана и пешачки саобраћај регулише.

- У петак, 20. августа, радови на Авалској улици ће бити комплетно завршени и званично ће улица бити отворена за саобраћај. Кад је реч о пешачким прелазима, као и сва остала сигнализација, попут саобраћајних знакова, биће постављени у наредна два-три дана. Један прелаз за пешаке предвиђен је

ЈЕДАН ПЕШАЧКИ ПРЕЛАЗ БИЋЕ КОД СКРЕТАЊА У БЕОГРАДСКУ УЛИЦУ

на раскршћу Личке и Улице Ивана Рибара која ће тек бити рађена, а још један на раздвајању Авалске и Београдске улице. Ако рачунамо и раскрсницу код бензинске пумпе у близини поште, то значи да ћемо у дужини од 300 метара имати три пешачка прелаза, каже Мерцан.

Како наводи директор Предузећа за изградњу града, пасареле нису биле опција.

МОДЕРНА САОБРАЋАЈНИЦА КРОЗ ГРАД НА УЛАЗУ ИЗ ПРАВЦА ТОПОЛЕ

лице Милентија Поповића, које су истог профиле, али још за неко време неће бити у функцији као такве.

- За сада ће остати затворена једна трака у Интернационалним бригадама, из правца Тополе, од кружног тока у Петровцу до Улице Владимира Роловића, док се сервисне саобраћајнице у Угљешници не заврше. Планирано је да улица Владике Валеријана буде главна траса која ће учесник у саобраћају водити ка магистралном путу, док ће све остале највероватније бити слепе улице, објашњава Мерцан.

Иначе, у Авалској улици се тренутно завршава и тротоар на супротној десној страни, а чека се да се још пар људи исели из својих објеката.

КРАЈЊА ДЕСНА ТРАКА У ИНТЕРНАЦИОНАЛНИХ БРИГАДАДА ЈОШ НЕКО ВРЕМЕ СЛУЖИЋЕ ПЕШАЦИМА

- Реч је о угоститељским и услужним објектима са привременим дозволама и интензивно се ради на исељењу, али је и њима тешко да у кратком року нађу алтернативне локације за своје радње. Очекујемо да ће убрзо и то бити решено, тако да ћемо и са једне и са друге стране имати тротоаре у целој дужини.

Два-три случаја решавања имовинских спорова је нешто што је, како каже Мерцан, уобичајено.

- Где год се радило, увек смо имали по два-три случаја да је потребан неки квадрат да би се урадила улица или тротоар и углавном се постигне договор са власницима земљишта. Међутим, радови на овој улици ће остати упамћени и по једном куриозитету, а то је да смо само овде склопили преко 50 уговора. Но, најбитније да смо успели да нађемо заједнички језик, задовољно констатује Мерцан.

H.C.

РЕКОНСТРУКЦИЈА СУШИЧКОГ НАДВОЖЊАКА

Нови асфалт, нова хидроизолација

На прошлонедељној седници Градског већа дата је сагласност Предузећу за изградњу града за спровођење поступка јавне набавке за реконструкцију моста у Улици Милентија Поповића у Сушици.

Према речима директора Предузећа за изградњу Вељка Мерцана, већи део послова на санацији сушичког надвожњака завршен је у склопу реконструкције Авалске улице и асфалтирања Улице Милентија Поповића, до раскрснице код Медицинске школе, али, како би мост био комплетно саниран, преостала је интервенција на металним плочама, односно, замена дилатационих спојница са пратећом хидроизолацијом.

Да подсетимо, због одређених уштеда на изради тротоара и зелених површине у Авалској, преостало је око 30 милиона динара. Град је затражио и добио сагласност синвеститора ЈП „Путеви Србије“ да се тај новац упо-

треби за асфалтирање улице Милентија Поповића. Иначе, ниво Авалске улице је због новог профила са четири траке подигнут за више од 10 сантиметара, те је и било неопходно да се томе прилагоди ниво надвожњака, и наставак саобраћајнице, а уштећена средства су створила услове да се асфалтира свих 400 метара, до раскрснице код Медицинске школе. Добија је сагласност јер су и Авалска и Милентија Поповића исти магистрални правац, М-23.

Показало се да мост преко Сушичког потока није доље само пресвући асвалтом. Приликом уклањања старог слоја уочено је и да је хидроизолација дотрајала, тако да је Градско веће дало сагласност за поступак јавне набавке у вредности од пет милиона динара, колико ће, према предрачунау, коштати овај захват.

A. J.

У КРАГУЈЕВЦУ НЕМА НЕСТАШИЦЕ ЛЕКОВА

Апотекарска установа спремила залихе

Сем „бактрима“ и „тимосула“, за које постоје адекватне замене, свих осталих лекова имаовољно – и за хроничне и за сезонске болести

„Залихе лекова при крају“, „Претесташица лекова“, „Нема бактрима“, само су неки од насловова који су се последњих петнаестак дана могли видети на страницама дневне штампе. Штрајк у „Срблеку“, спорадични коментари о нестабилној ситуацији у још неким српским фармацевутским фирмама, довели су до тога да кад год неко од грађана у апотеци добије одговор како извесног лека нема то сматра потврdom о несташци.

На срећу, крагујевачке апотеке добро су снабдевене. У Апотекарској установи потврђују да несташице нема ни у најави и да свих лекова имаовољним количинама.

МР АНА ЉУБИЋ
ТВРДИ ДА НЕМА РАЗЛОГА ЗА УЗБУНУ

Приче о несташци „распирила“ је изјава Драгутина Рајевца из Саве-за приватних апотекара. По његовим речима, пад динара негативно се одражава и на тржиште лекова, па поједини увозни препаратори већ нестају из рафова.

- Ако евро настави да јача, то ће се готово извесно одразити на снабдевеност не само увозним, него и лековима домаћих производиоца, који у свом саставу у значајној мери имају увозне компоненте. Несташица медикаментата сигурно ће почети средином септембра, када се грађани врате са одмора. Велики број људи сада је на одмору, а хронични болесници углавном су се снабдели редовном терапијом. Набавка увозних лекова биће све тежа, изјавио је Драгутин Рајевац за неколико престоничких медија.

Након ове изјаве кренула је лавина. Појавиле су се информације ка-

ко нема „бактрима“, па „амбола“, затим и „нитроглицерина“, препарата намене дигабетичарима...

Међутим, по речима мр Ане Љубић, помоћника директора за фармацеутске послове у овдашњој Апотекарској установи, несташице у Крагујевцу нема.

- Све наше апотеке уредно снабдевене. Лекова има, било да су у питању они за хроничне болести или за сезонске оболења. Ми се увек трудимо да лагер лекова прилагодимо ситуацији на тржишту, па се тако ради и сада. Апотеке се снабдевају на централном нивоу и све су умрежене, тако да уколико у једној апотеци нема неког лека грађани увек могу добити информацију у којој од наших апотека могу набавити тај лек, каже мр Ане Љубић.

У крагујевачким апотекама једно нема „бактрима“ и „тимосулу“, због проблема у производњи ових

лекова која је још раније најављена. Међутим, по речима наше саговорнице, постоје адекватне замене, тако да за болеснике којима су ови лекови потребни нема проблема. И „нитроглицерина“, који је такође означен као дефицитаран, има у дољењим количинама.

- „Нитроглицерина“ има и у сајамским апотекама и на залихама, тако да у наредних неколико месеци неће бити проблема. Уколико штрајк у „Срблеку“ потраје дуже, постоје адекватне замене и за овај лек. Једино проблем за пацијенте може да буде то што су ове замене нешто скупље, каже наша саговорница.

И осталих у штампи помињаних лекова у Крагујевцу има у дољењим количинама. То што, на пример, нема „амбола“ никако не може да буде проблем, пошто идентичног лека само под именима „андол“, „мидол“, „аспирин“, имаовољно.

М. ОБРЕНОВИЋ

ПРИЧА НЕНАДА ЈОВАНОВИЋА, ПОСЛЕ ПОКУШАЈА САМОСПАЉИВАЊА

Од лошег хоћу да постанем добар момак

Ићи ћу и идем у друге градове да просим, али у криминал у затвор више нећу. Хоћу да мог сина изведем на прави пут. Има 14 година, сада сам му највише потребан, а немам где да га доведем, каже Ненад Јовановић, који је, због стана, намеравао да се запали у згради Скупштине града

Пише Марија Обреновић

Био сам лопов, криминал и бараба. Све сам био, али ја више нисам тај човек. Хоћу само место где могу мирно да живим, да доведем сина кога треба да изведем на прави пут." Овим речима своју причу почиње тридесетогодишњи Ненад Јовановић, човек који је у понедељак ушао у хол Скупштине града, поlio се бензином и запретио да ће се запалити зато што му је одузет бабин стан у коме је живео до одласка у затвор.

Ненад и његова три године старија сестра Лидија најраније детињство, после смрти мајке Милице,

ДРАМАТИЧНО ПОЛИВАЊЕ БЕНЗИНОМ У СКУПШТИНИ ГРАДА

провели су у хранитељској породици у Милошевцу крај Велике Плане.

- Мој отац Милан нас је 1988. године буквально отео и довео да живимо са њим у Лицици. Од њега смо, пошто је много пио, бежали код фамилије да се склонимо. Годину дана касније бригу о нама преузела је баба. Она је и добила тај стан на Аеродрому, у Улици Владимира Роловића, пошто се бринула о нама, каже Ненад.

■ Из затвора на улицу

Поред живог оца и бројне породице, сестра и брат су ипак нај-

ГРАДОНАЧЕЛНИК СТЕВАНОВИЋ УБЕДИО МЛАДИЋА ДА ОДУСТАНЕ ОД СВОЈЕ НАМЕРЕ

више били упућени једно на друго.

- Крао сам да спасем моју Лидију од проституције. Она је изашла на улицу да ја не бих ишао да крадем и ето докле је све стигло. Не желим да мој син крене тим путем. Добар је момак. Има 14 година. Иде у школу, ради на пијаци, вредан је. Лепо га васпитава моја бивша жена и њен садашњи муж, са титрајем поноса у гласу говори Ненад.

Уздише. Нервозно прелази прстима кроз косу па наставља причу.

- Ипак, сви знају ко му је отац. Запиткују га другари у школи. Видим да и њега све то копка и занима. Мисли, ваљда, да се тако постаје неко у граду. Покажем му ову моју ногу која је, пошто сам упуцан, пре осам година 13 сантиметра остало краћа, покажем му ране и тетоваже и кажем да се тако не постаје неко него клошар. То је школа у којој се овакав "дипломира". Не желим тај живот за њега.

Свашта сам радио. Крао, растуроао другу, дрогирао се и сам. Хоћу да он то прође, ни ја више нисам и нећу да будем тај човек. Ићу ћу и идем у друге градове да просим, али у криминал у затвор више нећу. Хоћу да мог сина изведем на прави пут. Има 14 година, сада сам му највише потребан, а немам где да га доведем, прича одмахујући главом.

НЕНАД ЈОВАНОВИЋ НЕ ЖЕЛИДА СИН КРЕНЕ ЊЕГОВИМ СТОПАМА

и по година затвора. Пуштен је годину и по дана пре истека казне.

Канцеларије Центра за социјални рад је по изласку из затвора средином јула, каже, обигравао данима. Слали су га, прича, од једних до других врата, одмахивали главом, говорили да једино што могу да учине је да му дају једнократну помоћ.

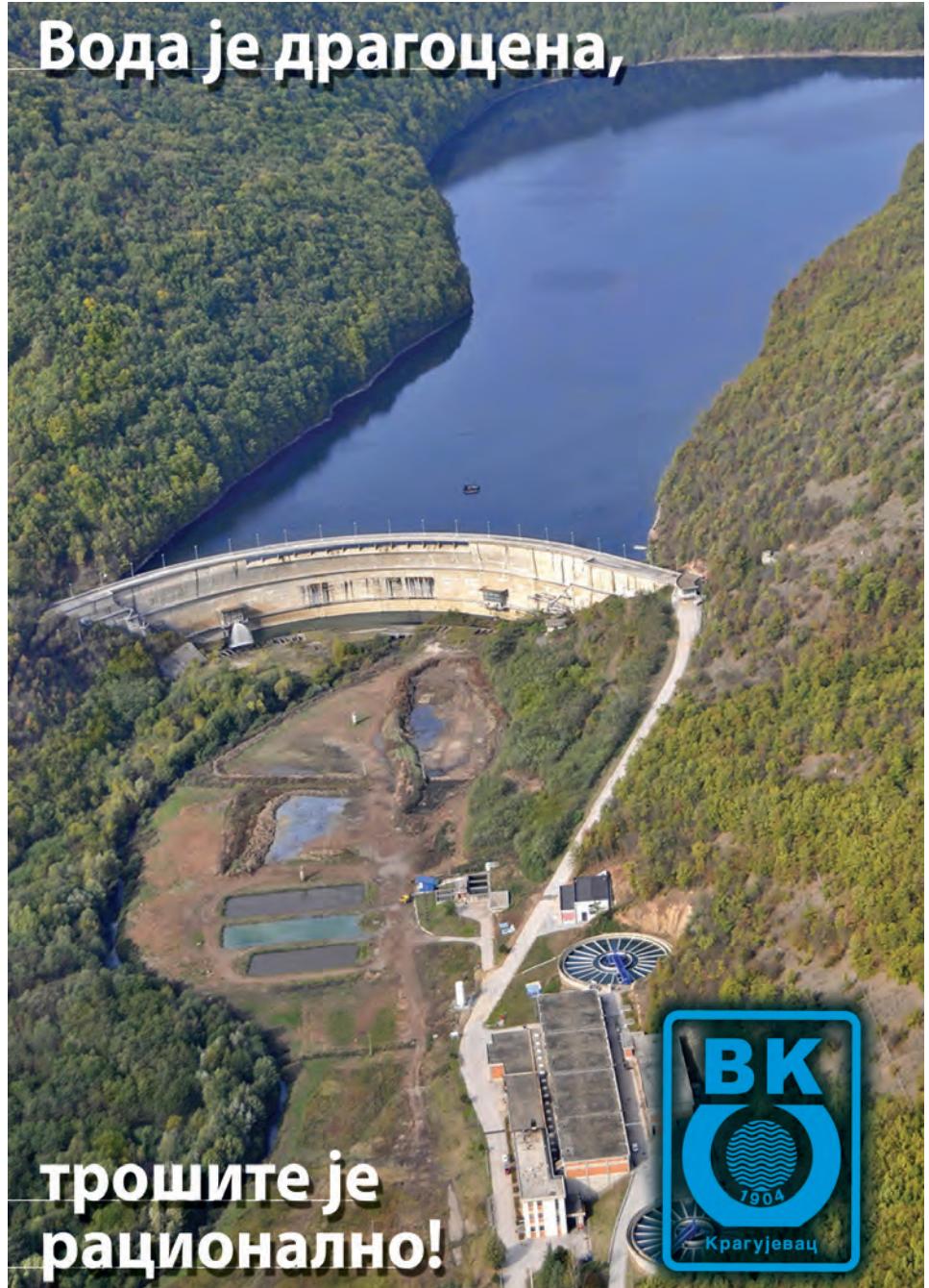
- Не треба мени помоћ, већ кров над главом да и-

мам где да преспавам. Највише ме изнервирало то што ми је једна од службеница, када сам упитао да ли треба да спавам у парку одговорила: "Па, шта ти фали". Тада сам схватио да нема више избора, каже Ненад.

У понедељак, нешто иза поднева, са флашом бензина ушао је у хол Скупштине града. Тик поред улаза почиње је простор око себе, а затим остатак запаљиве течности сручио себи на главу и са упаљачем у руци запретио да ће се запаљити. Нешто више од пола сата требало је да га убеде да одустане од своје намере. Градоначелник Верољуб Стевановић је око 13 сати успео да прекине агонију, убедивши Ненада како ће проблем бити решен.

- Верко ме увео у канцеларију и лепо са мном разговарао. Пону-

Вода је драгоценна,

трошите је
рационално!

САОПШТЕЊЕ ГРАДОНАЧЕЛНИКА

Осуда бирократског рутинерства

За длаку избегнута трагедија подстакла је градоначелника Верољуба Стевановића да се, и поред бројних изјава медијима, тим поводом огласи и званичним саопштењем.

- Јучерашњим разговором са нашим суграђанином Ненадом Јовановићем избегнуто је оно најгоре и спашен је један људски живот, што је свакако добро. Проблем је, међутим, што је јучерашњи догађај јединствен само по својој инцидентности. Иначе, разговори са једнако занемареним суграђанима са проблемима драстично запуштеним од различитих служби и органа, на жалост, постали су моја свакодневица. Ја сам градоначелник и то ми не пада тешко, јер сви проблеми Крагујевчана јесу и моји проблеми.

Међутим, то не значи да присутност и предузимљивост градоначелника ослобађа било који орган или службу обавезе да се баве својим послом и решавају проблеме Крагујевчана. Зато што је извесно бирократско рутинерство постало пракса на многим званичним адресама и зато што је постало очигледно симулирање снижених компетенција у многим канцеларијама, јавно позивам све одговорне у службама и органима, и локалним и републичким, који раде на територији града Крагујевца, да преузму пуну одговорност и овлашћења на својим функцијама или нека поднесу оставке. Крагујевац је био и мора остати средина у којој су човек и људски живот највиша вредност управо зато што је присутна снажна економска криза, каже градоначелник Стевановић.

Градоначелник је у свом саопштењу честитао на прибранисти шалтерским службеницима, а припадницима Полицијске управе на професионалној реакцији.

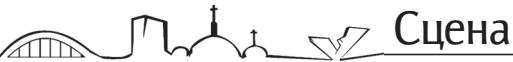
Код стрица сам. Он ми ништа не замера, али опет у туђој сам кући. Хоћу да имам нешто своје, никоја ја дете па да се стриц стара о мене. Хоћу свој кров над главом, место где могу да доведем сина, место где ћу моћи да прихватим сестру када буде изашла из затвора, прича даље Ненад.

Агонија у Скупштини града

Ненад је, према полицијским извештајима, готово попа живота провео по затворима због више од 180 кривичних дела за која се тетрети. Чак 18 пута је правоснажно осуђен, углавном због тешких крађа и разбојништва. Последњи пут је осуђен 2007. године на шест

дио ми је да, док се не пронађе трајни смештај, сам пронађем неки стан који ће ми Скупштина града плаћати. И то је нешто. Помесе су ме одвезли у болницу да ме мало сређе. Бензин ми је иритирао очи па су ми дали неке капи. И ову ногу би требало да лечим, али сам на сопствени захтев сутрадан изашао из болнице. Не могу да лежим у болници, а да при том знам како из ње опет нећу и мати где да се вратим. Кад нађем стан онда ћу у болнички кревет, прича Ненад.

У потрагу је кренуо већ у уторак ујутру.

АЛЕКСАНДАР СРЕТЕНОВИЋ - АЦА ПРОПАГАНДА, КАНТАУТОР

Песме пичи, благо чичи

Фронтмен групе „Пропаганда 117“ профилисао се и као писац текстова и музике за друге музичке жанрове, попут изданака „Гранд продукције“ или и хитова за децу, реклами и слогана политичких партија. Људи замишљају уметнике као нешто малко виша бића и љуте што сарађују са малко низим бићима, а уметност је иста као и сваки други посао, само мање исплативији него остали, каже Аца Сретеновић

Iодатак недавно објављен у медијима да је албум „грандовца“ Душана Свилара „Нисам ја добровољни давалац суза“ распродат и да се доштампава додатни тираж, може да остави утисак или не, али за Крагујевчане није за замаривање податак да је аутор чак пет песама са ове хит плоче, укључујући и насловну, истоимени хит, Александар Сретеновић Аца, фронтмен групе „Пропаганда 117“.

- Плоча „Нисам ја добровољни давалац суза“ Душана Свилара је најрокерскији албум „Гранда“ искада издат и нико не може да верује да га је објавила баш та музичка кућа. И сам Свилар као музичар је дупло већи рокер од мене, поштен је Аца, аутор пет нумера са овог хит албума.

Од својих значајнијих ауторских успеха у последње време из-

НИСАМ ЈА ДОБРОВОЉНИ ДАВАЛАЦ СУЗА

Пева: ДУШАН СВИЛАР
Албум: Нисам ја добровољни давалац суза
Гранд проракин 2010.

Последња ноћ са тобом
трајала је к'о век...
Светлост је отишла, ал' остала
ти сена...
Кад жена на крају баш не
испадне човек,
човеку дође да се исплаче
к'о жена.
Свака твоја ситница је
као мина...
Нагазим ста пута на њих у
једном дану.
Кад год одврнем затварач
твог кармина
твоји осмеси се разлете
по стану.
И они твоји бивши остали су
сами.
И оно твоје, никад довршено
писмо.
И оне две карте за задњи ред
у тами
за онај филм што само ми
гледали нисмо...
Немој никад да ми признаш то
што некад ниси хтела...
Остави ти то за сусрет кад се
с Богом будеш срела...

Референ:
Све твоје лажи ја да запалим,
то би била ватра велика.
Да могу на небо да провалим,
неком молитвом од челика...
Да одем, само да не тугујем.
Не знам како дно сам дотак'о.
Више ти ни сузу не дугујем,
поштено сваку сам ја теби
исплак'о.
Нисам ја...
Добровољни давалац суза!
Моје су уши од плача глуве.
Добровољни давалац суза!?
Моје су очи к'о барут суве.

дваја и песму Раде (Радмиле) Манојловић „Мој драган“ са поднадлом „Тамо где се чују трубе, тамо где се трипут љубе“ која је победила у финалу „Грандог фестивала“.

Без лажне скромности Аца истиче да му је драго што су његови „радови“ учествовали на два од три „Гранд фестивала“.

- То је врхунски квалитет тренутне музичке продукције. „Гранд“ је једина институција која нешто ради у овој земљи што се тиче музике. Учествовао сам на два од три њихова фестивала и признајем да је за мене то био професионални и стваралачки изазов. Ја себе никада нисам замишљао као неко „више биће“. Нећу да звучим себи и читаоцима „озбиљно“ и смешно, него као неко ко није очекивао и да му се то деси у животу, каже аутор хитова учесника „Грандог смотре“ Стевана Анђелковића „Позовите Цигане“ и већ поменуте Раде Манојловић, шумадијска „двојка“ песме „Мој драган“.

■ Од „Коштане“ до „Позовите Цигане“

За њега је Саша Поповић са-
мо „предузимљив предузи-
мач“, заслужан за многе
ствари.

- Забавна музика
је упропастила
народну, а не о-
брнуто. То је

МОЈ ДРАГАНЕ

Пева: РАДМИЛА
МАНОЈЛОВИЋ
Трећи „Гранд фестивал“

У твом родном крају
сад руже цветају.
Само тебе, само тебе покрај
мене нема.
У твом старом крају
сви већ за нас знају.
Само твоја стара мајка сватове
не спрема.

Референ:

Мој драгане само кад би знао,
дош'о би ми одмах из далека.
Овде, где се чују трубе,
овде, где се три пут' љубе
све само на тебе чека.

Дођи моја туга,
ниси био дуго.
Не сећам се вишу чему
ове усне служе.
Дођи моја срећа,
ко'што си обећао,
kad загази лето и kad
замиришу руже.

процес који траје, безмalo, читав
век. „Упропашћавали“ су је, ако
тако на то „гледамо“, и утицаји
француске шансоне, руских ро-
манси,

италијанске канциона, турски рит-
мови и светска популарна музика.
Ја на то гледам другачије, сви ти
утицаји су унапредили српску на-
родну музiku, сматра он.

Да се као аутор појављује и у
пројектима других колега почео је
пре пет-шест година на предлог
Ганета Пецизог.

- Он је чуо неке наше ствари
 преко Зеке (Драган Теодоровић),
а и „Пропаганда“ је издала албум
„Танге франге“ за „Мјузик стар“
Тангије је он тада био музички уред-
ник. Свидео му се мој рад и питао
ме да ли могу да напиши неке
текстове и за друге певаче и неке
народњаке, оно у фазону „можда
ћеш успети да направиш нешто и
можда моћи да живиш од тога“,
као да ме је питао да му помог-
нем, да пренесе клавир док се се-
ли. Пристоа сам и резултат те
сарадње је песма „Такав сам и
сад“ певача Вање Радовановића,
учесника и победника једног од
будванских фестивала (мада не са
мојом песмом), ауторски албум
на којем сам радио и стихове и
музiku „Деца певају хитове“ и пе-
сме са београдског певача Мом-
чила Грујићића који се опробао у
рочекским, хеви и народњачким
„водама“, присећа се Аца.

И познати музичар Огњан Ра-
дивојевић купио је три текста од
Сретеновића.

Ипак, колико је њему познато,
већина ствари из тог периода ни-
је ни потписана његовим именом.
У сарадњи са Корнелијем Кова-
чем реализовао је и староград-
ску песму на тему „Коштане“
са стиховима на врањанском:
„Замирише ми Коштана, као
дуна необрана, па си будан
сад сан снивам, да гу берем и
целивам“.

■ Чолин позив се не одбија

Од прошле године ситуација
је мало озбиљнија, јер је стигла
понуда за рад на албуму звезде
таквог ранга као што је Здравко
Чолић. Добио је демо снимак
једне баладе за коју је написао
чак десет верзија текста. На

плочи су радили аутори
попут Арсена Де-
дића, што му је,
како каже,
предста-
вљају-
ча-
песме
ушла
је у
из-
бор

од 17 песама за албум (Дедићева
није), али је „отпала“ у коначном
одабиру.

Сарађивао је и са Бором Чор-
бом, само „обрнуто“, јер је од по-
знатог музичара добио стихове за
песму „Наочаре носим за сунце и
тугу“ на које је Сретеновић ура-
дио музiku.

- Јуди који ме знају, музичари,
колеге и критичари, реагују раз-
личито на овај вид мог стварала-
штва. За неке је супер, други
сматрају да треба још комерцијалније
„да разуме комшија са
трћег спрата“, трећи „ово ти је
много народњачко“... Меније иза-
зов, инспиративно... Велика је
ствар када човек зна шта хоће од
себе и са ким се пореди, каже Аца.

Скромно набраја и „ситнице“
које је радио за клинце из Крагу-

ПОЗОВИТЕ ЦИГАНЕ

Пева: СТЕВАН АНЂЕЛКОВИЋ
Други „Гранд фестивал“

Ууу... Ал' сам се напио,
даш сам га укнапио.
Да сам пио мало више
не би могло да се дише.
Да сам цут'о мало мање
не би пало моловање.

Референ:

Позовите Цигане!
Ко је љуби, брига ме.
Са мном пева трећа смена,
пуно пића, пуно жена.
Позовите Цигане!
Позовите Цигане!
Ко је љуби, брига ме.
Можда јутру кад схватим
помало ћу и да патим.
Ал' сад зов'те Цигане!
(Који је позивни за Цигане?)

Ууу... Ал' сам је волео,
сваки нерв ме болео.
Све сам живце погубио,
док се нисам одљубио.
Све сам паре на њу дао
док је нисам прочитao.

јевца (за млади и перспективни
„Брука бенд“ песму „Откинута“ за
фестивал у Врњачкој Бањи, наро-
дњачки „Негро бенд“ пар песа-
ма...), али и реклами, цинглове за
овдашње фирме, рекламне сонго-
ве (за ФИАТ „пунто“ и „Одмењуску
воду“), али и политичке странке.

- Не смета ми што ја не „под-
ржавам“ политичку опцију за коју
радим слогане и музiku. Наши
преци су се убијали због полити-
ке, наши матерци се нервирали
због ње, а моја генерација разми-
шља овако: „Ако сами политичари
гледају на то као свој посао, без
морала, онда ћу и ја“. Јуди зами-
шљају „уметнике“ као „нешто
малко виша бића“ и љуте се што
сарађују са „малко низим бићи-
ма“, а уметност је иста као и сва-
ки други посао, само мање
исплативији него већина других,
сматра он.

Иначе, са „Пропагандом“
спрема албум чији је радни на-
зив „Будалаштине из нема-
штине“ - „шареног“ жанра, од
рок балада, преко реде фазо-
на и песме „Шумадија, ал'
сам се урадио!“ На питање
хоће ли и на њему бити не-
ки народњак, духовито од-
говара: Ма, ја их терам, али
они неће“.

Докле, видећemo.
Зоран МИШИЋ

ВЕСЛАЧИ НА „ШУМАДИЈСКОМ МОРУ“

Од Груже до светских медаља

Пише Зоран Мишић

На обали Гружанског језера не мирује се упркос тропским врућинама. Већ осму годину заредом његове погодности и благодети овог краја користе веслачи тренирајући за светска и европска такмичења, трке и регате.

После преподневног тренинга чамци „мирују“ положени у импровизованом хангару на обали језера. Ту се „одмарају“ и „скулови“ и „скифови“, двојци, четверци и осмерци, комплети весала, чекајући поподневни тренинг. Погдигнут је и понтон који веслачима олакшава поринуће чамаца у воду. Нема шале, јер се на Гружанској језеру, по речима Јевана Брајтигама, тренера веслачког клуба „Партизан“, у овом спорском кампу који постоји од 2002. године, када су га уз помоћ Туристичке организације Кнића „открили“ људи из Веслачког савеза Србије, ради по програму ФИСЕ (организације попут ФИБЕ или ФИФЕ) – што значи по светским такмичарским стандардима.

- Наши светски прваци у двојцу без кормилара на јуниорској конкуренцији Љубиша Јорђевић и Лука Ђорђевић припремали су се за светско првенство баш на Гружанској језеру, не без поноса истиче тренер Брајтигам.

На језеру се у овом тренутку налазе такмичари пионирских и кадетских селекција Веслачког клуба „Партизан“ и све категорије земунског „Галеба“, од школе веслања до такмичара сениора. Веслачи и тренери, њих тридесетак, смештени су у мотелу „Путник“ и у приватном смештају у домаћинствима Дамјана Танасијевића и Братислава Марковића. По њиховим речима – не зна се где је боље.

■ „Партизани“ и „Галебани“

- Припремамо се за регату која ће се ускоро одржати на Сребрном језеру. Услови за рад су идеални, а гостопримство домаћина сјајно. Сместај нам одговара јер се налазимо буквално „поред воде“. Користимо све благодети природе и стазе дужине три и шест километара које нам омогућавају да у свако доба дана можемо да тренирамо у

зависности са које стране дува ветар, каже Брајтигам.

Веслачки савез има идеју да овај простор „промовише“ и ван граница наше земље.

- Планирамо да на језеру у Книћу „доведемо“ и репрезентативце из Словеније, Бугарске и Румуније. На тај начин упознали би и странце са лепотама и погодностима овог краја, а и ми бисмо имали корист јер би наши такмичари тренирали са најбољим веслачима из окружења и самим тим би тај тренинг био јачи и квалитетнији, прича Брајтигам, закључујући да је све на тако врхунском нивоу да се свака селекција може на „Шумадијском мору“ припремати за највеће изазове попут светских првенстава и олимпијских игара.

Иначе, клуб „Партизан“ је уз помоћ Туристичке организације Кнић пре осам година први дошао на Гружку и остао свих ових година. Сезона за веслаче на језеру траје од 1. маја до друге половине

октобра, а по Братингамовим речима можда ће се на јесен на језеру припремати и сениорски пререпрезентативци учесници овогодишњег светског првенства које се одржава у новембру на Новом Зеланду.

- Најбоља потврда квалитета овог поднебља је да што сваке године остајемо све више и дуже, искрен је он.

Са његовим тврђњама слаже се и Александар Јасински, спортски директор земунског „Галеба“.

- Нама из Земуна Ада Циганлија је далеко и са углавном заузетим терминима за тренире. Када дође лето на Ади је тешко тренирати због хиљада купача, гужве, чамаца, глисера и скутера. Услови за тренинг на Дунаву су изузетно лоши и тешки, па се лети припремамо да државно првенство, што је за нас круна сезоне баш у Книћу, прича Јасински.

Овде се на миру ради од јутра до мрака без икаквих препрека и сметњи.

- Имамо и стазе довољне дужине, за веслаче је то две хиљаде метара, ружа ветрова одговара нам пошто у сваком моменту имамо бар једну стазу са мирном водом, што је неопходно за веслање. Оба тренера истичу још једну погодност „Шумадијског мора“, а то

ВЕСЛАЧИ ИЗ „ПАРТИЗАНА“ И ЗЕМУНСКОГ „ГАЛЕБА“ КОЈИ СУ САДА НА ПРИПРЕМАМА НА ГРУЖИ

УЦБЕНИКЕ ЗА ШКОЛСКУ 2010/2011.

МОЖЕТЕ КУПИТИ:

- у више од 70 градова Србије
- на више од 20 продајних места у Београду
(адресе продајних места биће објављене у дневним новинама)

***

од 1. до 6. септембра

- на САЈМУ УЦБЕНИКА (BETA PRESS), Трг Николе Пашића - Београд

***

од 28. августа до 17. септембра

- на манифестији „Ура школа“ у хали СПЕНС - Нови Сад

МОЖЕТЕ ПОРУЧИТИ:

од 20. августа

- у ПОШТАМА СРБИЈЕ (попуњавањем поруџбеница)
- позивом на број 011/3607-709 (call center Поште)
(бесплатна достава у року од три дана)

***

- продајним местима „ТРАФИКА“ у Београду

- позивом на број 062/8046235

e-mail: udzbenici@veselicetvrtak.com

(испорука за неколико дана)

***

prodaja@zavod.co.rs

ИНФО ЦЕНТАР ЗАВОДА: 3051- 999

www.zavod.co.rs

МАРКЕТИНГ

333 111
333 116

marketing@kragujevacke.rs

Култа знања

МЛАДИ ВЕСЛАЧИ У ТРЕНУЦIMA ОДМОРА

је изолованост која погодује тренинзима. Овде се веслачи могу у потпуности посветити припремама.

■ Одвеслали до Берклија

Веслање је тежак, али престижан спорт, цењен на Западу, поготово у Енглеској и Америци. Због тога Јован Брајтигам истиче да је чак седамдесетак веслача из „Партизана“ који су се претходних година припремали у Книћу добило стипендије и школарине на престижним универзитетима попут америчких „Берклија“, „Колумбије“, бостонског „МИТ-а“, „Брауна“ и лосанџелеског „УКЛА“, на којима за једну годину школовања треба издвојити и до 50.000 долара.

- Веслање није профитабилни спорт, али јесте престижан на Западу. Могућност студирања у Америци је велики изазов за младе људе и прави ствар где се човек сопственим радом учи да се паралелно школује на „најјачем“ факултету и бави спортом, закључује он.

Али, веслање развија и груженски крај у оба смера. Не само доводећи странце, већ и селектујући локалне младиће у своје такмичарске редове. Тренутно су у „Партизаном“ веслачким погонима двојица момака из околине, Владимир Николић из Груже и Миљан Милошевић из Кнића, чланови кадетске селекције „Партизана“ који ће, по речима тренера, ове године ући у презентацију.

Миљан Милошевић (16) из Вучковице „домаћи“ је на овим припремама. Веслање тренира већ две и по године и селектовао га је његов наставник физичког. Од десетак заинтересованих само је он прошао тешку и захтевну веслачку селекцију. После припрема на Јахорини запазио га је клуб „Партизан“ у чије је редове прешао и сада је ученик Електротехничке школе у Београду.

- Супер ми је овде, иако сам домаћин, јер знам више од свих њих. Тренер нас не пушта да излазимо, али сам их прошле године водио да им покажем мало вашар у Книћу.

Изласци недостају и годину дана млађем Андрији Шљукићу који на припреме долази већ четврту годину.

- Смештен сам у мотелу „Путник“ и свија ми се све, од соба,

преко природе и мира, што је одлика овог краја. Услови за рад су добри, али бих ипак волео да боље упознам центар Кнића, каже Андрија који слободно време „убија“ игрицом „кол оф дјути“.

■ Кулирање на обали

И Немања Узановић (15), такође из Београда, већ је боравио у овом кампу.

- Овде је лепо за веслање и можемо да се посветимо тренингу. Вода је чиста и пријатна, каже он, додајући да у слободно време преферира шетњу поред језера.

Четрнаестогодишњи Бојан Дашљак био је на кампу прошле године. Свија му се што је време увек лепо, а вода мирна.

- Језеро је велико и на њему увек има доста простора за тренинг. Изоловано је и нема гужве, као и бродова и чамаца да праве таласе.

И земунски „Галебани“ не крију своје одушевљење овим подручјем. Алекса Сувачаров (18) из Земуна први пут је у Книћу.

- Храна је одлична и заиста немамо потребе да купујемо нешто са стране. Леп ми је читав овај крај и амбијент код језера, много лепши него на Ади јер нема препрека у виду чамаца и купача. Са њим се слаже и Филип Рудаковић (23), асполвент Саобраћајног факултета, „стара каја“ и један од најстаријих у овом кампу. Он је долазио у Жуње још давне 2002. године у првој групи земунских веслача која се припремала на овом језеру. Сад је у Жуњама у приватном смештају његов брат Стефан, тренер почетника, полазника школе веслања.

- Не губим време на превоз до тренинга и мирно је, брате, „охладиш“ се и побегнеш од свих београдских проблема и стреса. Ја волим оваква мача места и баш ми одговарају због тог мира и тишине који се данас могу наћи само у њима, каже Филип.

Време је за поподневни тренинг, силазак до хангара на обали језера. Тренери тврде да ови момци имају квалитет за медаље на светском првенству. Ипак, колико још има зноја и завеслаја до Берклија или медаље на олимпијским играма то знају само ти-ха и мирна језерска вода и млади веслачи.

ТРЕНЕРИ ИВАН БРАЈТИГАМ И АЛЕКСАНДАР ЈУСИНСКИ

овом кампу. Он је долазио у Жуње још давне 2002. године у првој групи земунских веслача која се припремала на овом језеру. Сад је у Жуњама у приватном смештају његов брат Стефан, тренер почетника, полазника школе веслања.

- Не губим време на превоз до тренинга и мирно је, брате, „охладиш“ се и побегнеш од свих београдских проблема и стреса. Ја волим оваква мача места и баш ми одговарају због тог мира и тишине који се данас могу наћи само у њима, каже Филип.

Време је за поподневни тренинг, силазак до хангара на обали језера. Тренери тврде да ови момци имају квалитет за медаље на светском првенству. Ипак, колико још има зноја и завеслаја до Берклија или медаље на олимпијским играма то знају само ти-ха и мирна језерска вода и млади веслачи.

ЛЕКСИКОН Крагујевца

У припреми је „Лексикон Крагујевца“, обимна публикација чији су издавачи Службени гласник Србије и град Крагујевац, у оквиру едиције „Лексикони градова Србије“.

Историја и савременост града биће представљени кроз око 2.200 одредница, а девет одабраних тимова по у-

тврђеним областима, доста је одмакло у припреми ове капиталне публикације.

У договору са издавачима, „Крагујевачке“ објављују обрађене „одреднице“, али не по лексиколошким правилима, већ по заједничком избору онога што је мање познато или занимљиво.

БДЕЊЕ: намерно суздржавање од сна за време најважнијих догађаја у породичном животу (сахране, свадбе, порођаја) и на календарске празнике (Божић, Ускрс, Бурђевдан, Тројице). Будан човек у изузетно опасним и важним ситуацијама одбија од себе зле сile, а бдење поред покојника објашњава се потребом да се он заштити од нечисте сile.

У духу православне традиције дворења мртвих, Спомен-музеј 21. октобар од 2005. сваког 20. октобра, са почетком у 20 часова, организује уметничку манифестацију Бдење у циљу обележавања спомена на стрељане Крагујевчане 21. октобра 1941. у Шумарицама. Садржај Бдења је мултимедијалан, започиње књижевном вечери песника који је дотичне године написао поему за Велики школски час, а потом следе изложбе и разноврсне музичке и књижевне манифестације

БЕСЕДА, СВЕТОСАВСКА: саставни део обележавања школске славе. У крагујевачкој Гимназији су запамћене беседе о Андрији Качићу Миошићу (1901), о беди и невољи у друштвеном животу (1908), Религиозни човек у свету науке (1910), Уметност као услов за срећу човекову (1932), а својеврстан скандал изазвала је авангардна беседа суплента Саве Музикравића „О жени у прошlostи, садашњости и будућnosti“ (1911). Предавање је трајало 25 минута, од тога 15 минута било је посвећеноном односу. „Вечерње новости“ и „Самоуправа“ су пренеле да је цела варош била узнемирена речима које су изгворене у крагујевачком храму науке и да оне имају социјалистичку позадину. Премда се директор Вуловић правдао да је предавање имало научни призвук, али да није било подешено за ученике, ни за шири свет, па ни за школу, интервенисао је и сам министар просвете. Строго је опоменуо директора, а суплента је преместио у ужичку гимназију. Да је покушај суплента Музикравића да разори табу тему уродио плодом говори и податак да је његов ученик Цветковић цело поглавље своје књиге посветио сексуалном васпитању.

ПРОСТИТУЦИЈА: први писани траг о проституцији у Крагујевцу, сачуван у Историјском архиву, датира од 2. јуна 1898. То је квита коју је издао неименован оружани физикус са списком лица која су се налазила по проститутским радњама. Не наводе се имена, као ни радње где су биле ангажоване, једино се види да су биле из Земуна, Новог Сада, Бечкерека и Чачка, да је најмлађа имала 18, а најстарија 25 година. На другом списку биле су собарице, куварице и касирке које су их опслуживале и оне су биле из Сегедине и Пеште. Оружани физикус био је дужан да све њих прегледа сваког четвртог дана. Крагујевачке проститутке основале су болесничку касу 1881. Она је била намењена за пружање помоћи чланцима у случају болести или смрти. Из те касе су плаћала прегледе окружним физикусима. У послератном периоду најпознатије јавне куће биле су при кафа-

ни Српска круна, на спрату зграде, преко пута каменог моста, као и на месту данашње зграде Народне библиотеке, у близини некадашње сточне пијаце.

Током кризних деведесетих година прошлог века јавно се одвијала класична, улична проституција, као и она у стриптиз баровима. Углавном руске, укrajинске и румунске држављанке најпре су увесељавале клијентелу, а после наступа примале су их у своје одјаје. Стриптиз барови су налазили на периферији или сеоским подручјима: СУР Вила Вера у селу Лужнице, СУР Моријан у Улици Интернационалних бригада, СУР Три шешира у Улици др Јована Ристића, стриптиз бар Ивановић у селу Нови Милановац...

Од 2000. проститутке се окупљају код хале Језеро и код Заставиног сервиса. Реч је углавном о пунолетним незапосленим и социјално угроженим женама. Половина су хероински зависници, а неке су заражене хепатитисом Ц и другим полним болестима.

ЦРВЕНИ ГРАД: епитет црвеног радничког града Крагујевца је имао од ослобођења 1944. па све до смене власти, почетком 90-тих. Преданим и упорним визуелно-идеолошким дотерирањем социјалистичка градска власт се трудила да оправда, а за узврат град је добијао значајна државна улагања. Тако је у ноћи између 22. и 23. јуна 1951. из центра града конспиративно уклонjen крст, са места званог Код крста. Пре тога, већ је био срушен и уништен споменик краљу Александру, и на његовом месту касније постављен споменик раднику - ливцу; ампутирана је рука са круном на споменику Јалим Шумадинцима, са крвног

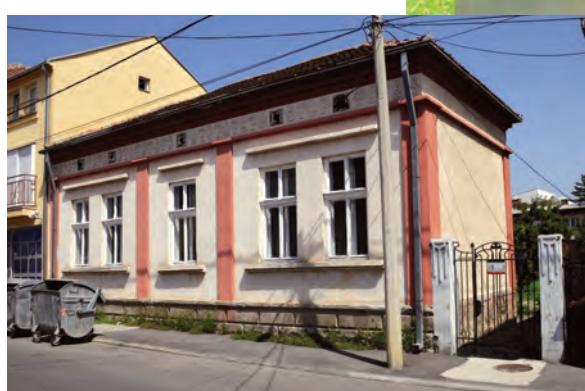

КУЋА ДОКТОРА ИЛИЈЕ КОЛОВИЋА: налази се у Улици Светозара Марковића бр. 9. Припадала је најпознатијем хирургу тог времена Илији Коловићу. По својим карактеристичним детаљима и склопу представља јединствен пример српске грађанске архитектуре 19. века. Веома леп трем са доксатом, карактеристичан распоред просторија, као и низ оригиналних архитектонских детаља, сведоче о изванредној етнографској и архитектонској вредности ове грађевине. То је типична грађевина српске чаршије, са тремом и доксатом на прилазној страни, вишесливним кровом, покривеним ћерамидом, зидовима рађеним од бондрука и свим другим карактеристикама које одликују овакве грађевине. Највреднији детаљи на згради свакако су богато орнаментисани стубови на трему и доксату, затим таванице рађене од шашовца и аутентична лучна врата на појединим просторијама. Зграда представља грађевину из 19. века, које, иако под јаким утицајем источњачког начина грађења, у извесној мери добија и своје специфичности и изграђује свој стил. Утврђена је за непокретно културно добро - споменик културе 1971. године.

До 21. октобра планирано је да буду завршени радови на изградњи ограде око Народног музеја, препокривање Амициног конака и легата Љубице Филиповић, конзерваторско-рестаураторски радови на Споменику стрељаним ћацима и професорима и Споменику бола и пркоса

3 а десетак дана почеће конзерваторско-рестаураторски радови на Амицином конаку и обнова легата Љубице Филиповић. Ових дана започела је друга фаза реновирања Музеја, односно дуго очекивана изградња ограде, а на крај тога уследиће и уређење партера. Првих десетак метара цокле за будућу ограду већ је постављено, а према првим проценама за постављање ограде биће издвојено више од 6,5 милиона динара из градског буџета. Ограда ће, осим заштите имати и естетску функцију, јер је у питању реконструкција ограде из 1921. године која ће на тај начин да улепши и артикулише овај простор. Рок за завршетак радова је 21. октобар.

Такође, у септембру је планирано да се отпочну конзерваторско-рестаураторски радови на Споменику стрељаним ћацима и

УСКОРО НОВИ КРОВ НА ЛЕГАТУ ЉУБИЦЕ ФИЛИПОВИЋ

професорима и Споменику бола и пркоса у Шумарицама, као и уређењу пешачких стаза од Музеја „21 октобар“ до Споменика 1.300 каплара и постављање осветљења на пет споменика у меморијалном парку.

Укупно за све радове ове радове биће утрошено преко 10 милиона динара, а средства су обезбеђена из градског буџета, Министарства културе, али и Министарства рада и социјалне политике.

■ Сређивање крова на Амицином конаку

Да подсетимо, планови за реновирање и реконструкција „дворског комплекса“ почели су још пре пет година, а разлог сталног одлагања, наравно, била су огромна финансијска средстава. У међувремену радио се на припреми свих потребних пројекта и документације.

Како смо сазнали, у наредних десетак дана почеће радови и на сређивању крова Амициног конака

- Ради се комплетно препокривање Амициног конака у чему град учествује са више од пола потребних средстава. Градско веће је одобрило ову инвестицију и очекујемо да ће ускоро бити распријета јавна набавка, а радови би

УРЕЂЕЊЕ И СРЕЂИВАЊЕ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ

Велико спремање

НОВА ПЕШАЧКА СТАЗА ИДИЋЕ ОД МУЗЕЈА „21. ОКТОБАР“ ДО СПОМЕНИКА 1300 КАПЛАРА

ЗА ПРВУ ФАЗУ РАДОВА НА АМИЦИНУМ КОНАКУ БИЋЕ УТРОШЕНО 3,1 МИЛИОН ДИНАРА

УСКОРО „ПРАЊЕ“ СПОМЕНИКА СТРЕЉАНИМ ЂАЦИМА И ПРОФЕСОРИМА

могли почети већ за десетак дана. Велики је број објеката који захтевају хитне интервенције, а Амицин конак је на врху приоритета, најавио је Драган Минић, директор крагујевачког Завода за заштиту споменика културе.

За ове радове, из градске касе, биће издвојено 1,9 милиона, док ће Министарство културе помоћи са 1,2 милиона динара.

Ипак, ово ће бити само први корак ка потпуној рестаурацији Амициног конака, а према речима Александра Стаменковића, док се цео конак не оспособи, односно док не буде потпуно саниран, неће бити отворен за јавност.

- Реч је о великом послу, али и о великим новчаним средствима. Важно је да се иде корак по корак. Ограда ће бити завршена до 21. октобра, а почеће и радовима на уређењу партера око Народног музеја. Ако желимо да имамо простор који вреди, онда мора све и до краја да се уради. Тада ће наши стручњаци урадити пројекте за будуће поставке у Амицином конаку, који ће бити репрезентативан, објашњава Стаменковић.

Према најавама, ускоро би требало да отпочну и радови на сређивању крова на легату Љубице Филиповић. Славица Ђорђевић, помоћница градоначелника каже да је за ову, прву фазу уређења легата већ обезбеђено 1,3 милиона динара.

Овај новац биће уложен у реконструкцију крова и уређење

поткровног простора. Потпуно реновирање овог објекта такође је већ дуго у плану, а до дана када ће бити испуњена последња жеља наше велике сликарке проћи ће још неко време.

■ Умијавање споменика у Шумарицама

Почетком септембра почеће и конзерваторско-рестаураторски радови на Споменику стрељаним ћацима и професорима и Споменику бола и пркоса у Шумарицама. За те радове Министарство за рад и социјалну политику одобрило је 1,8 милиона динара.

- Реч је о „прању“ ова два споменика и неким мањим интервенцијама. Септембар је последњи рок у овој години када се ти радови могу урадити. Надам се да нећемо чекати следећу годину и лепо време, јер заиста је тај посао још раније требало обавити. Све радове надгледаће Завод за заштиту споменика, како би били сигури да ће посао бити квалитетно одрађен, објашњава Владимира Јагличић, директор Спомен-парка „21. октобар“.

Према његовим речима, пре неколико година чишћење и сређивање споменика урађено је са

бала и пркоса 300 хиљада динара.

Одмах након овог „умијавања“ споменика, локална управа ће финансирати радове на уређењу пешачких стаза од музеја „21 октобар“ до Споменика 1.300 каплара и постављање осветљења у меморијалном парку Шумарице.

Према речима Славице Ђорђевић, пројекти се већ раде, па би и овај посао требало да буде завршен у наредна два-три месеца. Биће постављена расвета на пет централних споменика у Шумарицама, а осветљена будућа стаза ићи ће са леве стране. Постоји идеја да се обнови стаза и до Споменика бола и пркоса, али ће ови радови причекати боље време.

Из крагујевачког Завода за заштиту споменика културе најавили су још један велики посао, а реч је о обнови најугроженијих „собрашица“, дрвених надstreшница покривених ћерамидом под којима су софре и клупе подигнуте у 19. веку, по ободу порте цркве у центру села Лужнице. Министарство културе одобрило је 1,2 милиона динара за ове радове.

Мирољуб ЧЕР

УКРАТКО

Јовић у Пројесу

У београдској галерији „Прогрес“, до 21. августа, српска ликовна публика биће у прилици да погледа изложбу слика крагујевачког уметника Душка Јовића.

Према речима Татјане Милосављевић, на његовим сликама атмосфера је одувек метафизичка, контемплативна. Види се структура подлоге (хартије, платна, јуте) она је активни део импресије слике.

Душко Јовић до сада је имао 20 самосталних изложби, у Београду, Оџацима, Брауншвейгу, Горњем Милановцу и, наравно, у родном Крагујевцу, као и стотину колективних. Члан је УЛУПУДС-а и добитник награде „Итар 2001“ на трећој изложби мале графике и слике у Пизи. У сликарству је прешао пут од фигурације са елементима експресионизма, преко циклуса „Распећа“, у којем се фигура драматично претвара у апстрактну форму, а реалистични детаљи губе у „акционом“ намазу боје, до минимализма, користећи још снажнији гест и сведећи боју на тонове беле и сиве.

Изложба у једној од наших најпrestижнијих галерија носи назив „Метаморфозе“.

Први наступ Вајолета

Прошлог викенда, у Дому омладине, први пут се овдашњој публици представио бенд „Вајолет“. Реч је о демо бенду, који чине два члана групе „Боунјард“, Милан Костадиновић Мими, вокал, и Томи 69 - бубњеви, а са њима свирају и Бранко Димитријевић, бас и Емин Грбо, гитара.

Момци су први пут представили своје песме, а најавили су да ће до краја године објавити и албум.

Продужен рок

Рок за пријављивање за овогодишње националне пензије за заслужне уметнике вероватно ће бити продужен до прве половине септембра како би сви заинтересовани ствараоци и културни радници имали времена да доставе потребна документа Министарству кул

MIC

туре. Из Министарства још није потврђено да ће рок бити продужен, иако је министар културе Небојша Брадић недавно изјавио да је спреман за разговор поводом овог питања.

Крајем године требало би да буде објављено ко ће добити 50.000 динара „допунске“ пензије и звање заслужног уметника.

ИЗЛОЖБА
И ПРЕДАВАЊЕ

Први преводиоци Чарлса Дарвина

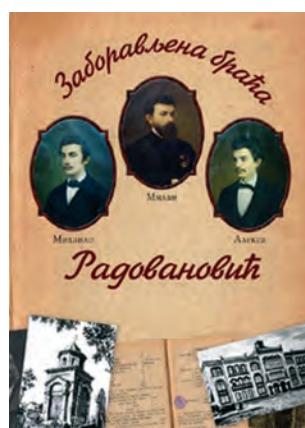
Изложба Природњачког музеја „Зaborављена браћа Радовановић“ биће отворена вечерас, у 19 часова, у Арт-кафе галерији СКЦ-а

Први превод једног дела Чарлса Дарвина објављен је у Србији 1878. године. Наравно, реч је о делу „Порекло врста“, а превела су га браћа Радовановић под насловом „Настанак фела“. У знак захвалности, Дарвин је ауторима послao писмо у коме им се захвалио и, између остalog, написао да је почаствован што је први превод његове књиге објављен у Србији. Дарвин је тада замолио и да му се пошаље први примерак издања на српском језику.

Први превод Дарвина данас се чува у библиотеки Природњачког музеја у Београду, а на првој страници одштампано је Дарвиново писмо. Ипак, о преводиоцима данас се веома мало зна у широј јавности.

То је један од разлога зашто је настала изложба Природњачког музеја „Зaborављена браћа Радовановић“, коју ће крагујевачка публика моћи да погледа у Арт-кафе галерији СКЦ-а, а о браћи Радовановић и о њиховом животу говориће мр Марина Мучалица.

На изложби ће бити представљен живот и насловне стране издавачког опуса браће, а биће

представљен и ДВД ауторке мр Марине Мучалице. Наиме, ово издање прати ову изложбу и на њему је представљена монографија и комплетан издавачки опус браће Радовановић. Овај ДВД изашао је из штампе 24. новембра 2009. године, тачно 150 година од првог објављивања Дарвиновог капиталног дела „Постанак врста“ у Енглеској. На ДВД-у је превод „Постанак врста“, који је први на српски превео Милан Радовановић.

Браћа Радовановић били су уважени грађани Кнежевине Србије и мада нису имали ту срећу да дуже поживе, Радовановићи су за српску књижевност значајнији од многих других имена која се у њој помињу, не само као пионири и пропагатори природних наука и материјалистичког погледа на свет, него и књижевним квалитетима свог дела.

Преводили су са више језика: енглеског, француског, немачког, руског, чешког, бугарског, у време кад је наука била у повоју, посебно у Кнежевини Србији, а наша научна терминологија била у зачетку, па су за многе речи морали ковати нове изразе. У томе им је користила богата библиотека коју су поседовали, једна од најбогатијих у ондашњем Београду (око 900 књига).

Више од 100 година је прошло од смрти браће Радовановић и многе ствари су се од тада промениле, али основни принципи великих тековина науке, за које су се залагали ови врсни преводиоци, Михаило, Милан и Алекса Радовановић, остали су и даље непромењени.

Изложба и предавање заказано је за вечерас (четвртак, 19. август), у 19 часова.

Иначе, портрети браће Радовановић налазе се данас у Народном музеју у Београду у Збирци српског сликарства 18. и 19. века, а на Врачару једна улица носи име браће Радовановић.

Култура

Књижевна зона

Седмица резервисана за добру књигу

И ове године Крагујевчани могу да очекују занимљиву понуду дводесетак издавача из читаве Србије, али и занимљив пратећи програм

Пешачку зону код Крста заузеле 28. августа дводесетак штандова. „Шумадија сајам“ пету годину за редом организује сада већ традиционални јесењи сајам књига под називом „Књижевна зона“. И ове године Крагујевчани могу да очекују занимљиву понуду дводесетак издавача из читаве Србије, али и занимљив пратећи програм.

Из вечери у вече на бини, која ће бити постављена Код крста смењиваће се песници, писци, углавном крагујевачки аутори и књижевни клубови из града на Лепеници. Своје промоције имаће и овдашњи издавачи, а једно вече ће бити резервисано за јавну расправу о најрту Закона о издаваштву који би до краја године требало да

буде донет. Јавну дебату организоваће Министарство културе.

Своје вече по први пут ће имати и најмлађи читаоци, пошто ће један програм организовати и „Ризница“ Установе за децу „Нада Наумовић“

„Феникс либрис“, ННК, „Мали принц“, „Добра књига“, „Бук“ и „Логос арт“ неке су од београдских издавачких кућа које су већ потврдиле своје учешће на јесенњем сајму књига. Своје штандове имаће и крагујевачки „Лого“ и „Каирос“ из Сремских Карловаца, а први пут ће Крагујевчанима своју продукцију представити и издавачка кућа „Едиција“ из Београда.

Поред занимљивих наслова по сниженим ценама, штандови сајма привући ће Крагујевчане који у кући имају школарце. Наиме, паралелно са сајмом књига одржаваће се и сајам школског прибора.

„Књижевна зона“ почиње 28. августа и трајаће до 5. септембра.

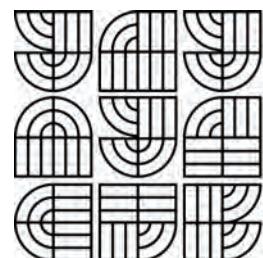
М. О.

КОНКУРСИ

Конкурс УЛУПУДС-а за програме у 2011.

Уметнички савет Удружења ликовних уметника примењених уметности и дизајнера Србије (УЛУПУДС) расписао је конкурс за програме, самосталне, ауторске и колективне изложбе у 2011. години. Заинтересовани могу да конкуришу у неколико области: за програме (нове концепције, идеје, замисли) са којима ће УЛУПУДС конкурисати за средства у Секретаријату за културу града Београда и Министарству за културу Србије, за самосталне, колективне и ауторске изложбе у галеријама „Сингидунум“ и „Малој галерији“ у Узун Мирковој улици.

Пријава треба да садржи податке о подносиоцу, разрађену концепцију и опис пројекта, визуелни материјал, финансијску конструкцију.

УЛУПУДС

Материјал за програме, концепте, идеје и колективне изложбе треба предати у УЛУПУДС кустосу програма Дијани Милашиновић Марић, а за самосталне и ауторске изложбе у галерије „Сингидунум“ и „Малој галерији“ кустосима Зорици Ђерманов, Маји Шкалац Станошевић и Гордана Биби Марковић.

Пријаве се примају између 1. и 6. септембра 2010.

Сајт УЛУПУДС-а је www.ulupuds.org.rs.

Конкурс за кратку причу

Удружење писаца општине Лесковац и породица лесковачког писца Вукашина Цонића, аутора романа „Далеки бели путеви“ и „Укус земље“, који је преминуо пре 30 година, расписали су први наградни конкурс за најбољу кратку причу.

Радове у дужини до 90 редова, на слободну тему, до сада необјављене, треба слати под шифром до 1. октобра, на адресу Културно-просветна јединица Лесковац (за Удружење писаца Лесковац), Булевар ослобођења 101.

Решење шифре треба послати у посебној коверти, уз текст приче, коју треба послати у три примерка.

Право учешћа на конкурсу имају аутори са српског говорног подручја.

Донатор награде (прва је 15.000, друга 10.000, а трећа 6.000 динара) је породица Вукашина Цонића, књижевника који је оставио значајан траг у лесковачком стваралаштву.

О наградама ће одлучити жири у саставу Верица Баторевић-Божовић, председница Удружења писаца, књижевник Томислав Н. Цветковић и новинар Властимир Вељковић.

„АЛНАРИ“ И „КРАГУЈЕВАЧКЕ“ НАГРАЂУЈУ

Сваког петка књига на дар

снага ова је књига позив за буђење.

Свако се може променити. Сада је тренутак за промену – а не следеће недеље или следећег месеца или следеће године, јер управо данашње последице стреса узрокују суштрање проблеме. Ова дивна, мудра и

практична књига на једноставан и пре свега питак начин истражује стрес код мушкираца током читавог животног циклуса и саветује вам шта да предузмете, било да сте мушкирац под стресом или жена која таквог мушкираца воли. Сазнаћете све о изворима и последицама стреса код мушкираца – а то знање је моћ. Са тим знањем моћи ћете да искористите ране знаке упозорења и да у целости сагледате притиске посла, породице, и друштва, као и физичке и психолошке последице које они на вас остављају. Ублажите стрес и борите се против њега, како би вам живот са мушким стресом био бар мало лакши.

Као решење, ауторка нуди разне технике за ублажавање како краткотрајног, тако и дуготрајног стреса, укључујући ту и релаксацију, самохипнозу, дубоко опуштање мишића, контролу телесних процеса и – што је најважније – смех, смех, смех!

Потребно је само да у петак, 20. августа, позвовете 034 333 111, после 10 часова ујутру, и будете најбржи. Добитници ће своје књиге моћи да преузму у књижари „Вулкан“ у Рода центру.

БОГОЉУБ ЂУРИЋ БОЦИ, КОШАРКАШ И ПРОФЕСОР

Математичка прецизност

сам задовољан и срећан што живим у граду који волим

Потеру води Милан Пурић

Yвреме када се у оној великој Југославији играла светска кошарка и постизали светски резултати, Богољуб Ђурић Боци био је играч за респект. Из Крагујевца је прешао у сарајевску „Босну“, тада врхунски тим, а упореду је успешно завршио студије, па се његови даљи животни пут одвијао на два колосека: тренерским и просветним. Себе овако представља: Ја сам по занимању професор математике, а по љубави кошаркашки тренер. Обичан Крагујевчанин, отац двоје дивне деце и, надам се, добар супруг.

Како и где си одрастао?

Рођен сам на тромеђи три месне заједнице, Стара радничка колонија, Палилуле и Ердоглија. Одрастао сам тако у сва та три краја. У школу сам ишао у „Станислав Сремчевић“, фудбал сам играо на пољанчути код Мале ваге, а сви другови су мили из Ердоглије, око пумпе.

Шта си више волео као детац, математику или кошарку?

До своје тринесте године практично нисам ни знао за кошарку. Непрестано сам играо фудбал јер је за нас клинче буквально постојао само један спорт, наравно фудбал, и сви смо га играли до бесвести. Мој учитељ Миодраг Пантовић је највећи „кривац“ што сам завољео математику, моју прву и вечно љубав. Први пут сам гледао кошарку, завољео је и почeo да тренирам после првенства света у Јубљани, када смо 1970. постали светски прваци.

Како се постаје градска спортска легенда?

У време кад сам играо кошарку било је релативно лако. Требало је, као на пример Сава Пауновић, бити најбољи фудбалер или у неком другом спорту најбољи у граду и то је то. Клубови се онда нису мењали сваки час као данас, па појединци због броја одласка у други клуб или иностранство једноставно не стигну да постану градске спортске легенде.

Шта је потребно да човек постане спортски, а потом и животно успешан?

Ми математичари имамо вербалну конструкцију „потребно и дољно“, па је потребан услов у спорту воља и рад до бола, што се у кошарци показало јер сви наши успеси су тако остваривани. За оно „довољно“ потребна је срећа јер у колективном спорту, за разлику од појединачног, не зависи све само од вас. Много коцкица ту мора да се

од крагујевачког духа добио сам љубав према животу и сву позитивну енергију, а ако сам до сада успео да вратим бар део онога што сам добио, онда

кашком кампу на Рудницу, каже да само зато што сам велики носталгичар и што док сам био у Сарајеву нисам могао да се одвојим „у глави“ од Крагујевца, нисам постигао далеко више у кошаркашкој каријери. То је тачно јер сам заиста много мислио на Крагујевац и људе, моје пријатеље које сам овде оставио. Свакако је то битно утицало да се до краја не искајем, али није ми жао због тога, јер ја сам једноставно такав.

Има ли Крагујевац свој дух и по чему мислиш да је препознатљив?

Доста сам путовао и сваки град кад дођете у њега просто осетите нешто што је специфично. То је јако комплексна ствар и свако то осећа на свој начин. Крагујевац за мене има изузетно јак дух и ја га осећам као нешто што ме целог прожима,

Ко су Крагујевчани за које би „из трка“ рекао да су стварали дух Крагујевца?

Кад сам одрастао и улазио у градски живот, на мене су као интересантне особе оставили утисак Маке Сликар, Дуле Пацов, Точак, Зденко и још многи којима се извињавам што их „из трка“ не поменух.

Која места у граду имају највише утицаја на стварање добре градске атмосфере?

Постали смо велеград, па се и ту доста променило. Раније је то био корзо, где се монковало и све најважније дешавало. Потом је то био горњи део главне улице и Велики парк. Ових дана, шетајући са супругом, констатујем да се то раширило по целом граду, што показује да се такав живот одвија на много места.

Како доживљаваш данашњи крагујевачки спорт?

Данас је у замаху колективни спорт са лоптом, кошарка, рукомет, фудбал, а посебно одбојка. Ја мислим да је то производ ад хок ситуација, јер нема добро стратешки осмишљене концепције развоја спорта. То се замењује системом „ја теби, ти мени“ и на крају о свему одлучује један човек, а то је градоначелник. Он одлучује коме ће да се дају средства која су основ за неке резултате. Нажалост, сви су ослоњени на градски буџет и овако више не иде јер се појављује све веће дубиоце. Ја сам за то да се промени спортска политика и у овим материјално оскудним временима више уложи у базичан спорт и спортску инфраструктуру која треба у неким болјим временима да здраве спортске резултате. Овако се постижу неки краткотрајно добри резултати, а мислим да то дугорочно води низбрдо, што може и да потраје.

Ко су по теби музичке крагујевачке легенде?

У другом разреду Гимназије побегао сам са часа да купим карте за „Бјело дутме“ и тада сам био заручен за ту врсту музике и уопште за

флиперима лево-десно и капитен те екипе изјавио је да, не да никад на једном месту није видјео толико лепих жена, него у целом свом животу није видео такав број лепотица. То се, наравно, односи и на Крагујевац, па кад седнете код „Зеленгоре“ свакодневно можете да присуствујете фестивалу лепоте, што потврђује да ми имамо најлепше суграђанке.

Како видиш крагујевачку околину и има ли могућности да се она уклопи у здрав живот наших суграђана?

Као пасионирани бициклista обишао сам цео Шумадију. Могу да кажем да имамо добро еколошко станиште као предуслов за здрав живот. Лепоту природе, уз улагаша, треба подићи на још виши ниво, иако је заиста дosta у предходном периоду већ урађено.

Волиш ли да купујеш на пијаци?

У породици сам задужен за пијац и волим да купујем, поготово воће и поврће. Купујем на две пијаце, а посебно на градској, не ценкам се много, јер кад ми се нешто свиди, одмах узимам.

Доста си пропутовао по свету. Шта би волео да Крагујевац има што би било светско?

Прво бих волео да имамо велику праву реку, јер би то улепшило град и дало још више разних могућности грађанима. Нажалост, то није могуће. Волео бих такође да пресадим економску снагу и економске односе из Немачке, што је за сада тешко оствариво. Треће је она што је последица рата и догађања у последњих двадесет година, а манифестује се поремећеним међуљудским односима и културом понашања. У саобраћају, кафани, на улици волео бих да се једни према другима односимо са уважавањем и поштовањем. А то је могуће и зависи искључиво од нас.

Какав мислиш да ће Крагујевац бити кад у њему буду живели твоји унучићи?

Да Бог да, да имам унуке па да се надам и молим да остану у граду и да са својим вршњацима могу лепше и боље да живе него што ми живимо.

Шта си добио од крагујевачког духа, а шта си му дао?

Од крагујевачког духа добио сам љубав према животу и сву позитивну енергију. Ја сам човек који никад ником нисам помислио зло и ако сам некад неког повредио то је било случајно. Кад смо ми били млади много више доброт је било, тако смо одгајани и формирани уличности управо захваљуји тој позитивној енергији градског духа. Тешко је говорити у првом лицу шта сам дао, али ако сам својим доказањем животом успео бар део онога што сам добио да му вратим, онда сам задовољан и срећан што живим у граду који волим.

RADIO 34
KRAJUJEVAC
Milice Strelković br.25
tel: +381 34 324 200 +381 34 335 099
fax: +381 34 324 300
e-mail: radio34ke@yahoo.com

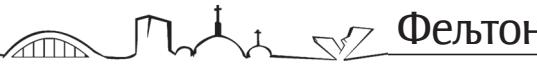
...prvi na skali 88,9 Mhz...

megabelt®
Putnički i teretni program
Poljomehanizacija
Motocikli i bicikli

GUME
Putnički i teretni program
Poljomehanizacija
Motocikli i bicikli

SREMENJA
Auto delovi
Auto kozmetika
Klasično klinasto, nazubljeno, polu-v PJ/PH,
transportno, sintetičko, zupčasto,
varijatorsko, okruglo, extremultusi...

Mala Vaga, Kneza Mihaila 106, Telefon 325 236

СЛИКАРКА СВЕТСКОГ ГЛАСА МИЛЕНА ПАВЛОВИЋ БАРИЛИ (14)

Рим, Париз, па сан о Америци

У априлу 1937. године Милена отвара самосталну изложбу у Галерији „Комета“ у Риму. Више није стрепела, знала је да је одлично прихваћена у граду очевих сународника, престоници Италије. Прижељивала је да јој дођу познати италијански сликари. Била је свесна својих заслуга и свог угледа, доминирала је сценом.

Образована римска публика хрлила је у Галерију. Масе света ту долазе да очи опчине портретима надреалистичких композиција ове сјајне сликарке. Милена је пленила људе урођеном љуткошћу и младошћу. Стаяла је испред својих слика са оцем и пријатељима куће Бариле.

И овога пута, њен отац Бруно беше главни кад се ради и кад се организује. Задовољан Миленом и поносан, у себи се безграницно радошао. Није могао веровати да његова кћерка, овде у Риму, разговара и поздравља се са светским виртуозима сликарске палете. Ту су били сликари реалистичке и надреалистичке ликовне сцене Европе. Добро је сарађивала са савременим сликарима, критичарима, организаторима, а најбоље са публиком.

Тешко је било набројити и запамтити њене слике из минулих година рада. Оне овде као да се саме покренуше, обратише посетиоцима. Уочавале су се оне необичне фигуре у нестварном покрету људи са крилима, па жене са веловима - појединачно или у паровима. Сви ликови као да се уздигоше да их римска публика што боље види. А они реалистички, реални портрети као да се мало осмехнуше. Ту, међу њима, смештио се и њен драги младић, Родриго Гонзалес.

■ Задовољна изложбом

Милена је била славом узнесена, али само до оне мере која исказује њен понос, њену културу опхођења, добро образовање и поштовање према отменој публици. Сигурна је било да је посетиоци данас више траже и уважавају него претходних година. Објашњавала је слике, давала аутограме. Размишљала је и веровала да ће успети и да ће се материјално осамосталити.

Мајци Даници је, и овога пута, написала опширно писмо. Отворено јој напомену да је и овом изложбом у Риму потпуно задовољна. Јер, сад јој људи верују, препознају је, кланају јој се као одличној креативки, савременој, модерној уметници. Оригинална у исказу, добра, препознатљива, велика чаробница обожене слике света из маште, надахнућа и доживљених сновићења, била је пред публиком као нестварна, али овде присутна, додирљива сликарка из маште. Данас је сигурна, у сваком погледу, сазревла.

Скоро све њене слике побудише интересовање ове про-

Пробрана римска публика била је одушевљена Милениним платнима, као и љубитељи сликарства у

Паризу и Хагу. Успех у великом европском градовима дао јој је крила да уради „Анђеле у зору“, али и да размишља о путу за Америку

брани и веома обавештене римске публике. Загледали су њени гости сваку слику понаособ, стајали дugo пред уљаним платном „Девојка са лампом“, покушавајући да разаберу шта њена двојница размишља оночко потамнела од густог, црног дима који је избијао са фитиља, ишао даље, затим излазио на отвор стаклене лампе. Некако се беше издвојила, привукла пажњу.

Једна дама се одважја да сликарку пита да ли је и овде приказала свој лик и шта представља цела композиција? Тада је уметница посаветовала да сама још боље погледа да су обе жене потпуно различите само по боји. Прва женска фигура је бела, а друга црна и да је све то метафорично, сликовито изражавање где посматрач мора сам да проналази и погоди поруку. Госпођа јој се захвали и дада:

- То значи да све Ваше маштовите слике можемо тумачити како сајми налазимо, схватамо, или да можда пронађемо исту поенту коју сте Ви замислили.

- Да, госпођо! Ја дајем своје лично виђење виртуелног света и живота. Тачно је као у ребусу. Постоје разни сликарски симболи које, иако можда не познајете, можете разумети фабулу и суштину свега загонетног - објасни јој Милена.

Последњег дана изложбе, Бруно посматраше, са поносом и бригом, како Милена слободно разговара са својим обожаваоцима. Стрепео је да јој неко даје примедбе или критике, што он не би могао истрепети. Али, изложба је протекла у најбољем реду, на задовољство организатора и излагача.

■ Размишљања о Америци

Милена се вратила у апартман. Растанак са оцем тешко јој је пао, али Бруно обећа да ће скорије доћи у Париз да је посети. Као и сваки

добар родитељ, бејаше срећан јер га је Милена у свemu надмашила. Мислио је да није срећа у слави, већ у малим стварима, те зажали због свог промашеног брака, ни сам не знајући кога да окривљујем, супругу Даници или себе. Једино је било сигурно да је Милена била жртва њиховог животног размишљања. Благородна, понесена радом, стешњена животним проблемима,

девојка није увек била задовољна ни спокојна, као што је изгледало.

На самом почетку 1938. године, она пожеле да види свог младића Родрига. Одговарала му је на ретка писма и чудила се зашто јој, у последње време, све ређе пише. Веровала је у вечно љубав, обострану, па направи план да га потражи на америчком континенту. Али како? Пишаће му мало чешће. Јавила му је за нову самосталну изложбу, заказану за фебруар те исте године. Мислила је да ће је драги изненадити, појавити се у Паризу, па да опет буду близки и срећни. Чекала је, чекала. Није је удостојио својим присуством. Корачала је усправно и патила за Родригом.

На успешној промоцији разноврсних сликарских композиција у Паризу, Милена доживе славу и усхићење јер су Ђорђо ди Кирико и Андре Бретон, велики сликари, дошли да виде и поздраве на њеној самосталној изложби.

У Паризу излагаше на заједничкој поставци са авангардном групом југословенских и холандских сликара „Нова снага“. После је заблистала у Риму, Хагу и Тирани, 1939. године. Била је веома активна и позната, свесна свог сликарског умећа. О чему је тада највише размишљала? Спремала се да себе наговори да крене у Америку како би присуствовала великој Светској изложби надреалиста. Чезнула је да тамо види и упозна Макса Ернеста, Ренеа Маргита, а посебно Салвadora Далија и

ЛУТКА (КОМПОЗИЦИЈА СА ЛОПТОМ), УЉЕ НА ПЛАТНУ, 1936. ГОДИНЕ

његова изузетна дела „Сан Венера“ и „Такси на киши“. Стрепела је од тог изазова. Дали је био звезда надреалистичке сцене света, с почетка 20. века.

Да ли ће успети ако се нађе сама на америчком тлу, без заштите? Ова питања је постављала родитељима, пријатељима и самој себи. Вукла ју је и жеља да тамо сртне свог младића са Кубе, да се више никад не раствају, да са њим заснује породицу.

Хтела је да се, у новом свету, добро уда за Родрига или неког другог како би задовољила амбиције мајке Данице, која јој је саветовала да никако не сме остати уседелица, бабадевојка. Те године је навршила тридесет лета и постала зрела. Требало је да реши дилеме да ли да иде на нови континент.

Разни планови за одлазак преко Атлантика проистекли су из њеног огромног успеха у великом европском градовима. Понесена том еуфоријом, после оноликих успешних изложби у Паризу, почиње да ради још више и боље, опет новом техничким радом. Новина се јасно уочавала у раду необичне фабуле по угледу на ренесансу - на композицији и лепоте бојења самог уља на платну. Милена је увек мислила на ликовне критичаре који добро виде сваки детаљ, а посебно лако уочавају лоша места. Данас, тако нешто себи није смела да дозволи.

■ „Анђели у зору“

Данима је боравила у познатим музејима метрополе док је живела у Паризу. Посматрала је изванредна платна портрета величанствене светске сцене, те изнова почела да их опонаша и своје приказује као тродимензијалне, уметничке радове, оживљавајући их, на тај начин, у простору. Добро замишљене, строго пропорционалне и у прецизном облику савршене, биле су естетски дотеране. Равномерно су нежним бојама осенчене - досад најбоље.

Тако у 1938. години, Милена васкрсну, подиже се до небеса. Потпуно схвати свој циљ, шта хоће, како треба и колико може, те ова прекретница у њеном делању доведе њене нове слике до правог бума. Из дана у дан композиције су се множиле, једна до друге се брзо ређале. Сад је сликарка, под утицајем ренесансних мајстора из прошlostи, сасвим другачија.

Стаяла је Милена и даље раме уз раме са надреалистичким највећим савременицима. Сликала је такође и по узору на старе мајсторе из доба романтике. Прво по угледу на удвојене Венере, своје нежне, удвојене аутопортрете. Без много фантастике, са Милениним ликом, удвојени аутопортрети испричавају нове, префињене надреалистичке приче. „Анђели у зору“

осванише једног јутра у свитање зоре. Техника рада је уље на дасци. Занимљива. Необично лепа.

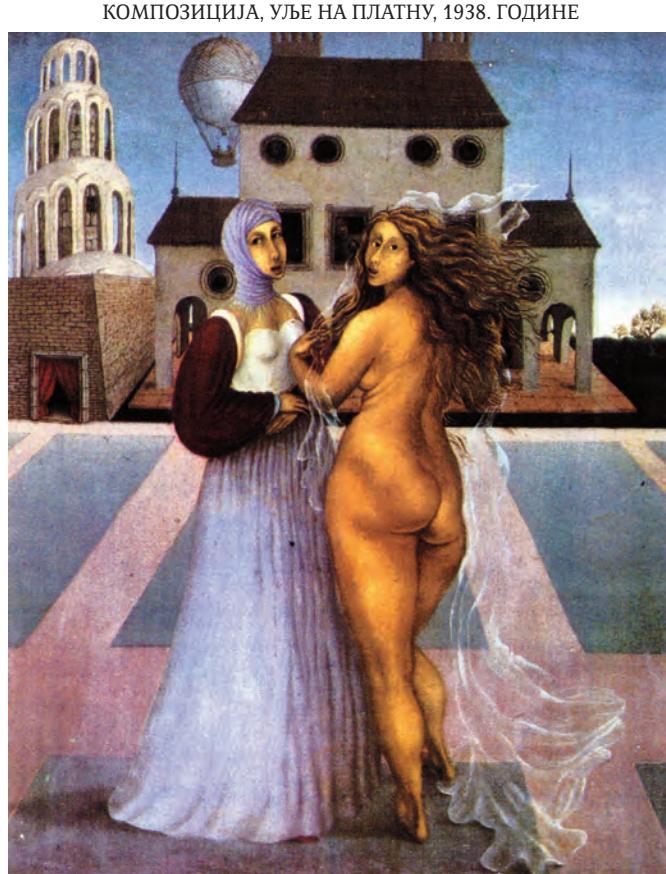
Шта приказује? Ови нежни анђели, жене са перјем на крилима и у дугим плисираним хаљинама, шетају се по планети Земљи. Спустили су се са неба. Ходају, у друштву са сликарком у, предивним хаљинама, по тргу, а куће су мале и нестварне као да су од картона, са прецизно изрезаним прозорима.

Уметница је ту, шета се са небеским створењима. Држи испод руке анђела, који носи флауту, а у сусрет им иде други, бели анђео са трубом. У слици се наговештава изражajност и контраст између душевног и световног живота. Опажа се божанска мирноћа, склад и лепота композиције. Доминира поетика приче. Из чаробне слике израда зоре је љупкост и фина израда фигура анђела у људском облику.

Сликарка је дуго размишљала да би било добро да наслика Венеру са лампом, имајући у виду да су се многи сликари ренесансне прославили својим префињеним радовима богиње љубави. Сетила се Тицијанове композиције „Урбанска Венера“ и Ботичелијеве „Венера са Марсом“. Прво се угледала на бесмртног Ботичелија, на његову слику.

„Одлука је пала, сама сам пристала. Прво ћу насликati тамну, сомотску простиру, са много ситних набора, а после Венеру како се наслажа на десни бок док је леви изражен и подигнут. Она ће бити тужна са мојим лицом и мојим препознатљивим цртама лица. Затим ћу поставити лампу. Замишљам да ми жижак држиће као да плаче због моје усамљености. Белина Верениног нагог тела треба да се истиче на тамној позадини лежаја. Све сам смилила. Успећу“, помисли Милена и све уради према овом замишљеном плану. Романтична „Венера са лампом“ била је готова, сликарка одушевљена.

Наследио је

САТИРА**Излаз**

Чим је за новог Управника позоришта изабран млади и грлати глумац и политичар, знао сам да долазе црни дани. И био сам у праву.

Управник ме је позвао на разговор. Кратак.

- Знаш, Милоје, ти си добар радник и заиста си годинама савесно цепао карте, али...

Али је Милоје вишак. Али је Милоје терет. Али ће без Милоја позориште процветати. Те сам се нашао на улици. Изгледало је прилично безнадежно. Ко ће да прими на посао маторог разводника који од послова зна само да наплаћује улаз?

- Изгубио сам поверење у демократију. Године чине своје.
- Када је шешир победио шајкачу, српство је испало из моде.
- Прде у исту тикву. То је енергија која разара!
- Муљањем међународног права Србија је остављена на цедилу.

Ивко МИХАЛЛОВИЋ

Тада ми је синула идеја. Где то пише да се наплаћује само улаз? Ослањајући се на досадашње богато искуство, на почетку нове позоришне сезоне, која је била додатно оптерећена репертоаром новог Управника, дошуњао сам се до излаза позоришта. Убрз

зо после почетка представе, почели су да се на излазу појављују први гледаоци, трудећи се да буду што дискретнији и неприметнији.

- Шест стотина динара излаз, господине! - продрао бих се ја.

- Зар толико? Па улаз сам платио три стотине динара!

Ја бих само немоћно слегао раемима. И сви су плаћали. Они што су дуже гледали плаћали су без речи. Чак су остављали и бакшиши.

И тако сам почeo врло пристојно да зарађујем. Али ме је то подстакло да развијем свој бизнис. Узео сам програме свих српских позоришта и по направљеном распореду чекао испред излаза.

А позоришна публика је заиста дивна и културна. Не питaju шта кошта.

Слободан СИМИЋ

БЕЗ СИЛИКОНА

Некад и сад

Крагујевац је, некада, био најградскија провинција у Оној земљи. Имао је центар и периферију, а грађани су у целом граду живели као код своје куће. Свега је било по мало.

Предратна реакција је живела у становима, а градске породице у кућама које су им преполовиле револуционарне снаге. За руководиоце смо мислили да живе у Централном комитету. Лопови су били у Централном затвору, омладина на радним акцијама, радници су осам сати радили, осам се одмарали, а осам спавали. Жене су биле друштвено ангажоване, а мушкарци су седели у библиотеки и учили.

А, онда се све преокренуло. Као да је поремећена равнотежа: одједном се изгубила граница између руководиоца и лопова, између поштене интелигенције и радничке класе. Це-Ка су заменила страначка седишта у којима више нису мирно живели њихови чланови. Нико више не иде у библиотеке, радне акције су заменили кафићи. Жене, уместо изфризиране, све су више изфеминизиране, а о радницима и да не говорим. И оних осам сати рада се претворило у осам сати одмора.

Ипак, највише промена је претрпео Це-Зе. Чувени затвор, кроз који су прошли звезде марксизма и лењинизма, чије су подове прали будући банкари и политичари, понеки залутали четник, убице на мајх, ситни лопови и по неко из европског подземља, више не постоји. Некадашњи појам лопова скроз се изгубио. Ни ово мало "поштених" лопова што је остало, више нису сигури.

То, некада часно занимање, у коме се знало докле је крађа, а одакле креће суд, постало је непредвидиво и компликовано. Грађани су некада имали једну браву и један кључ. Када су бивали унутра нису се закључавали. Данас имамо величина врата и камере свуда наоколо. Али, лопови су намножили и усавршили, не провалају више у станове. Најбољи преваранти су заузели и најбоље позиције. Па краду до миле воље. Онако, на фињака. Краду кроз рачуне, краду кроз порезе, кроз разне намете, краду нам плате, краду нам дане, краду садашњост, краду будућност.... Све отимају!

Ни њима, савременим лоповима, није лако. Принуђени су да живе у огромним станчугама и срећеним вилама, да имају чопор паса, лично обезбеђење. Сопствену децу морају да школују у иностранству, тамо је безбедније. А, радни дан им је тежак јер непрестано треба да измишљају нове лоповљуке, који ће на нас, обичне смртнике, бити што мање видљиви. Не могу да ради појединочно, најмање у тројкама. Морају да бирају послове, јер само они у које могу да се "ургаде" су они прави. А, да при том, сви вукови буду сити.

Обичним грађанима је све теже да се снађуј. У сопственом граду свакодневно залутам. Урбанистички хаос ме преко ноћи изненади својим бесомучним дивљањем. Више не препознајем старе зграде, које се једва назиру, а нове ничу као печурке, и шепуре се својом накарадношћу. Не могу да попамтим тржне центре и успешне фабрике: прве не могу да побројим, а других не могу да се сетим. Не постоји ама ни једна улица у било ком крају града која је конзервирана и где је сачувана аутентичност. Ни у дужини од десет метара, бар.

Нема обележја да је ово била престоница, да су овде никли штампарија, гимназија, позориште, Лицеј, војна индустрија. На кућама не постоје ни табле са именима улица. Прва скупштина подсећа на магацин, Народни музеј на писаоар а Епархијски дом на мермерну капелу. Андрићев венац више нико и не спомиње. Милош велики нема ни споменик.

Немамо биоскоп, немамо ваљано излетиште, градска библиотека нема примерену зграду, немамо летњу позорницу. Зато што све побројано не доноси лични профит и савремени лопови нису заинтересовани.

Ипак, Крагујевац је моја навика од рођења и зато верујем да ће једном доћи градоначелник који успехе неће мерити метрима асфалта и бројем мегамаркета. Или ће бар имати свиту која ће волети да чита књиге, иде у биоскоп и позориште. Бар једног поданика који ће на улазу у град поставити билборд са свим оним што Крагујевац има, што је некада био и што ће за свагда бити.

ЛЕПА ЈЕЛА

Не пише
им на челу
колики
су лопови.
Мало је
простора!
Бојан БОГДАНОВИЋ

Нисам узалуд свој глас убацио у бирачку кутију. Сад
му се бар зна гробно место!
Драјан РАЛИЧИЋ

БАЛКАНСКИ ПРИРУЧНИК

Однос сведока и актера догађаја

Битно је имати два сведока при руци. То ће вам, и када лажете, бити доволно за истину. Исто вам је потребно за оно што вам се заиста догодило. Са догађајем се нипошто не хватајте у коштац насамо.

Вештина пословне технологије

Успостављањем појма технолошког вишака ми смо научили нешто сасвим ново. Да се може пословати и са добитком. Отказа, на пример.

Проблем патриотизма код бесмртника

Бесмртник је био спреман и живот да да за своју отаџбину, али чињеница да не може да умре додатно компликује ову сложену патриотску ситуацију.

Добри ветрови у невреме

Пословни партнери из иностранства навалили да склапају уговоре са нама па зову чак и у време подневног одмора. А познато је да ми тада мрзимо цео свет.

Поука анкетног испитивања

Анкета спроведена у најширим слојевима нас поучава да није свако јавно миљење за јавност.

Невиност без заштите

Можете ви доказивати своју невиност колико хоћете! Кривци вам више не могу праштати!

Раша ПАПЕШ

ЧАНЕ
Горан Миленковић

ЕМИР КУСТУРИЦА, редитељ:

- Онима који ме прозивају ни Запад није валидан. Кад ми Саркози додели Легију части, онда он за њих није председник Француске него муж Карле Бруни.

ВЛАДИМИР ВУКЧЕВИЋ, тужилац за ратне злочине:

- Више бих волео да смо дошли до Младића него до његових бележница.

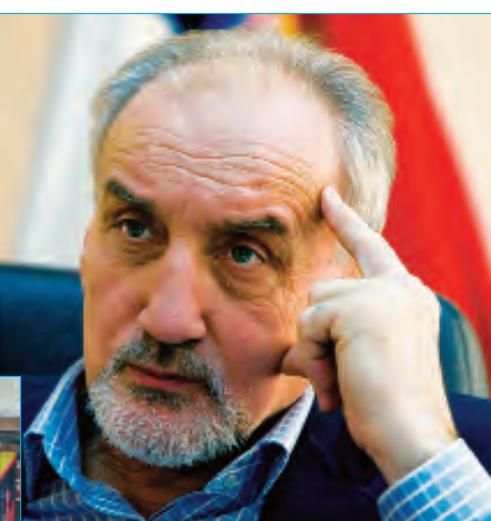
ДУШКА ЈОВАНИЋ, новинарка:

- Ја сам тип жене и куварице и љубавнице. За обе страсти потребно је: 250 грама идеја, пола килограма маште, памети колико се затекне у кући и на врх ножа шампањца.

ЈЕЛЕНА МАРКОВИЋ, мис Србије за прошлу годину:

- Пошто сам љубитељ коња, пре би ме заинтересовао мушкарац који би ме позвао на хиподром него онај који би ми предложио одлазак на кафу.

СТОЈА, певачица:

- Нисам купила стан у Бечу. То је сада аут, ин је купити земљу у селу и на сред њиве саградити кућу.

АНА НИКОЛИЋ, певачица:

- Готово да се може рећи да спавам у салонима. Обожавам традиционалне тајландске масаже и свима их препоручујем за опуштање.

МИЛОРАД ВУЧЕЛИЋ, главни уредник „Печата”:

- Пре краја завирили смо на тренутак, онако у пролазу, у Јудин тањир. У њему смо уз нож и виљушку видели послужено Косово. Па, пријатно, Срби!

РОДОЉУБ ШАБИЋ, поверилик за информације:

- Проблеме не бисмо смели да гурамо под тепих. Уосталом, наш тепих је већ гурав, изгледа као камила.

МИЛОШ БОЈАНОВИЋ, певач:

- Окрените СУП Нови Сад и питајте за синове Милоша Бојанића, то су два омиљена момка.

hattrick ūoše

Тароту се јављају победе

Добили смо и Комингог наследника на челу младе репрезентације. То је Анди Тарот (трибјут много познатијем Милану) Андрија Николић (24), Јагодинац, туристички референт и менаџер клуба „Вингс оф фартер“.

- Нисам ни хтео да се кандидујем у почетку. Сматрао сам да, ко год наследи Кому, неће му бити лако јер га чекају нове промене које су настале лимитирањем особља. Када сам видео у којем се правцу крећу избори, решио сам да пробам. Изнео сам свој план који се у суштини не разликује од претходног, јер сам ја уз тај план од самог почетка и нисам желео да се нешто ремети јер се добро радило на томе да добијемо и јаку У20 репрезентацију и А тим који ће у будућности бити у конкуренцији за медаље, каже он.

Да ли си очекивао да будеш изабран?

- Добио сам подршку многих моих ХТ пријатеља и озбиљних менаџера и тада сам знао да имам највише шанса да добијем изборе. Надам се да их нећу изневерити јер ми та подршка значи.

Како оцењујеш изборе, конкуренцију...?

- Избори су били никад мирнији, а једина права конкуренција је била Урбанова кандидатура.

Који су ти планови као селектору?

- Да наставим тамо где је Кома стао, али да идем корак по корак. Прво треба анализирати квалификациону групу у којој се налази У20 Србија. Први циљ је пласман на У20 светско првенство које се одржава у Босни и Херцеговини. Након тога, све је могуће.

Кома је постигао добар резултат, да ли се и ти надаш нечemu сличном?

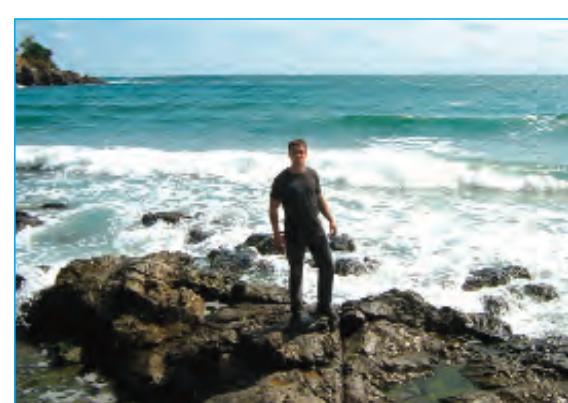
- Мислим да је Комин резултат и разлог због којег нисмо имали занимљивије изборе. Многи се нису кандидовали јер знају да ће бити врашки тешко поновити успехе претходног селектора, поготову у ситуацији када су настале промене којима се мора прилагођавати. Признајем да, иако сам изабран за селектора, заиста такав успех неће бити нимало лако поновити. Али, свакако да се надам да можемо још боље, а оптимизам ми даје база играча са којом располажем, али и моја воља, преданост као и изазови који су преда мном.

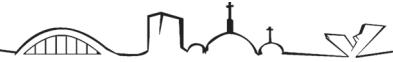

Агроном, некадашњи таксиста, Саша Накић нашао је мир уз „целу башту“ у једном бурету

На биљци
Крагујевчанке
Драгане Ђуић
плодови - као
прави папагаји

СКАНДИНАВКА

039	ЕНГЛЕСКА ФИЛМСКА ГЛУМИЦА	СРПСКИ ГРАД СА СЛИКЕ		МЕСТО ЗА СВРАЋАЊЕ	ВОЛНИЧКИ ХЛЕБ	РУБЉА	ОРГАНИ ЧУЛА СЛУХА	ДЕЛО КРАСИ
РАНИЈИ ТЕНИСЕР, АРТУР				СТАС, ПОЈАС				
РАВНИЦА У КОЈОЈ СЕ НАЛАЗИ ГРАД СА СЛИКЕ				ПАСТИР, ЧОВАНИН				
ПРАСТАНОВНИК АУСТРАЛИЈЕ								
ДОЊИ ДЕО СТОПАЛА (МН.)							ПИСАЦ ЦОРЦ БЕРНАРД	
СИРВЕ							РАН. АМЕР. ТЕНИСЕР	
МЕТАР								
ПАРАДИН					МЕДУНАР. ПРЕС ЦЕНТАР 10 X 10			
ГРЧКО ОСТРОВО У ЕГЕЈСКОМ МОРУ								
ДРВЕНИ МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТ (МН.)							АМПЕР	
КОНАЦ							СИНТЕТ. ПЛАСТИЧНА МАСА	
НАША ДРЖАВА	РАНИЈИ РВАЧ, ШАБАН							
ЗАРАЗНА БОЛЕСТ 20. ВЕКА								
ГРАД У БУГАРСКОЈ								
ТЕМПЕРАТУРА								
ГЛАВНИ ГРАД МАЛИЈА								
РЕКА У АУСТРИЈИ								
РЕКА У СРБИЈИ, ПРИПОДАКА ИБРА								
ВРШИЛАЦ АСАНАЦИЈЕ								

РЕШЕЊА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

СКАНДИНАВКА: селотејп, алигатор, бајаково, обар, сап, ронин, но, тра, увоз, ра, акови, утор, киц, б, голаћи, амонал, ј, чир, ките, анереза, стајање, ски, имам.

АНАГРАМ: уједињени арапски емирати.

ОСМОСМЕРКА: турнир.

СУДОКУ: а) 796-315-428, 845-762-391, 231-489-567, 364-851-279, 978-624-135, 512-973-684, 457-238-916, 629-147-853, 183-596-742.

б) 852-173-649, 736-942-518, 149-586-732, 485-397-126, 623-415-987, 971-268-453, 364-721-895, 298-654-371, 517-839-264.

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

	1	2	3	4	5	6	7
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							

ВОДОРАВНО:

- Део шуме без дрвећа, голет,
- Аутодром у Португалији,
- Текстил,
- Борба с биковима,
- Уређаји,
- Дроњци - Име француског глумца и певача Монтана,
- Име раније гимнастичарке Ким - Имагинарни број,
- Шаливчина,
- Ампер - Женско име, Ксенија,
- Мајка Ромула и Рема, Силвија - Јапанска копнена миља,
- Мајсторски кандидат (скр.) - Благајна,
- Врста јела, пихтије - Хемијски сомбол азота,
- Неутрон (скр.) - Име глумице Шеридан - Коњ у епским песмама,
- Ранији фински скијаш скакач, Мати,
- Скувати у врелој води,
- Амерички писац, Вилијем,
- Проектовани правац пута (мн.) - Ознака за алт.

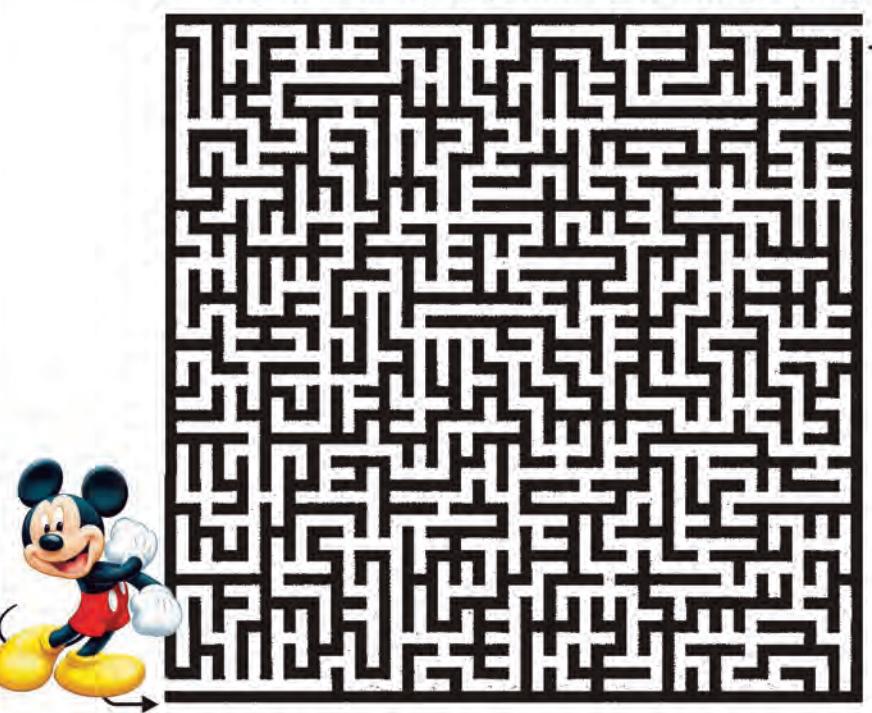
УСПРАВНО:

- Мајстор који прави четке - Дражесност, шарм,
- Оно што се ископа - Бивши, ранији (лат.) - Риболовац,
- Жена старатељ - Град у Италији,
- Ранији италијански шлагер певач - Аргентински шахиста, Мигуел,
- Гласница богова у грчкој митологији - Врста морске рибе - Староримски песник, Квинто,
- Њихати, љуљушкати - Врста зачина - Име ТВ водитељке Фараго,
- Неман, чудовиште - Име фудбалског голмана Краља - Име шахисткиње Драгашевић.

ЗА МАЛЕ ЕНИГМАТЕ

ЛАВИРИНТ

Помозите нашим пријатељима да се што пре сретну.

НИВО ТЕЖИНЕ: лакши

2		7	8	6
	8			
6	4	5	3	
	1		7	9
5	9		1	
	6	5		
5	9	7	3	5
5	6		2	
7	2	4		3

НИВО ТЕЖИНЕ: средњи

4	2	5		6
9	1	7		5
5			4	3
	3	1		
3	7			
7	3	1		6
6			7	3
1			5	2
	2	4		

СУДОКУ

ЈАВНО СТАМБЕНО ПРЕДУЗЕЋЕ «КРАГУЈЕВАЦ» ОБЈАВЉУЈЕ

О ГЛАС

О ДАВАЊУ У ЗАКУП ПОСЛОВНОГ ПРОСТОРА
на одређено време до 3 године- Николе Пашића бр. 2, површина 14.00 м²Почетна месечна цена за пословни простор износи 757.00 дин/м², у цену није урачунат ПДВ.

Закупац сноси и трошкове осигурања и ПДВ-а.

Понуде се достављају у затвореној коверти са назнаком «Понуда за закуп пословног простора» и то искључиво поштом на адресу ЈСП »Крагујевац», Николе Пашића бр. 2.

Понуда треба да садржи:

- име и презиме односно назив фирме, адресу,
- број телефона за контакт,
- податак о занимању, делатност,
- висина закупнице по м²
- број закупнице које се нуде унапред

Изабрани понуђач је дужан да пре закључивања уговора о закупу уплати закупницу за број месеци који је навео у понуди, а најмање за два месеца унапред.

Пословни простор који се оглашава користе закупци и биће усезљиви по њиховом исељењу.

Рок за подношење пријава је 8 дана од дана објављивања.

ЈАВНО СТАМБЕНО ПРЕДУЗЕЋЕ «КРАГУЈЕВАЦ» ОБЈАВЉУЈЕ

О ГЛАС

О ДАВАЊУ У ЗАКУП СТАНА
на одређено време до 3 године- Јосифа Шнерсона бр. 2, површина 30.70 м²- Љубише Богдановића бр. 18, површина 57.77 м²Почетна месечна цена за стан износи 235,00 дин/м².

Закупац сноси и трошкове осигурања.

Понуде се достављају у затвореној коверти са назнаком «Понуда за закуп стана» и то искључиво препорученом поштом на адресу ЈСП »Крагујевац», Николе Пашића бр.2.

Понуда треба да садржи:

- име и презиме, адресу, број телефона за контакт,
- податак о занимању, делатност,
- висина закупнице по м², број закупнице које се нуде унапред.

Физичко лице које се јавља на оглас за стан доставља писмену изјаву и доказ да не поседује стан на подручју града Крагујевца.

Изабрани понуђач је дужан да пре закључивања уговора о закупу уплати закупницу за број месеци који је навео у понуди, а најмање за два месеца унапред.

Станови који се оглашавају користе закупци и биће усезљиви по њиховом исељењу.

Рок за подношење пријава је 8 дана од дана објављивања.

www.kragujevacke.rs

IGRAONICA
ČIGRA

ORGANIZUJEMO:

Proslavu rođendana -100 dinara

Žurke, Kreativni boravak dece

Stručnu pomoć u učenju

AERODROM, ul. Neznanog junaka 18
(do „Trnave“)
Uslužni telefon
034/32 00 32 i 064/14 12 848

Мали огласи

Продаја

ПРОДАЈЕМ квалитетне товне пилиће, око један килограм, Раја, Лужнице. Тел. 034-577-231.

Услуге

МАТЕМАТИКА, механика, физика – сви узрасти. Студенти (септембар, октобар). Тел. 034-360-202, 063-77-11-002, Арсић.

Продаја

Поводом смрти своје супруге Олге Јаковљевић, која је преминула 20. јула 2010. године у 16 сати и 15 минута, у соби број 6, у онколошком центру Клиничког центра Крагујевац, желим да се захвалим рођацима, пријатељима, комишијама и свим поштоваоцима који су били уз мене у данима туге и бола, али и да се следећим речима, бар једним делом, одужим супрузи и остварим неки сопствени мир.

Драга моја Олга, жао ми је што не могу да се опростим од тебе на онакав начин како сам ја то желео. Не зато што сам кукавица већ што би то повредило и угрозило многе недужне људе, па и нашу децу.

Седамнаестог марта 2009. године честитала си ми рођендан речима: „...Срећа, здравље и слога, то ти је дар од Бога. Ти си, Бањо, душа живота мого“. А ја теби кажем, Сотона је аждада са стотину глава и исплаженог језика, а са ћаволом и сам Бог излази тешком муком на крај.

Па, зар можеш да сумњаш у твоју душу, ми се нећемо растати, наше душе су спојене заувек.

Почивай у миру и буди срећна што имаш оволико пријатеља који не могу да схвате да те је ђаво однео.

Олга Јаковљевић

1945 – 2010.

Воли те твој Бања, заувек

АГЕНЦИЈА ЗА ПРОМЕТ НЕКРЕТНИНА "МИЛИЋЕВИЋ"

ул. др Зорана Ђинђића бр.21, 34000 Крагујевац
Тел: 034 301 680 тел-факс: 034 333 854; milicevic8@yahoo.com

ЛОКАЛИ

Центар 17 м², нов. 40.000
Центар 17 м², приз. 40.000
Центар 30 м², приз. 150.000
Центар 32 м² 35.500
Центар 34 м², приз. 21.000
Центар 43 м², приз. 50.000
Мала вага 1650 м², приз. 950.000
Парк 23,5 м², пр. гас. 28.200
Станово 38 м², приз. 32.000
Бујба 21 м², приз. 35.000

ПЛАЦАВИ

Вашариште – 3,2 а.

Петровац – 13,78 ...850 ела

Собовић – 9,02 а. ....

Дивостић – 11,5 а. ....

Шумарице – 5,5 а. ....

Станово – 4,56 а. ....

ПОВОЛНО Вин.-Аеродром , 180m², 4,5a...130.000

Радивој Дивјак

1942 – 2010.

Преминуо 12. августа 2010. године, а сахрањен 14. августа 2010. године на гробљу Бозман.

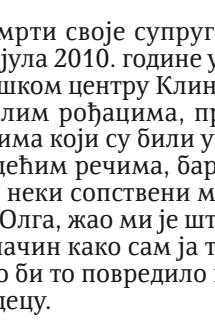
Са пуно љубави и поштовања:
син Раде и супруга Мира

Напустила нас је наша драга кума

Драгица Јегдић

Хвала јој за љубав и доброту, а њен ведри лик памтићемо до краја живота.

Кумови:
Биба, Раде, Никола и Миле

Поводом смрти своје супруге Олге Јаковљевић, која је преминула 20. јула 2010. године у 16 сати и 15 минута, у соби број 6, у онколошком центру Клиничког центра Крагујевац, желим да се захвалим рођацима, пријатељима, комишијама и свим поштоваоцима који су били уз мене у данима туге и бола, али и да се следећим речима, бар једним делом, одужим супрузи и остварим неки сопствени мир.

Драга моја Олга, жао ми је што не могу да се опростим од тебе на онакав начин како сам ја то желео. Не зато што сам кукавица већ што би то повредило и угрозило многе недужне људе, па и нашу децу.

Седамнаестог марта 2009. године честитала си ми рођендан речима: „...Срећа, здравље и слога, то ти је дар од Бога. Ти си, Бањо, душа живота мого“. А ја теби кажем, Сотона је аждада са стотину глава и исплаженог језика, а са ћаволом и сам Бог излази тешком муком на крај.

Па, зар можеш да сумњаш у твоју душу, ми се нећемо растати, наше душе су спојене заувек.

Почивай у миру и буди срећна што имаш оволико пријатеља који не могу да схвате да те је ђаво однео.

Олга Јаковљевић

1945 – 2010.

Воли те твој Бања, заувек

Програми

ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

ТВ ПРОГРАМ

од 19. до 25. августа

Четвртак 19. август	Петак 20. август	Субота 21. август	Недеља 22. август	Понедељак 23. август	Уторак 24. август	Среда 25. август
ХРОНИКА	Моја Шумадија	Црвени витез	Једни и други	Россия СОВРЕМЕННЫЕ ХРОНИКИ	Цртани филм: Ши-Ра	Моја породица
19.00 Хроника I 08.45 Нова програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Часни људи р. □ 10.00 Кухињица р. 10.30 Путујуће приче р. 11.00 Откачена плавуша р. □ 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кухињица 12.35 Приче из природе р 13.00 Часни људи □ 14.00 Екстремни живот р. 14.30 Моя породица р. 15.00 Цртани филм: Ши-Ра 15.30 Криминал у Русији 16.00 Вести 16.05 Вашар таштине р. 17.00 Моја Шумадија 18.00 Приче из књижаре 18.30 Мобил Е 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм: Ши-Ра 20.00 Винотека 20.30 Документарни програм 21.00 Вашар таштине □ 21.00 Хроника 2 22.00 Хроника 2 22.30 Откачена Плавуша □ 23.30 Криминал у Русији 00.00 Вести 00.05 Хит дана наставак програма ТВ Крагујевац	17.00 Моя Шумадија 08.45 Нова програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Часни људи р. □ 10.00 Кухињица р. 10.30 Баш ми се путује р. 11.00 Откачена плавуша р. □ 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кухињица 12.35 АБС шоу р. 13.00 Часни људи □ 14.00 Рабини у Палестини р. 15.00 Цртани филм: Ши-Ра 15.30 Криминал у Русији 16.00 Вести 16.05 Вашар таштине р. 17.00 Моја Шумадија 18.00 Приче из књижаре 18.30 Мобил Е 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Лек из природе 20.30 Приче из природе 21.00 Концерт РТК 21.00 Хроника 2 22.00 Хроника 2 22.30 АБС шоу 23.00 Црвени витез. □ наставак програма ТВ Крагујевац	23.00 Црвени витез 08.45 Нова програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Часни људи р. □ 10.00 Кухињица р. 10.30 Видео од игре р. 11.00 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Шумадијски праг р. 13.00 Приче из природе р. 13.30 Лек из природе р. 14.00 Викенд концерт 15.00 Кућница у цвећу 16.00 Вести 16.05 Зачарана Ела □ 18.00 Винотека р. 18.30 Документарни програм р. 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм 20.00 Стаклено звоно 20.30 Кина-Пут змаја 21.00 Концерт РТК 21.45 Хит дана 22.00 Хроника 2 22.30 Хроника 2 23.00 Црвени витез. □ наставак програма ТВ Крагујевац	08.45 Нова програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Часни људи р. □ 10.00 Кухињица р. 10.30 Приче из књижаре р. 11.00 Откачена Плавуша. □ 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кухињица 12.35 Стаклено звоно р. 13.00 Часни људи □ 14.00 Викенд калеидоскоп р. 15.00 Цртани филм: Ши-Ра р. 15.30 Криминал у Русији р. 16.00 Вести 16.05 Вашар таштине р. □ 17.00 Мозаик 18.00 Свет на длану 18.30 Мобил Е 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм: Ши-Ра 20.00 Стаклено звоно 20.30 Кина-Пут змаја 21.00 Концерт РТК 21.00 Хроника 2 22.00 Хроника 2 22.30 Откачена Плавуша. □ 23.30 Криминал у Русији 00.00 Вести 00.05 Хит дана наставак програма ТВ Крагујевац	08.45 Нова програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Часни људи р. □ 10.00 Кухињица р. 10.30 Свет на длану р. 11.00 Откачена Плавуша. □ 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кухињица 12.35 АгроДневник р. 13.00 Часни људи □ 14.00 Нокут р. 15.00 Цртани филм: Ши-Ра р. 15.30 Криминал у Русији р. 16.00 Вести 16.05 Вашар таштине р. □ 17.00 Мозаик 18.00 Галенов свет 18.30 Мобил Е 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм: Ши-Ра 20.00 Нокаут 21.00 Вашар таштине □ 22.00 Хроника 2 22.30 Откачена Плавуша. □ 23.30 Криминал у Русији 00.00 Вести 00.05 Хит дана наставак програма ТВ Крагујевац	08.45 Нова програма 08.50 Хит дана 09.00 Вести 09.05 Часни људи р. □ 10.00 Кухињица р. 10.30 Галенов свет р 11.00 Откачена Плавуша. □ 11.55 Хит дана 12.00 Вести 12.05 Кухињица 12.35 Један предмет, 1000 прича р 13.00 Часни људи □ 14.00 Дневник великих мачака р. 15.00 Цртани филм: Ши-Ра р. 15.30 Криминал у Русији р. 16.00 Вести 16.05 Вашар таштине р. □ 17.00 Мозаик 18.00 Путујуће приче р 18.30 Мобил Е 19.00 Хроника 1 19.30 Цртани филм: Ши-Ра 20.00 Екстремни живот 20.30 Моя породица □ 21.00 Вашар таштине □ 22.00 Хроника 2 22.30 Откачена Плавуша. □ 23.00 Криминал у Русији 00.00 Вести 00.05 Хит дана наставак програма ТВ Крагујевац	

филм серија

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

www.rtk.co.rsIzvod iz programa
regionalne Televizije Kanal 9

OBJEKTIV 2 U 19.00

Pored ovog, svakog dana još dva izdanja najaktueltinijih vesti iz grada i regiona u 15.30 i 22.30

ТАЧНО У 09:00

Jutarnji matine, servisne informacije, dešavanaja iz grada i regiona. Svakog radnog dana, ТАЧНО У 09:00!

PULS

Politički talk – show, autor Sonja Radošević, premijera petkom u 20.00, a repriza subotom u 14.00

MORAVSKA MISIJA

Svet kulture, premijerno subotom u 18.30, repriza ponedeljkom u 13.00

ŠUMADIJSKA RAZGLEDNICA

Region na dlanu, sva aktuelna dešavanja iz regiona, premijera ponedeljkom 20.00h, repriza 12.30h

ARS ANTIKA

Antikviteti i umetnicko stvaralaštvo u novom terminu premijera subotom u 18.00, repriza petkom u 14.30

CASINO CLUB

Muzički talk - show, i dalje premijerno četvrtkom u 20.00, repriza petkom u 12.30

SPAJALICA

Kratka forma, spaja javne ličnosti kroz različite teme, pet puta dnevno, radnim danima u 08.10, 11.10, 12.10, 18.15 i 23.00 best of subotom u 09.30 i 21.00

Dok vi nas gledate, mi vas slušamo!

SADA TREBA SAMO DA ODABEREŠ

Telefoni na

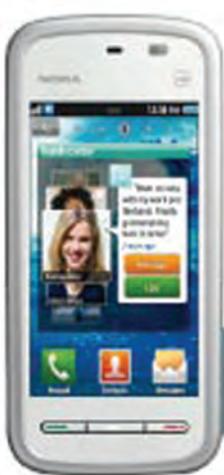
6
rata

uz PRENESI
pakete.

**SONY
ERICSSON
F100i JALOU**

po **690*** din
uz PRENESI PLUS 500MB

NOKIA 5228

po **790*** din
uz PRENESI PLUS 500MB

**NOKIA 6303
classic illuvial**

po **840*** din
uz PRENESI PLUS 500MB

**SAMSUNG
STAR**

po **1000*** din
uz PRENESI PLUS 500MB

NOKIA C5

po **1000*** din
uz PRENESI PLUS 500MB

HTC SMART

po **1170*** din
uz PRENESI PLUS 500MB

Novi Telenor PRENESI postpejd paketi donose jedinstvenu mogućnost kupovine telefona na **6 mesečnih rata bez kamate**. Uz PRENESI PLUS 500MB paket za mesečnu pretplatu od 790 dinara bez poreza, dobijaš 150 besplatnih minuta, 500 SMS poruka i 500MB interneta koje možeš da preneseš u naredne mesece. Telefoni su dostupni i uz ostale Telenor postpejd pakete. Za više informacija, poseti najbližu Telenor prodavnici.

*Cena uz ugovornu obavezu od 24 meseca. Cene zavise od Vaše kreditne sposobnosti koju procenjuje banka.

Kontakt centar: 063 9863 www.telenor.rs

Misli lepše. Vidi daće.

telenor

ОДБОЈКА

Загревање

ОДБОЈКАШИ државног шампиона ушли су у другу недељу припрема. Екипа Слободана Ковача за сада је још увек у фази рада на физичкој кондицији и снази, што значи да су терени на којима се ради теретана и трчање у природи. Рад са лоптом почине ових дана и тако све до последњег дана августа, када се дестинација мења. Планиран је десетодневни боравак у Словењ Градцу, уз одигравање више утакмица са словеначким, аустријским, мажда и италијанским екипама.

Следи селидба у Босну и учешће на међународном турниру у Брчком, а један од ривала је тим Огњена Дудуја Амштетен из Аустрије. После краћег одмора отишlo би се, већ по традицији, на дуеле са ЦСКА-ом у Бугарску, а завршетак је на „Меморијалу Александар Гиговић“ у Крагујевцу.

Чеди суспензија

НАИЗГЛЕД пријатељски растанак Чедића и Радничког Креди банке добиће, како ствари стоје, сасвим другачији епилог.

Како је један од најбољих играча државног шампиона без контакта са матичним клубом потписао уговор са пољским прволигашем Олштином, а са жељом да се ствари истерају на чистац, Раднички је суспендовао свог средњег блокера. Одлука је на арбитражној комисији нашег и европског савеза.

ЖОК РАДНИЧКИ

Ема код Брђе

СТОЖЕР игре Радничког у прошлете две сезоне, техничар Емилија Миловановић, разшила се са клубом. После пресуде арбитраже Одбојкашког савеза Србије у корист крагујевачког клуба, ипак је превладао разум, па су се стране споразумно растале. Миловановићева је, пошто је уплатила обештећење, добила исписницу и одмах нашла ангажман. Потпис је стављена на уговор са новим прволига-

шом, крагујевачким Смечом 5. Из тог клуба, на исту позицију, у матичној ајто, после нешто више од годину дана, вратила се Александра Дончић, тако да су комије практично размениле играче.

Иначе, екипа на почетку припрема борави у Крагујевцу. Ради се на физичкој кондицији и спреми, а од ове недеље почеће и пробе нових играчика. За почетак биће то три девојке из прволигашких клубова, па уколико тренер Драган Мратинковић буде био задовољан њиховим квалитетима, доћи ће до проширења играчког погона.

М. М.

КОШАРКА

Осипање се наставља

ЈОШ један играч из прошлогодишњег састава напустио је Раднички. Реч је о младом Филипу Шепи, који је у Крагујевац дошао из Црвене звезде и није имао много прилика за исказивање. Нова дестинација двадесетогодишњег плеја је екипа Новог Сада, члана Прве лиге Србије. Шепа је присуствовао почетку припрема у Радничком, али је, по налажењу новог ангажмана, споразумно раскинуо уговор са клубом.

Тако се настављају муке Мирослава Николића који ће бити приморан да поново ствара нови тим. Подсетимо, овог лета остао је без Милосављевића, Алексића, Бркића, Пантића, Котишевског, Уразманова, па ће, најпре уз решавање финансијске, то јест ситуације са генералним спонзором, кренути у ново склапање коцкица за наредну сезону.

М. М.

АМЕРИЧКИ ФУДБАЛ

Спектакл у Сушици

НАРЕДНИ крагујевачки спортски викенд обележиће квалификациони турнир за пласман на Европско првенство за јуниоре. На стадиону у Сушици српски репрезентативци покушаће да освоје прво место и тако стекну право играња плеј оф меча са Француском у Паризу, за одлазак на завршни турнир догодине у Шпанији.

Екипа је боравила у Крагујевцу претходне недеље и обавила завршне припреме. Полуфинале турнира одржава се

сутра. Најпре се у подне састају Холандија и Чешка, у 15 и 30 је свечано отварање,

Јанковић, Милорад Новаковић, Јосип Филиповић и Милан Радојчић.

а од 17 сати српски тим игра са Великом Британијом. Субота је дан за одбор, у недељу у 11 је утакмица за треће, а за прво место и француску визу од 15 сати.

На списку играча налазе се фудбалери Дивљих Вепрова Ђорђе Топаловић, Петар Гојић, Станко Касаловић, Никола Стевановић, Милан Павловић, Милош Гемаљевић, Дејан

Лига за све

ЧЕЛНИЦИ САФС-а, јединог од Европе признатог савеза америчког фудбала у Србији, направили су изузетан гест добре воље.

Из врха овог тела упућен је позив свим тимовима у земљи, без обзира у којој се лиги такмиче, да се прикључе трећој по реду Јуниорској лиги Србије. Такмичење ће почети у септембру, а систем ће бити одређен накнадно, сходно броју екипа у чесници.

Први корак сарадње већ је направљен, па се тако у јуниорској репрезентацији, која је викенд у Крагујевцу игра европске квалификације, налазе девет играча из тимова асоцијације САФ.

М. М.

ПАРАСПОРТИСТИ И У ОДБОЈЦИ

За живот без ограничења

Наш град добио још један спортски клуб, или први пут клуб особа са инвалидитетом. Име му је „Крагујевчани“, аутохтоно је и даје одредницу његовим члановима

Пише Милутин Марковић

Судбина, или већ нешто друго, одређује начин људског живота, његово трајање и, наравно, квалитет. Људска цивилизација дошла је до периода у којој се потребе појединача и његова права стављају на пиједестал недодирљивости и универзалности. Но, природа је другачија, сурова. Живот, такође.

Податак да 10 процената људске популације живи са инвалидитетом, у Србији 13, а у Крагујевцу чак 23 хиљаде људи, говори о раствућим потребама инвалидних особа за активним бављењем спортом. А пречесто су такви појединачи усмерени сами на себе.

- Жела нам је била да покренемо људе са инвалидитетом. И ми имамо право на живот, а саставни део живота је спорт. Група наших људи дошла је на идеју да спорт око кога ће се окупљати буде седећа одбојка, једна врло динамична и атрактивна дисциплина. Привукла нас је чињеница да је апсолутно могуће да заједно играју инвалиди и здрави људи и да се то, на велико, у свету већ ради.

За почетак у клубу има осам инвалида и шест здравих људи. Имамо намеру да кренемо са омасовљењем. Много је њих који не желе да се укључе у већ постојећа удружења те врсте, због одређених негативних момената везаних за њихов рад. Али, ми крећемо озбиљно у ову причу, јер смо специфична популација. Желимо да са нама и уз нас буде стручни кадар, дакле тренери, здравствени радници. Са нама је наш тренер Милорад Ристовић, човек који има ДИФ и докторка Милена Стојановић, такође осoba са инвалидитетом. Идемо на највећи могући степен професионализације клуба, барем што се тиче његовог статуса и бриге о члановима.

Циљ нам је да велики број деце инвалида извучемо из њихових кућа, апатије, тргнемо их и убацимо у спорт, јер је то једини начин да колико-толико нормално живе. Имамо пуно противника из окружења за оснивање спортског клуба ван Удружења, али решени смо да истерамо своје. Чињеница је да су здрави људи много више за-

интересовани да нам помогну него они преко којих иде организација инвалида. Ето, ускоро треба да нам стигне повратница о регистрацији из Министарства омладине и спорта - какве покретац иницијативе за оснивање, Небојша Чукић.

Ово је први клуб тог типа у Србији јужно од Београда. Правила су, уз мале корекције, истоветна као и код стајаће одбојке. На терену димензија шест пута шест метара налази се шест играча, висина марџе је 115 сантиметара, а по олимпијским правилима истовремено су у игри четворица са тежим инвалидитетом, један са лакшим и један здрав одбојкаш. Разлика је што је и при сервису дозвољен блок и што доњи део тела не сме да се подигне са подлоге.

- Клуб је заживео пре неких година, а са тренинзима смо почели пре седам месеци. Имамо термине у сали ОШ „Милутин и Драгиња Тодоровић“, захваљујући директору, али, поред њега, и нашем пријатељу Милуну Чекановићу.

Велики допринос почетним ко-
рацима овог спорта дао је и тренер
Милорад Ристовић.

- Интерес је да се спорт, уопште, приближи инвалидима у граду. Поред седеће одбојке, убацићемо стони тенис и пар спорта које је могуће упражњавати. Имамо понуда пар клубова, али су оне још увек у разматрању.

Намера ми је била да се окупимо у нечemu totalno новом, због себе, али и ових људи. Жељимо да на здравој основи омасовимо спорт, чак створимо Спортско друштво људи са инвалидитетом. На нашим тренинзима увек су присути лекар и физиотерапеут, што говори да веома озбиљно схватамо целу причу. Створићемо јаку основу ове врсте спорта, који ће бити независан од било ког удружења и нечијег утицаја са стране. Бићемо, дакле, клуб за себе. Зато позивамо све људе добре воље, без било каквог ограничења, да нам се придруже. Радимо без чланарине, икаквог улагања, само да нас је што више - наглашава Ристовић.

ФУДБАЛ

СПОРТ

РАДНИЧКИ 1923 – НОВИ САД 1:0 (0:0)

КРАГУЈЕВАЦ – стадион: „Чика Џа“. Гледалаца: 2.500. Судија: Владимира Недељковић (Јагодина). Стартелац: Дарко Стапловић у 81. минуту. Жути картони: Ђошавић, Недовић, Стапловић (Раднички), Јовановић, Боровић, Ђукић, Кавић, Пандуров (Нови Сад). Црвени картон: Симеуновић (Нови Сад) у 70. минуту.

РАДНИЧКИ: Ђошавић 7, Караматић 8, Ристић 8, Тинзор 8, Алексић 8, Недовић 7, Видић 7 (ог 57. минута Стапловић 8), Петровић 7 (ог 72. минута Вардачić 7), Крмар 7, Лейовић 8, Живановић 7 (ог 46. минута Косић 7).

НОВИ САД: Весић 8, Станковић 6 (ог 46. минута Пандуров 7), Јосимов 7, Симеуновић 6, Јовановић 7, Бајић 7, Зечевић 7 (ог 61. минута Бајић 6), Боровић 6 (ог 82. минута Вучић -), Чековић 6, Ђукић 6, Кавић 6.

Одлична утакмица на првоглигашкој премијери у Крагујевцу. А пресудио је искусни Дарко Стапловић, који је у 81. минуту утакмице, првенцем у дресу Радничког, донео Крагујевчанима прва три првенствена бода. Слободан удаџац извео је Ристић са леве стране, а лопту је главом на супротној страни дочекао Стапловић и послao је иза леђа Весића. Велика радост

Почело, је почело

и неописиво славље, „коштало“ је домаћи састав два жута картона и то Стапловића, због скиса дреса и голмана Ђогатовића који је жељео да са навијачима прослави погодак.

Раднички је, иначе, од старта показао да ће бити тежак противник свакој екипи, а завидна форма, брзина и експлозивност, упркос великој врућини и спарном времену, ко-

јом су се представили домаћи играчи, пре свих Ристић и Караматић, може да задовољи фудбалске сладокусце.

Први шут, ове сезоне, бележимо Стефану Петровићу, који је већ у трећем минути утакмице запретио са око 20 метара. Нешто касније покушао је и Крмар са 18 метара, али је његов удаџац отишао преко гола. Новосађани су у првом делу сусрета имали један шут на гол Ђогатовића и то из слободног ударца, искоса са леве стране, а извршио је био Јосимов.

Праву прилику домаћи играчи су имали у 20. минути. Леповић је одлично „избавио“ Видића који је из шеснаестерца оштро шутирао у доњи десни угао, али голман „канаринаца“ Весић је био на висини затрпака. У сличној ситуацији био је и Караматић, шест минута пре краја првог полувремена,

али је голман Новосађана још једном одлично интервенисао.

Интересантно је да је половином првог дела игре, главни судија Владимир Недељковић из Јагодине, дао играчима минут пазузе, због велике врућине, како би се освежили.

- Показали смо да смо млада или надахнута екипа. Утакмица је била права првоглигашка, противник одличан. Задовољан сам жељом и хтењем мојих играча које су показали на терену, и мислим да ће њихова игра, како првенство буде одмичало бити све боља, рекао је после утакмице тренер Радничког Влада Чапљић.

Похвале на рачун игре Крагујевчана имао је и тренер гостију Зоран Говедарица, који је нагласио да је преломни момент утакмице био искључење Симеуновића у 70. минути, када је, као последњи играч одбране срушој Стапловића испред свој шеснаестера.

Раднички већ ове недеље, у оквиру другог кола Прве лиге Србије је игра у Земуну против истоимене екипе.

С. М. С.

УДАРАЦ ЗА ИСКЉУЧЕЊЕ

БИЦИКЛИЗАМ

Маунтин бајкери на Власини...

Планински бициклисти Радничког, наступиће у суботу на брдском успону дугом четири километара на Власини, на којој би, по речима спортског директора клуба Александра Марића, водећи у генералном пласману, јуниор Мирко Скандарски и сениор Бојан Ђурђић, прваци Блакна, требало да потврде супериорност, поготово што су на пет протеклих такмичења, забележили стопроцентни учинак.

... друмаши на Дивчибарама

Крагујевачки бициклисти на друму, наступиће у недељу у Ваљеву, на стази дугој 13 километара. Наслов државног првака брани Предраг Прокић, а у томе ће имати помоћ клупског колеге Горана Шмелцеровића.

У категорији сениора наступиће и млади Лазар Филиповић и Стефан Пауновић, док ће, код јуниора, за Раднички возити Лука Николић.

ФУТСАЛ

Стигао и Лазић

Стандардни играч Колубаре из Лазаревца, Владимир Лазић, постао је нови члан Економца, тако да ће екипа крагујевачких „студената“, у наредним лигашким и европским такмичењима, бити јача за још једног репрезентантица.

Са друге стране, у Колубару су отишли млади играчи, голман Ђорђе Јовановић, и играчи Владимир Ковачевић и Владан Весић.

Клуб је напустио и Коста Марковић, који ће покушати да помогне новом представнику Футсал лиге Србије, екипи Смеђеревца.

Са планине у халу

Фудбалери Економца завршили су први део припрема који је организован на Златибору. По речима представника овог клуба, првенствено се радило на стицању снаге и кондиције, одржано је преко 30 тренинга, а посебно радује дисциплина и жеља 19 играча, колико је

било на овим припремама, да што спремније дочекају „врућу“ футсалску јесен у Крагујевцу.

Други део припрема „студенти“ ће обавити у Крагујевцу, у хали Језеро, где ће се, пре свега, радити на увежбању техничких и тактичких варијанти.

До краја припрема, 24. Септембра, фудбалери Економца ће, почетком септембра, одиграти и неколико пријатељских утакмица са страним клубовима.

ПОЈАЧАО СМЕДЕРЕВЦЕ - КОСТА МАРКОВИЋ

АТЛЕТИКА

Лазић дујло злато

БЕОГРАДСКА Војна академија била је домаћин првог кола квалификација за овогодишњи јуниорски Куп Србије. Атлетичари Радничког забележили су солидан успех освојивши четири медаље.

Лазар Анић био је најбољи у скоку у дужину рекордом од 7,08, као и у тројеску са 13,61 метара. Победник у скоку у вис био је Петар Љуштић са 195 сантиметара, а Марко Мишковић је био други у трци на 110 метара са препонама, временом од 15,40 секунди.

М. М.

СКОКОВИ У ВОДУ

Беспарица

СКРОМНА финансијска средстава и празна каса и овог викенда онемогућили су чланове Клуба екстремних спортова Крагујевац да отптују на такмичење. Претпоследње седмице Страхиња Тракић изостаје са спротног триатлона за Европски куп у Мађарској, а ове је исте судбина задесила и Марка Павловића. Планирани наступ на такмичењу у скоковима у воду у Словенији изостао је због истих разлога, тако да су добили непланирани одмор.

Следећа такмичења на којима би, уколико буде било новца, требало да учествују су скокови са подгоричког моста 28. августа и спринг триатлон у Словенији 4. септембра.

М. М.

ФУДБАЛ (Ж)

Стартују и девојке

Прва лига за жене, у којој Крагујевац има два представника, Уна фортуну 04 и Сушицу, старује 4. септембра, одлучено је у Фудбалском савезу Србије. Уна фортуна 04 ће у првом колу угостићи шабачку Мачву, док ће Сушичанке одмерити снаге у Крушевцу са Напретком.

С. М. С.

РЕЗУЛТАТИ

ПРВО КОЛО ЗОНЕ „МОРАВА“: Таково - Славија 0:0, Мокра Гора - Јошаница 6:0, Трепча - Металац 3:0, Водојажа - Омладинац 3:0, Партизан - Полет 3:2, Орловача - Аутопревоз није играно, Бане - Тутин 1:1, Шумадија 1903 - Победа Белошевац 1:0.

Друго коло: Славија - Победа Белошевац, Тутин - Шумадија 1903, Аутопревоз - Бане, Полет - Орловача, Омладинац - Партизан, Металац - Водојажа, Јошаница - Трепча, Таково - Мокра Гора.

ПРВО КОЛО ПРВЕ ГРАДСКЕ ЛИГЕ: Арсенал - Колонија 2:2, Слобода - Слога (Л) 1:0, Слога (Д) - Сељак (МП) 4:0, Сушица - Шумадија 2:2, Будућност - Ердоглија 1931 2:1, Шумадија - Виногради ДБ 2:3, Церовац - Кошутњак 4:0, Србија - Маршић 1:1, Јадран - Јединство 4:0.

Друго коло: Маршић - Слобода, Сељак (МП) - Јединство, Ердоглија 1931 - Јадран, Слога (Л) - Будућност, Кошутњак - Србија, Виногради ДБ - Церовац, Колонија - Шумадија, Шумадија - Арсенал, Слога (Д) - Сушица.

ПРВО КОЛО ДРУГЕ ГРАДСКЕ ЛИГЕ: Добрача - Шумадије 2008 4:1, Хајдука - Кременац 3:1, Азбест - Багремар 2:2, Корићани - Ботуње 0:1, Ђуриселац - Опорница 2:4, Сељак (Ц) - Колектив 5:1, Ђава - Крагујевац 5:1. Слободна је била Пива.

Друго коло: Ботуње - Ђава, Колектив - Корићани, Опорница - Сељак (Ц), Багремар - Ђуриселац, Шумадије 2008 - Азбест, Кременац - Добрача, Пива - Хајдука. Слободан је Крагујевац.

РВАЊЕ

Медаља за Цвију

ВУЧЕТА Цвијовић освојио је бронзану медаљу на Светском првенству ветераана одржаном за викенд у Београду у категорији до 97 килограма од 56 до 60 година.

Други такмичар крагујевачког Радничког, Срђан Ђоковић, такмичио се у категорији до 84 килограма од 35 до 40 година и завршио учешће у квалификацијама.

М. М.

ПАРАЛЕЛНИ ИНТЕРВЈУ: ЗОРАН НОВОСЕЛСКИ И ЗОРАН СРЕЋКОВИЋ ЦРВЕНИ

РАСПОРЕД ПРВЕНСТВА

Историја на 64 поља

Овогодишњи шаховски шампионат Србије одржава се у Врњачкој бањи од 21. до 31. августа. Учествује 12 екипа које ће се међусобно одмерити снаге у 11. првенствених кола. Игра се по такозваном „Бергеровом“ систему, односно „свако са сваким“, а титулу брани ваљевски Свети Николај. Раднички из Крагујевца већ пет година игра стандардно у најелитнијем рангу такмичења, а треба подсетити, да је после фудбалског клуба Раднички (основан 1923. године), то најстарији крагујевачки клуб (основан 1936. године). Највећи успех овог клуба је свакако прво место у појединачној конкуренцији Драгана Барлова 1976. Године, у ондашној Југославији. Са друге стране Водовод је млад клуб основан 2006. године, који је експресно дошетао до најелитнијег ранга. Прволигаши дерби два крагујевачка шаховска клуба, по распореду, на програму је у шестом колу.

Тим. Састав.

НОВОСЕЛСКИ: Екипа је јача него прошле године а чине је Захар Ефименко, који је већ три године најјача прва табла у Србији. На другој табли играће Дејан Антић, трећој Бошко Абрамовић, четвртој Драган Барлов, петој Ненад Ристић и шестој моја маленост, Зоран Новоселски. Ово су све, иначе, велемајстори. Резерве Радничког биће ФИДЕ мајстор Иван Мартић и мајсторки кандидат Горан Павловић.

СРЕЋКОВИЋ: Задовољни смо саставом екипе. Јесте то млада екипа али имамо квалитет, што смо доказали на Купу Србије на коме смо освојили друго место, одмах иза Новосадског шах клуба. Наш највећи адут је свакако Волокитин, друга табла украјинске презентације, затим бивши прваци Србије велемајстори Дејан Пикић и Мирослав Тошић, млади интер мајстор Милош Рогановић, који има 19 година. Такодје, ту су и велемајстори Михајло Стојановић и Борко Лайтман, интер мајстор који ће ускоро напредовати на лествици шаховских мајстора Миша Рап, па Борко Златановић

Очекивања.

НОВОСЕЛСКИ: Желели би да поновимо прошлогодишњи успех када смо освојили четврто место. Тада смо, да подсетим васе читаоце, до последњег кола били у борби за прво место, али смо поражени од београдског Беопубликума. Да смо их добили... И ове сезоне борићемо се за сам врх. Истина, то ће бити доста теже јер је лига квалитетнија него прошле године.

СРЕЋКОВИЋ: Свакако ћемо, иако смо новајлије у Лиги, и по први пут у историји играмо у најелитнијем шаховском такмичењу, да се боримо за врх. Циљ нам је друго место које би нам обезбедило пласман у европска такмичења.

Финансије.

НОВОСЕЛСКИ: То је, некако, увек најтежи део целе приче у Радничком. Одувек био. До овог момента немамо финансијску конструкцију за ово такмичење, али имамо обећање локалне самоуправе, да ће нам бити измирен део дуговања из редовних примања, јер смо ми на буџету Града, а она касне четири месеца. Надам

Шаховско најелитније такмичење у Србији почиње 21. августа, а, по први пут у историји тог спорта у Крагујевцу, наступиће две екипе - Раднички и Водовод, новајлија у овом рангу такмичења. Представници клубова стартују, како су изјавили за наш Лист, са жељом да се борбе за сам врх. Зато је ово, уједно, била и прилика да са Зораном Новоселским, генералним секретаром, тренером и играчем Радничког, као и Зораном Срећковићем Црвеним,

председником Управног одбора Водовода, по-причамо о појачањима, амбицијама, финансијској ситуацији, конкуренцији и још по нечemu.

дјен бугарским велемајстором Кирилом Георгијевим као и краљевачка Слога коју предводи руски велемајстор Сакајев.

СРЕЋКОВИЋ: Страховита. Лига никада није била. Ту су, пре свега, наш Раднички, затим Новосадски шах клуб који је, како сам рекао, победник Купа Србије, београдски Беопубликум, прошлогодиши прваци екипа Свети Николај из Ваљева, Смедерево... Биће сигурно једно пет-шест мечева типа дербија.

Систем такмичења.

НОВОСЕЛСКИ: Овај, такозвани турнирски систем такмичења није добар због популаризације шаха. Апеловали смо на Шаховски савез Србије и близу смо да се договоримо да вратимо стари лигашки систем такмичења из недеље у недељу. То би била прилика да публика у Крагујевцу види најквалитетније шахисте.

СРЕЋКОВИЋ: Мислим да је ово бољи систем јер имамо пуно у својим редовима, као и други суперлигашки клубови, странаца, тако да би њихов чести долазак, ако се игра по систему „из недеље у недељу“, био под знаком питања. Због њихових интернационалних обавеза. Да су „домаћи“ шахисти у питању, први би се залагао за то да се првенство игра целе сезоне.

Припреме.

НОВОСЕЛСКИ: Класичне припреме немамо зато што наши шахисти целе године играју на различним турнирима, тако да се дадаси сви окупљамо. Шахисти долазе из свих крајева света. Ефименко долази из Украјине где је играо један пријатељски меч против немачког велемајстора Аркадија

ЗОРАН НОВОСЕЛСКИ

се да ће се то ипак завршити јер од тога зависи наш наступ на такмичењу (до закључења броја нисмо добили потврдну информацију о томе, пре свега због времена изласка нашег листа, па постављајући желимо да упознамо да је овај разговор вођен пет дана пре изласка овог броја, прим. аут.).

СРЕЋКОВИЋ: Ми немамо проблема са финансијском страном, јер нам председник нашег клуба Обрен Ђетковић, путем спонзора, обезбеди све то, тако да функционише беспрекорно. Зато смо и стигли докле смо стигли. И то експресно. Значи, средства, до сада, нису била проблем ни једног тренутка.

Конкуренција.

НОВОСЕЛСКИ: Има пуно квалитетних екипа. Желим да кажем да је ту и други крагујевачки представник у Суперлиги тим Водовода, који, иако је новајлија, има веома јак састав и сигурно ће се борити за сам врх. Затим ваљевски Свети Николај, актуелни шампиони Србије, који ће бити нешто слабији у односу на прошлу годину

ЗОРАН СРЕЋКОВИЋ ЦРВЕНИ

Раднички
- Водовод

Шаховско првенство Србије игра се у 11. Кола и то по следећем распореду: прво коло, Раднички – Смедеревски шах клуб, Водовод – Свети Николај (Ваљево), друго коло, Раднички – Ласта (Београд), Водовод – Спартак (Суботица), треће коло, Раднички – Ниш, Водовод – Новосадски шаховски клуб, четврто коло, Раднички – Београд, Водовод – Јединство (Стара Пазова), пето коло, Раднички – Новосадски шаховски клуб, Водовод – Планум турс (Београд), шесто коло, Раднички – Водовод, седмо коло, Раднички – Свети Николај, Водовод – Ласта, осмо коло, Раднички – Јединство, Водовод Ниш, девето коло, Раднички – Планум турс, Водовод – Слога (Краљево), десето коло, Раднички – Слога, Водовод – Београд, Водовод и једанаесто коло, Раднички – Спартак и Водовод – Смедеревски шах клуб.

Најдича, Драган Барлов из Лас Палмаса где живи већ 10 година, Дејан Антић из грчке Кавале...

СРЕЋКОВИЋ: Свако се појединачно, сходно обавезама на медајунардним турнирима, припремао. Сви они имају и листу противника овогодишњег такмичења, тако да су били у прилици и да изанализирају своје противнике и припреме се за дуеле са њима.

Форма шахиста.

НОВОСЕЛСКИ: Никад боља. Сви су темпирали форму у право време, што је добро за Раднички. Свој рејтинг су знатно поправили Ефименко (међу 20 најбољих светских шахиста), Барлов и Абрамовић. Ненад Ристић је победио недавно на једном турниру у Италији, ја сам имао одличне резултате у Босни и Херцеговини, наша резерва Иван Мартић, такође. Тако да са оптимизмом очекујемо почетак лигашког надметања.

СРЕЋКОВИЋ: Форма је задовољавајућа. Половина наших играча надметала се на турнирима у Црној Гори, Грчкој и другим државама. На тај начин, мислим да су стекли довољно искуства потребних за овогодишњу Суперлигу.

Омладински погон.

НОВОСЕЛСКИ: Рад са младима је управо оно по чему је наш клуб препознатлив и мислим да смо једни клуб у Србији који систематски ради са младим шахистима. Зато смо и формирали екипу Раднички 2, састављену од кадета и омладинаца, који се такмичи у Српској лиги Север и равноправно се носи са далеким искуснијим екипама.

Све су то будући велемајстори па мислим да заслужују да их поменем. Дејан Јовановић (16 година), Никола Радовановић (14), браћа близанци, једанаестогодишњаци Лука и Јанко Радовић, Ненад Антић (18). Сви они су, у својим конкуренцијама, појединачни прваци Централне Србије.

СРЕЋКОВИЋ: Имали смо раније или сада, само због обавеза да имамо два клуба, постоји екипа Водовод 2 која се, као и Раднички 2, такмичи као суперлигаш. То су углавном радници Водовода. За нешто друго тренутно немамо кадрова.